ESMASPÄEV, 17. MAI 2010

ISTUNGI JUHATAJA: JERZY BUZEK

juhataja

(Istung algas kell 17.05.)

1. Istungjärgu jätkamine

Juhataja. – Kuulutan neljapäeval, 6. mail 2010 katkestatud Euroopa Parlamendi istungjärgu taasalanuks.

2. Presidentuuri avaldused

Juhataja. – Kõigepealt sooviksin teid mõnest asjast teavitada. Esiteks tähistatakse täna Euroopa Liidus kuuendat korda rahvusvahelist homofoobiavastast päeva. Täpselt 20 aastat tagasi kõrvaldas Maailma Terviseorganisatsioon homoseksuaalsuse rahvusvahelisest haiguste klassifikaatorist. Euroopa Liit võitleb diskrimineerimise vastu kõigis valdkondades, muu hulgas ka homofoobia vastu. Kohustus kaitsta diskrimineeritavaid on sätestatud meie kõige olulisemates õigusaktides – asutamislepingus ja põhiõiguste hartas, millele on asutamislepingus osutatud.

Teiseks tähistasime sel kuul Schumani deklaratsiooni 60. aastapäeva ning 8.–9. mail toimusid Brüsselis ja Strasbourgis Euroopa Parlamendi avatud uste päevad. Külastajatel oli võimalus lähedalt näha, kuidas Euroopa Parlament toimib, ja saada teavet meie igapäevatöö kohta. Hooned olid avatud kõigile kodanikele. Brüsselis ja Strasbourgis külastas Euroopa Parlamenti ühtekokku enam kui 33 000 Euroopa Liidu kodanikku. Samuti kohtusid siin istungisaalis 800 noort inimest kõigist Euroopa Liidu riikidest. Minuga koos viibis sel kohtumisel 11 Euroopa Parlamendi liiget. Me rääkisime noortega, istusime koos ja arutasime Euroopa Liiduga seotud teemadel.

Kolmandaks oli mul möödunud nädala teisipäeval, 11. mail suur au anda Aachenis üle Karl Suure noorteauhind. Esimese koha võitis Saksamaa projekt "Rong Euroopale". Teisele kohale tuli Iirimaa ja kolmandale Bulgaaria projekt. Võistluses osalesid kõikidest Euroopa Liidu riikidest pärit noored. Saksamaa projekt koondas 21 Euroopa riigi esindajaid ja 24 kutsekooli tegid koostööd rongi projekteerimiseks ja ehitamiseks. Karl Suure põhiauhind anti üle 13. mail, kaks päeva pärast noorteauhinda, samuti Aachenis ja selle sai Poola peaminister Donald Tusk.

Neljandaks võtsin möödunud nädalal osa Euroopa Liidu parlamentide esimeeste konverentsist Stockholmis. Esindatud olid kõigi 40 riigi parlamendi esimehed. Rääkisime tulevasest koostööst ja samuti eelseisvast Belgia eesistumisest. Konverentsi korraldasid meie kolleegid nii Rootsi parlamendist kui ka Hispaania, Euroopa Liidu praeguse eesistujariigi parlamendist. Kavatseme muu hulgas pidada korrapäraselt parlamendikomisjonide kohtumisi ja samuti Euroopa riikide parlamentide ühiseid istungeid.

Tahan edasi öelda oma parimad soovid ja õnnitlused, sest kahel Euroopa Liidu liikmesriigil – Ühendkuningriigil ja Ungaril – on uus valitsus. Soovin neile stabiilsust. Euroopa Liidul on stabiilseid valitsusi väga vaja. Neid on vaja muu hulgas selleks, et otsuseid saaks kiiresti vastu võtta. Me esindame Euroopa Liidu ühendusemeetodit, kuid koostöö valitsustega on meile väga oluline selleks, et Euroopa Liidu meetmed oleksid tõhusad ja Euroopa Liit ise toimiks tõhusalt oma kodanike heaks.

3. Eelmise istungi protokolli kinnitamine

(Eelmise istungi protokoll kinnitati.)

Mario Mauro (PPE). – (*IT*) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Soovin teile meelde tuletada, et täna hommikul sai Afganistanis surma kaks Taurinense brigaadi sõdurit.

Euroopa Liit mängib sõja ja rahu tandril keerulist rolli ning kuna istung alles algas, palun ma, et Euroopa Parlament liituks kaastundeavaldajatega ja pakuks ohvrite peredele sel raskel ajal tuge.

Gianni Pittella (S&D). – (*IT*) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Tegelikult palusin minutiks sõna samal põhjusel nagu kolleeg Mario Mauro, seepärast ühinen temaga ja avaldan kaastunnet. Ma usun, et terve Euroopa Parlament mälestab täna hommikul langenud kaht Itaalia sõdurit üksmeelselt.

Ma arvan, et meie kaastundeavaldused ei tohiks piirduda üksnes sellega, et väljendame oma meelepaha, oleme solidaarsed peredega, toetame haavatuid ja eitame kõiki terrorismivorme. Kuid nii Euroopa Liit kui ka üksikud liikmesriigid peavad võtma uuesti meetmeid, et rahumissioon oleks veelgi tõhusam ja saaks toimuda turvalisemates tingimustes.

Juhataja. – Kallid kolleegid! Ma tänan, et juhtisite sellele minu tähelepanu. On väga oluline, et väljendaksime alati solidaarsust nende sõduritega, kes võitlevad meie nimel terrorismi ja muude väärkohtlemise vormide vastu nii Afganistanis kui ka teistes riikides. Peaksime väljendama solidaarsust nende sügava pühendumise eest meie ühisele eesmärgile – eesmärgile, mis on kogu maailmas jätkuvalt oluline. Nõnda on Euroopa Parlamendis tavaks. Tänan veel kord mõlemat parlamendiliiget, et nad juhtisid sellele minu tähelepanu.

Geoffrey Van Orden (ECR). – Austatud juhataja! Samal ajal kui mälestame traagilisi surmajuhtumeid Afganistanis, ei tohi me unustada, et peaaegu iga päev ohverdavad Briti sõdurid oma elu samas riigis toimuva NATO missiooni heaks. Peaksime tunnustama neid traagilisi surmajuhtumeid ja avaldama erilist kaastunnet NATO egiidi all teeniva personali peredele, ükskõik millisest riigist see personal pärit on.

Juhataja. – Nõustun teiega täielikult. Ma arvan, et me kõik mõtleme sellest ühtmoodi. Nad on eurooplased, kes esindavad meid kõiki terrorismi ja kõigi vägivallavormide vastu peetavas võitluses üle kogu maailma. Nemad esindavad meid.

Jacky Hénin (GUE/NGL). – (FR) Austatud juhataja! Ma usun, et tegelikult on ainuõige lahingus langenutele lugupidamist avaldada, nii nagu te seda just tegite. Samuti on õige, et mõtleme kõigile töölistele, keda iga päev töökohal sureb, sest nende tööandjad ei paku neile vahendeid, mis on vajalikud heades tingimustes töötamiseks.

- 4. 2011. aasta osaistungjärkude ajakava (vt protokoll)
- 5. Parlamendi komisjonide ja delegatsioonide koosseis (vt protokoll)
- 6. Parlamendi koosseis (vt protokoll)
- 7. Seadusandliku tavamenetluse kohaselt vastu võetud õigusaktide allakirjutamine (vt protokoll)
- 8. Esitatud dokumendid (vt protokoll)
- 9. Kehtetud kirjalikud deklaratsioonid (vt protokoll)
- 10. Nõukogu edastatud kokkulepete tekstid (vt protokoll)
- 11. Petitsioonid (vt protokoll)
- 12. Suuliselt vastatavad küsimused ja kirjalikud deklaratsioonid (esitamine) (vt protokoll)

13. Tööplaan

Juhataja. – Nüüd jätkame tööplaaniga. Laiali on jagatud tööplaani projekti lõplik versioon, mille esimeeste konverents võttis vastu 12. mail 2010 vastavalt kodukorra artiklile 140.

Esmaspäev – muudatusi ei ole.

Teisipäev – muudatusi ei ole.

Kolmapäev

Sain põhiseaduskomisjoni esimehelt Carlo Casinilt kirja, kus parlamendikomisjon kutsub Euroopa Parlamenti üles konsulteerima vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 304 ja 307 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega ning Regioonide Komiteega ettepaneku üle võtta vastu määrus kodanikualgatuse kohta. Ma eeldan, et nende konsulteerimisettepanekute hääletamine toimub kolmapäeval kell 12.00.

(Parlament oli taotlusega nõus.)

Nüüd jätkame tööplaani lõpliku vormistamisega. Esmaspäeva ja teisipäeva tööplaani muutmise kohta ei ole esitatud ühtki taotlust ega ettepanekut. Üks ettepanek on aga esitatud kolmapäeva kohta. Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon on taotlenud hääletamist Ryszard Czarnecki raporti üle, mis käsitleb Euroopa Liidu 2008. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmist, II jagu – nõukogu. Ingeborg Gräßle teeb fraktsiooni PPE nimel ettepaneku.

Ingeborg Gräßle, *fraktsiooni PPE nimel.* – (*DE*) Austatud juhataja! Täna hommikul vastas nõukogu eesistujariigi Hispaania vahendusel seni vastuseta olnud küsimustele. Seega on üks peamisi tingimusi raporti hääletamiseks täidetud. Peale selle suurendas nõukogu eesistujariigi Hispaania kaudu väljavaateid pidada ühisarutelu ja töötada välja nõuetekohane heakskiidu andmise menetlus ning sellega on täidetud teine põhitingimus.

Selliselt allutab nõukogu end Euroopa Parlamendi kontrollile ja selle verstapostini jõudmist peaksime kindlasti tunnustama. Seetõttu soovitan kõigil fraktsioonidel hääletada selle poolt, et lisada päevakorda otsus heakskiidu andmise kohta. Resolutsiooni ennast käsitletakse siiski juunis toimuva osaistungjärgu raames.

Hannes Swoboda, *fraktsiooni S&D nimel. – (DE)* Austatud juhataja! Ma teen lühidalt. Me toetame seda ettepanekut kõigil nimetatud põhjustel. Ametlik kiri on parlamendi poole teele saadetud. Ka mina pean seda heaks märgiks, et nõukogu − või vähemalt ma loodan, et see nii on − on valmis tõestama läbipaistvust ja ilmutama tahet leida üksmeelne seisukoht, nagu ta on seda siin välja näidanud, muu hulgas seoses Euroopa välisteenistusega. Sellega seoses nõustun Ingeborg Gräßlega.

Bart Staes, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (*NL*) Kallid kolleegid! Ma pean väljendama oma üllatust selle pärast, et kaks suurt fraktsiooni lubavad nüüd seda raportit hääletada. Koordinaatorite koosolek toimus minu juhitavas eelarvekontrollikomisjonis. Täna hommikul saabusid nõukogust tõepoolest dokumendid ja ma vaatasin need läbi. Need sisaldasid lisa, mis on täpselt samasugune nagu 10. märtsil saadud dokumentide lisa.

Seega pole tegelikult midagi muudetud ja ma pean soovitama hääletada vastu Czarnecki raporti lisamisele käesoleva osaistungjärgu päevakorda. Minu arvates – ja ma ütlen seda päris kindlalt – nõukogu lihtsalt narrib meid.

(Parlament oli taotlusega nõus.)

Juhataja. – Czarnecki raporti hääletamine toimub kolmapäeval. Muudatusettepanekute esitamise tähtaeg on teisipäeval, 18. mail kell 12.00.

Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon palus lükata arutelu Edit Baueri raporti üle autovedude alase liikuva tegevusega hõivatud isikute tööaja korralduse kohta edasi järgmisele osaistungjärgule. Taotluse esitab raportöör Edit Bauer.

Edit Bauer, *raportöör.* – (*HU*) Austatud juhataja! 22. märtsil sain tööhõive- ja sotsiaalkomisjonilt vastuse oma taotlusele kõnealuse raporti lisamise kohta mais toimuva täiskogu istungi päevakorda. Parlamendikomisjon märkis oma vastuses, et kuna tavapärane järelemõtlemisaeg ehk aeg, mis jäi 28. aprilli, kui parlamendikomisjon raportit hääletas, ja praeguse täiskogu istungi vahele, oli lühem kui kuu, ei saanud raportit mais toimuva täiskogu istungi päevakorda esitada. Siiski otsustas ministrite nõukogu kelleltki küsimata – tõenäoliselt sotsiaaldemokraatide fraktsiooni soovitusel –, et peab selle siiski esitama käesoleva täiskogu istungi päevakorda, vaatamata sellele, kas kuu aega on möödas või mitte. Lõpptulemusena ei olnud fraktsioonidel lihtsalt piisavalt aega oma seisukohtade sõnastamiseks ja raporti arutamiseks. Seetõttu palun, et lükkaksime selle edasi juunikuisele täiskogu istungile.

Hannes Swoboda, *fraktsiooni S&D nimel.* – (*DE*) Austatud juhataja! Minu meelest on kummaline, et Edit Bauer, keda ma hindan üldiselt väga kõrgelt, unustas mainida, et raport lükati tagasi. Samuti on minu arvates kummaline, et Edit Bauer unustas mainida, et ta on tagasilükatud raporti teemal nõukoguga suhelnud. See ei ole tavapärane parlamendi menetlus. Seetõttu on selle päevakorda lisamine täiesti õigustatud.

(Aplaus)

Corien Wortmann-Kool, *fraktsiooni PPE nimel*. – (NL) Vastab tõele, et komisjoni õigusakti ettepanek lükati tööhõive- ja sotsiaalkomisjonis tagasi.

Siiski on parlamendis heaks tavaks pidada kinni ühekuulisest järelemõtlemisajast, et tagada meie hea valmisolek täiskogu istungiks. Vastupidiselt raportööri soovile rikuti sel korral Euroopa Parlamendi tavaõigust. See on väga keeruline ettepanek ja ka fraktsioonid vajavad aega ettevalmistamiseks, mida ei ole võimalik teha kahe päevaga.

Seepärast palun teil toetada raportööri ettepanekut, et kõnealuse ettepaneku hääletamine lükataks edasi juunikuisele täiskogu istungile.

(Parlament oli taotlusega nõus.)

Juhataja. – Arutelu Edit Baueri raporti üle lükatakse edasi järgmisele osaistungjärgule.

Neljapäev

Neljapäeva kohta on esitatud järgmine ettepanek: Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon palus, et arutelu teemal "Ajakirjanik Ernest Vardanyani vahistamine Transnistrias", mis on kavandatud neljapäeva õhtupoolikule, asendataks aruteluga teemal "Olukord Tais". Seega on tehtud ettepanek arutada Transnistrias toimunud ajakirjanik Ernest Vardanyani vahistamise asemel hoopis olukorda Tais. Taotlust selgitab Christian Dan Preda.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Me palusime, et arutelu Transnistrias murettekitavate süüdistustega ebaseaduslikult vahistatud ajakirjaniku olukorra üle asendataks aruteluga Tai üle, sest olukord Tais muutub iga päevaga halvemaks. Kutsume kolleege kõigist fraktsioonidest üles keskendama oma tähelepanu antud olukorras Taile.

Juhataja. – Me kuulsime taotluse selgitust. Kes sooviks võtta sõna taotluse poolt?

Ioannis Kasoulides, *fraktsiooni PPE nimel.* – Austatud juhataja! Olukord Tais halveneb iga tunniga. Kaalul on inimelud. See näib olevalt palju olulisem teema kiireloomuliseks aruteluks, millega parlament võiks neljapäeval tegelda. Samal ajal on lahkulöönud "riigis" Transnistrias toimunud seoses Ernest Vardanyani juhtumiga mõningad sündmused, mida arutelu algatajad sooviksid uurida. Seetõttu teen ettepaneku, et see arutelu asendataks aruteluga Tai olukorra üle.

Francesco Enrico Speroni (EFD). – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Mulle näib, et ükskõik, mille üle me siin arutame, ja ükskõik, mida me otsustame, ei muuda see midagi ei Tais ega Transnistrias. Seega on päevakorrapunktide muutmine mõttetu.

Juhataja. – Arutelu ajakirjanik Ernest Vardanyani vahistamise üle Transnistrias asendatakse aruteluga olukorra üle Tais. Need on kiireloomulised küsimused, mida arutatakse neljapäeva pärastlõunal.

Meie täiskogu istungite tööplaan on paika pandud.

(Parlament oli taotlusega nõus.)

(Tööplaan kinnitati.)

14. Üheminutilised sõnavõtud poliitiliselt olulistel teemadel

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on üheminutilised sõnavõtud poliitiliselt olulistel teemadel (kodukorra artikkel 150).

Georgios Papastamkos (PPE). – (*EL*) Austatud juhataja! Peale rahasummadest tingitud surve on euroala ebastabiilsus...

(Juhataja katkestas kõneleja ja palus istungisaalis säilitada korra.)

Juhataja. – Kallid kolleegid! Palun ärge rääkige täiskogu istungi ajal, kui te ei suuda seda vaikselt teha. Kolleegid Euroopa Parlamendi mõlemal poolel ja keskel, fraktsioonide esimehed, kallid kolleegid Luxembourgist!

Palun istuge maha ja ärge enam rääkige. Head kolleegid, see siin on täiskogu istung, nii et palun lõpetage rääkimine ja andke meile võimalus jätkata üheminutiliste sõnavõttudega.

Georgios Papastamkos (PPE). – (*EL*) Austatud juhataja! Peale rahasummadest tingitud surve on euroala ebastabiilsus ka Euroopa institutsioonide ja poliitikute ohtra poliitilise retoorika tulemus. Euroopa vigase majandusliku juhtimisega reageeriti minu arvates liiga hilja. Loomulikult on Euroopal vaja finantstasakaalu.

Samas on nüüd aeg küps selleks, et Euroopa poliitiline liit juhiks majanduslikku liitu kriisist väljumise üleilmse strateegia abil ning kehtestaks tõhusama õigusliku raamistiku finantsturgude toimimiseks ja euro kaitsmiseks spekulatsioonisurve eest. Viitan näiteks vajadusele vaadata läbi direktiiv turu kuritarvitamise kohta. Lisaks kordan oma ettepanekut luua Euroopa reitinguagentuur.

Teresa Jiménez-Becerril Barrio (PPE). – (*ES*) Austatud juhataja! Sooviksin täna siin istungisaalis kasutada võimalust, sest mul puudus see 11. märtsil, Euroopa terrorismiohvrite mälestuspäeval, ning avaldada igati ärateenitud lugupidamist inimestele, kes on maksnud vabaduse nimel ülikõrget hinda, ja tunnustada nende toodud tohutut ohvrit.

Peame direktiiviga kiiresti tööle asuma, et kaitsta terrorismiohvrite õigusi, sest nemad on need, kellest vaadatakse alati üle ja kes kannatavad alanduse pärast, sest on seatud ebaõiglaselt võrdsele pulgale oma mõrvaritega.

Meil siin Euroopa institutsioonides on viimane aeg tunnustada terrorismiohvrite väärikust ja aidata säilitada nende õigust kaitsele ja õiglusele. See õigus tuleks peagi sätestada seaduses, millega austatakse kõiki neid, kes teevad selle võimalikuks. Selle seaduse esimeses artiklis peaks sätestama, et terrorismiohvrite toetamine hõlmab tunnustust nende õiguse kohta õiglusele ning et mitte ükski valitsus ei peaks selle eest kunagi mitte midagi maksma.

Ma kutsun üles kõiki neid, kes on suutelised ohvreid kaitsma, mitte unustama, et tõeline rahu on õiglusest sündinud rahu ning see on ka ainus rahu, mida meie, kes me usume vabadusse ja demokraatiasse Euroopas ja mujal maailmas, peaksime kaitsma.

Rosa Estaràs Ferragut (PPE). – (*ES*) Austatud juhataja! Euroopa õhuruumi suure osa sulgemisel viimastel nädalatel Islandi vulkaani purskamise tõttu on tõsised tagajärjed tervele Euroopa majandusele. Otseselt on see mõjutanud lennundussektori reisijaid, lennuettevõtjaid ja lennujaamasid, kuid samuti turismisektorit.

Sellest soovingi teile rääkida. Hispaanias on turism suuruselt teine sektor. Saartel, kust mina pärit olen, on see peamine sektor. Väga suurt muret tuntakse vulkaanilise tuhapilve mõju pärast turismisektorile. Räägitakse isegi kuni 42 miljoni euro suurusest kahjumist päevas. See on andnud tugeva hoobi turismisektorile, kus muretsetakse endiselt selle pärast, millised võivad olla tagajärjed tulevikule.

Tööstuse ja ettevõtluse volinik Antonio Tajani on pühendunud kahjude uurimisele kõnealuses valdkonnas. Minu tänane palve oleks kiireloomuline abipakett nii lennuettevõtjatele kui ka teistele turismisektori ettevõtetele ja turismisektori käsitlemine esmatähtsana.

Henri Weber (S&D). – (FR) Austatud juhataja! Euroopa Liidul on hulk vahendeid, et saada maailma liidriks keskkonnasäästlike autode, ennekõike elektriautode tootmisel.

Komisjon peab hoolitsema selle eest, et see projekt oleks Euroopa suur eesmärk, julgustades meie maailmajao suuri autotootjaid tegema üksteisega koostööd, mis ulatuks teadus- ja arendustegevusest turustamiseni. Komisjon peab julgustama kättesaadavate ja koostalitlusvõimeliste laadimispunktide rajamist Euroopas, alustades linnapiirkondadest. Selleks tuleb koostada ja jõustada ühised eeskirjad ja standardid – võimaluse korral rahvusvahelisel tasandil, kuid kindlasti Euroopa tasandil – ning seda tuleb teha viivitamata. Lõpuks peab ta innustama liikmesriike sisepõlemismootoriga sõidukeid järk-järgult elektriautode vastu välja vahetama.

Tanja Fajon (S&D). – (*SL*) Täna tähistame rahvusvahelist homofoobiavastast päeva. Ma ei saa aru, miks paljud inimesed pigistavad ikka veel silma kinni seksuaalsest sättumusest ja identiteedist tingitud vägivalla ees. Ma mõistan selle sügavalt hukka, nagu ma mõistan hukka igasuguse vägivalla, mis põhineb rassil või rahvusel, usul, veendumustel, vanusel või puudel.

Ma olen väga mures nende eksitavate, solvavate ja isegi vihast pakatavate seisukohavõttude pärast, mida endiselt võib kuulda. Ma olen ikka ja jälle šokeeritud vägivallaaktidest, nii verbaalsetest kui ka füüsilistest, mis on toime pandud homoseksuaalsete inimeste või erinevate vähemuste liikmete suhtes.

Praegu on enamik eurooplasi seisukohal, et burka tuleks ära keelata. Kuigi ma nõustun, et keegi ei tohiks sundida naisi sellist riietust kandma, muretsen ma selle pärast, et keelu tulemus võib olla kavatsetule just vastupidine: naised, kes on nõus burkat kandma, lähevad vangi. Me ei tohi usulistel argumentidel lasta diskrimineerimist ja vägivalda õhutada. Lõppude lõpuks oleme kõik inimesed. Niisiis peame põhjalikult järele mõtlema, kas me tõepoolest ei suuda välja näidata suuremat sallivust meist erinevate inimeste suhtes või me lihtsalt ei soovi seda teha.

Teresa Riera Madurell (S&D). – (ES) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Sooviksin juhtida teie tähelepanu kodanike teaduse ja innovatsiooni tegevuskava algatusele, mille eesistujariik Hispaania teadus- ja innovatsiooniministeeriumi kaudu algatas.

Euroopa üldsusel palutakse minna veebilehele www.reto2030.eu ja valida välja, millised probleemid teaduse ja innovatsiooni valdkonnas, mille on esitanud 14 Euroopa kodanikku, peaksid olema 2030. aastaks lahendatud. Tulemusi on võimalik näha veebis ja Brüsselis asuva Euroopa Ülemkogu hoone fuajee tulemustabelil kuni 26. maini. Konkurentsivõime nõukogu teavitatakse tulemusest kõnealusel kuupäeval.

Ma kutsun teid kõiki üles ühe probleemi poolt hääletama ja levitama teavet selle algatuse kohta oma kodumaal, et – nagu ütleks Jean Monnet – meie isiklik osalus võimaldaks meil liikuda edasi nii üksikisikutele kui ka laiemale üldsusele mõeldud Euroopa Liidu poole.

Filiz Hakaeva Hyusmenova (ALDE). – (*BG*) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Demokraatia vajab institutsioone, mille ülesanne on jälgida, et kodanikuõigused ei sõltuks riigist ega ametiasutustest. ELi direktiivide nõuded reguleerivate asutuste kohta on ühesugused nii täieliku sõltumatuse ja tugevate volituste, erapooletuse kui ka läbipaistvuse suhtes.

Kahjuks on Bulgaarias muudetud nii mõndagi meie demokraatliku süsteemi kindlat kordaminekut, näiteks on pikendatud ametiaega enam kui viiele aastale, muudetud tagasivalimise võimalust ja töötajate rotatsiooni süsteemi – meetmeid, mis garanteerivad sõltumatuse. Muudatused on tehtud ilma mingi analüüsi või väljavaateta, kaugenedes samas Euroopa heast tavast.

Kulude kärpimine on ainus põhjendus nende institutsioonide õõnestamisel, mis võitlevad diskrimineerimise vastu, reguleerivad meediat ja kaitsevad konkurentsi. Juba kaldutakse võtma meetmeid finantseerimis- ja auditeerimisasutuste vastu.

Ma hoiatan Euroopa Parlamenti ja Euroopa Komisjoni selle eest ning loodan, et see aitab hoiduda niisugustest plaanidest.

Luigi de Magistris (ALDE). – (*IT*) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Sooviksin veel kord rõhutada, kui tähtis on korruptsiooni käsitlev kirjalik deklaratsioon, mille ma koos nelja parlamendiliikmest kolleegiga esitasin ja mille pool Euroopa Parlamenti pluss üks parlamendiliige heaks kiitsid, et kohustada nõukogu ja komisjoni järgima õigusakti, mis on korruptsiooni vastu võitlemisel tõeliselt tõhus.

Saabusin Kreeka visiidilt, kus osalesin eelarvekontrollikomisjoni nimel. Kreeka struktuurse kriisi üks põhjus on kahtlemata riigi rahaliste vahendite pillamine. Seda tehakse ka Itaalias. Korruptsioon, nagu nägime hiljuti isegi, on Itaalia hävitanud. See korruptsioon on tingitud peamiselt riigi rahaliste vahendite ebaseaduslikust käsutamisest ning suhetest ühe partei ning ettevõtjate ja valgekraede organiseeritud kuritegevuse vahel.

On oluline, et Euroopa Parlament avaldaks komisjonile ja liikmesriikidele igati survet – liikmesriike, kes ei kuuletu, tuleks karistada –, ning on oluline tugevdada Euroopa institutsioone, kes vastutavad korruptsiooni ohjamise ja organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse eest.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (*DE*) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Täna, rahvusvahelisel homofoobiavastasel päeval, sooviksin paluda teilt, et peaksime meeles kõiki neid, kes on viimastel aastatel ELi liikmesriikides sattunud vägivalla ja isiklike solvangute, aga ka vaimse ja füüsilise kuritarvitamise ohvriks oma seksuaalse sättumuse tõttu.

ELi lepingu kohaselt on keelatud diskrimineerimine seksuaalse sättumuse tõttu, kuid ometi ei rakenda kõik liikmesriigid seda keeldu üksmeelselt. Sellistes liikmesriikides nagu Leedu püüavad ametivõimud keelata mitmekesisuse paraadi, küttes sellega üles homofoobset õhkkonda. Minu kodumaal Saksamaal püütakse vältida homofoobiaga võitlemist koolides. Austatud juhataja! Tuleb tagada, et seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimise eest kaitsmisse suhtutakse samamoodi nagu inimõiguste austamisse.

ET

Valdemar Tomaševski (ECR). – (*LT*) 24. veebruaril esitasin koos Läti ja Poola esindajatega kirjaliku deklaratsiooni põllumajandustootjate võrdse kohtlemise kohta Euroopa Liidus. Selles juhitakse tähelepanu ELi liikmesriikide põllumajandustootjate ebavõrdsetele toetustele. Mõnes liikmesriigis on toetused miinimumist kuni seitse korda suuremad, keskmiselt neli korda, ja paljud uued liikmesriigid jäävad ELi keskmisest allapoole. Sellise olukorraga rikutakse ühenduse üht olulisemat põhimõtet – solidaarsuse põhimõtet. Ma kutsun nõukogu, komisjoni ja Euroopa Parlamenti üles võrdsustama otsetoetused või vähemalt vähendama erinevusi ning ühtlasi lõpetama liikmesriikide põllumajandustootjate ebavõrdse kohtlemise. Kutsun kolleege üles avaldama toetust nimetatud kirjalikule deklaratsioonile nr 11, milles käsitletakse põllumajandustootjate võrdset kohtlemist Euroopa Liidus.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – (*EL*) Austatud juhataja! Sooviksin teie tähelepanu juhtida kiropraktikale. See on sõltumatu tervishoiuala, mis keskendub luu- ja lihaskonna mehaaniliste vaevuste diagnoosimisele, ravile ja ennetamisele ning mõjule, mida need vaevused avaldavad närvisüsteemile ja üldisele tervisele, kasutades selleks manuaalteraapiat.

Ehkki kiropraktikat õpetatakse iseseisva ühtlustatud ülikoolikursusena kõikjal Euroopa Liidus, ei tunnustata seda Euroopa Liidus ühtselt. Et tagada kõigi Euroopa Liidu patsientide võrdne juurdepääs ravile ja hooldusele, kutsun teid üles kirjutama alla kirjalikule avaldusele, mille koostasin teiste liikmete toetuse ja abiga, et tunnustada kiropraktikat Euroopa Liidu tasandil.

John Bufton (EFD). – Austatud juhataja! Briti maksumaksjad on olukorras, kus peavad 10 miljardi Briti naelaga toetama eurot – vääringut, mille me otsustavalt tagasi lükkasime. See on osa 215 miljardi Briti naela suurusest almusest, mis on pärit Rahvusvahelisest Valuutafondist. Seda lisaks nendele 8 miljardile Briti naelale, juhul kui Kreeka ei tasu oma võlgasid, ja lisaks 5 miljardile naelale Lätile ja Ungarile antud laenutagatiste näol. Suurbritannia võib lõpuks olla olukorras, kus annab kokku 23 miljardit Briti naela euro turgutamiseks.

Ent kui king oleks teises jalas, siis võin vaid ette kujutada, kuidas komisjon hõõrub käsi suurest rõõmust selle üle, et naela kurss Londonis halveneb ja nõrgeneb. Hiljutine koormav õigusakt riskifondide kohta annab sellest selgelt märku. Lissaboni lepingu artikli 122 kasutamine on kõige nõrgem tõlgendus õigusaktist, mida ma üldse kunagi olen näinud, ning minu arvates on see teatav poliitiline puru silma ajamine, mis tõendab, et ühegi aluslepingu ühegi artikli ükski säte ei ole väärt isegi paberit, millele see on trükitud.

Oletan, et erandlike sündmuste õigustamisel ei võeta arvesse rahalist vastutustundetust, mis on selle segaduse põhjuseks. Kõige värskem samm jätab Suurbritannia ilma olulisest vetoõigusest, võimaldades tulevaste käenduste üle kvalifitseeritud häälteenamusega hääletada.

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Andrew Henry William Brons (NI). – Austatud juhataja! Õigusriigi põhimõtte toimimiseks on oluline, et institutsioonid järgiksid oma seadusi ja eeskirju. Kodukorra artikli 24 lõikes 2 on üpris selgelt kirjas: "Fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmed määravad endi seast esimeeste konverentsi koosolekutele ühe hääleõiguseta parlamendiliikmee." Ei ole öeldud, et parlamendiliikmed valitakse hääletuse teel, kuid millise muu meetodi abil siis ühiseid otsuseid tehakse? Võib-olla telepaatia teel?

Fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete administratsioon ütles, et parlamendiliikmed valitakse konsensuse teel. Siiski ei ole administratsioon püüdnudki määratleda, kuidas konsensusele võiks jõuda, ega ole püüdnud korraldada sel moel delegaadi valimist. Kui on tehtud katseid valida delegaat hääletuse teel, siis on need katsed kuulutatud kehtetuteks.

Milline on Euroopa Parlamendi vastus sellele? Parlament kavatseb muuta kodukorda selliselt, et niinimetatud delegaate valib Euroopa Parlamendi president, mitte saadikud. Kui kaua veel läheb, enne kui parlamendi president kaotab ära meie õiguse täiskogu istungil hääletada?

Juhataja. – Sooviksin teile meelde tuletada, et sellist olukorda tõlgendab Euroopa Parlamendi põhiseaduskomisjon ja ta kavatseb seda teemat kindlasti käsitleda.

Slavi Binev (NI). – (*BG*) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Euroopa kohal õhus leviv vulkaanituhk lükkas edasi menetlused Euroopa institutsioonides. Eelkõige takistas see Euroopa Parlamendi täiskogu istungit Strasbourgis, sest peaaegu pooled parlamendiliikmed ei jõudnud sinna.

Strasbourg on arvatavasti keeruline sihtkoht ja erandolukorras on sinna lausa võimatu jõuda. Siinkohal sooviksin esitada järgmise küsimuse: kas ei ole see järjekordne märguanne, et Euroopa Parlament peaks

võtma vastu otsuse ainult ühe asukoha kohta ning et selleks asukohaks peaks olema Brüssel? Ma eeldan, et te kõik nõustute, et finantskriisi taustal säästaks parlamendi üheainsa asukoha kindlaksmääramine miljoneid maksumaksjate eurosid. Samuti muudaks see möödanikuks rändtsirkuse, nagu meie igakuist ringiliikumist sageli kirjeldatakse.

Eduard Kukan (PPE). – (*SK*) Rahvusvähemuste hulka kuuluvate inimeste kaitsmine on üsna õigustatult rahvusvahelise arengu ja riikidevaheliste suhete oluline osa. Samuti arutame selle üle siin, Euroopa Parlamendi istungisaalis, ning rõhutame Euroopa väärtusi ja valitsuste kohustust nendest väärtustest kinni pidada.

Antud kontekstis sooviksin kõnelda selle küsimuse poliitilisest tundlikkusest, sest sellega on seotud suur kuritarvitamise võimalus, eriti nüüd, kui valitsused käituvad nende küsimuste lahendamisel ühepoolselt, asjaosalistega nõu pidamata.

Minu arvates ei ole soovitav ega vastuvõetav, kui neid küsimusi lahendatakse hoolimatult, seades eesmärgiks teise riigi sisepoliitilise olukorra mõjutamise, mõnikord vahetult enne valimisi, sest tavaliselt peetakse seda ülbuseks. Juhuks kui keegi minust aru ei saanud – ma rääkisin aktuaalsetest probleemidest Slovakkia ja Ungari suhetes.

Monica Luisa Macovei (PPE). – Austatud juhataja! Korruptsioon on kriisi oluline põhjus, sest tugevad ettevõtted ja võimukad isikud on kuritarvitanud poliitikat, institutsioone ja rahalisi vahendeid enda heaolu eesmärgil. Korruptsiooniga seotud probleemid ei kao koos arenguga, need muutuvad üksnes keerulisemaks. Seni ei ole riigisisesed jõupingutused kõigis liikmesriikides tulemusi andnud. Me ei tohiks seda reaalsust eirata, vaid peaksime seda tunnistama. Oleme jõudnud niikaugele, et komisjon ja nõukogu peavad Euroopa Liidus ja liikmesriikides kiiremas korras looma tugeva korruptsioonivastase mehhanismi. Igasugune viivitamine kahjustab Euroopa kodanike huve.

Zoran Thaler (S&D). – (*SL*) Sloveenia ja Horvaatia on kaks naaberriiki ja rahvast, mis on ilma tõsiste probleemideta sajandeid kõrvuti eksisteerinud. See on nõnda ka nüüd ja suurem osa sloveene toetab seda, et Horvaatiast saaks Euroopa Liidu liige esimesel võimalusel. 2009. aastal, pärast 18 aastat kestnud läbirääkimisi õnnestus kahel valitsusel lahendada piiritüli ja eelkõige jõuda kokkuleppele Aadria mere põhjapiiri osas, mis valmistas Sloveeniale õigustatult muret.

Rahvusvahelisele vahekohtuleppele, mille eesmärk on lahendada probleem õiguspäraselt, kirjutati alla Stockholmis Rootsi eesistumisajal. Leppe ratifitseerimine on jõudsalt edenenud ja jõudnud viimasesse etappi. Sloveenias peame selle üle veel hääletama, rahvahääletus on kavandatud käesoleva aasta 6. juunile.

Kutsun Euroopa poliitilisi jõudusid, eriti Euroopa Rahvaparteid üles tutvuma kampaaniaga, mis toimub käesoleval kuul minu kodumaal, ning aitama omalt poolt kaasa positiivsele lõpptulemusele, mis tugevdab heanaaberlikke suhteid ja võimaldab ebastabiilsetel Balkani riikidel saada osa Euroopa tulevikust.

Ramon Tremosa i Balcells (ALDE). – Austatud juhataja! Kümme päeva tagasi jõudis euroala ähvardavalt lähedale katastroofile, kuid Euroopa päästemeetmete pakett andis meie ühisele tulevikule uue võimaluse. Ma usun, et kriis on mõnes euroala liikmesriigis seotud pigem sügavalt juurdunud probleemidega kui spekulantidega. Need on liikmesriigid, kus puudub eelarvedistsipliin ja tõhus tööturg ning kus erasektoril on tohutud võlad.

Euroala päästmiseks peame reformima selle juhtimist. Juhtimisalane ettepanek, mille Euroopa Komisjon möödunud nädalal esitas, sisaldas mõningaid häid ideid, näiteks seda, et suuremat tähelepanu tuleb pöörata eelarvepoliitikale ja liikmesriikidevahelisele eelarvepoliitika kooskõlastamisele. Nendes ettepanekutes peaks arvestama ka struktuurireformide ühise programmiga. Hispaanias valis Zapatero möödunud nädalal kokkuhoiuprogrammi, et vältida valijaskonna mõttes riskantsemat tööturu reformi.

Lõpetuseks, ärge muretsege euro väärtuse pärast. Ühisvääringu väärtuse vähenemine on euroala majandusele hea.

Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL). – (*FR*) Austatud juhataja! Meie siin parlamendis olime jahmunud, kui kuulsime loodavast töörühmast, mille ülesanne on arutada Tuneesia "edasijõudnu staatuse" üle.

Miks? Me oleme jahmunud sellepärast, et ei möödu päevagi, ilma et meieni jõuaks sellest riigist teated, mis kõnelevad ähvardamise ja hirmutamise sagenemisest nende meeste ja naiste suhtes, kes julgevad endiselt kritiseerida selle režiimi meetodeid.

Ma ei hakka rääkima kohalike omavalitsuste viimaste valimiste tulemustest – 90% valijatest toetas neid, kes on võimule lähedal –, vaid soovin tuua mõningaid näiteid. 6. mail vahistas politsei ajakirjanik Zouhair Makhloufi, kes oli teel õhtusöögile Pariisi advokatuuri endise presidendiga, ja kohtles teda jõhkralt. 18. mail mõistetakse ajakirjanik Fahem Boukadous ilma mingite kahtlustusteta neljaks aastaks vanglasse. Mis kuriteo ta siis toime pani? Ta teatas rahvarahutustest Qafşah' orus ja sellele järgnenud represseerimistest. Advokaadid Abderraouf Ayadi, Ayachi Hammami, Mohamed Abbou ja Radhia Nasraoui on alalise hirmutamise ohvrid.

Interneti tsensuur muutub järjest tugevamaks. Kui tohib, austatud juhataja, siis tooksin ühe näite: nüüd on tsenseeritud minu blogi...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Martin Ehrenhauser (NI). – (*DE*) Austatud juhataja! Praegu on peaaegu kõik poliitilised arutelud majandusja finantskriisi teemal seotud üksnes sellega, kui mitu miljardit eurot on vaja järgmise musta augu täitmiseks. Üldiselt peetakse neid arutelusid endiselt härra Ackermanni jt seelikusabas rippudes.

Tegelikult vajame aga põhjalikku arutelu praeguse rahasüsteemi üle. Peaksime lõpuks ometi arutama niisuguseid küsimusi nagu see, kuidas vabastada oma süsteem majanduskasvu kohustusest. Mida me saame teha, et kontrollida pankade ajendeid laenu andmisel? Kas peaksime kaotama intressid? Kuidas oleks võimalik teha vahet väärtusel ja rahalisel väärtusel? Me peaksime kasutama raha selleks, et muuta oma ühiskonda sisuliselt väärtuslikumaks, mitte selleks, et luua rahalist väärtust! Enne veel, kui sündmused meid enda alla matavad, peaksime kasutama sellist arutelu selleks, et püüame reformida rahasüsteemi seestpoolt. See on aga võimalik üksnes juhul, kui meil on tugev ja ennekõike sõltumatu poliitika.

Gerard Batten (EFD). – Austatud juhataja! Ma olen kindel, et kõik teavad, et Ühendkuningriigis on nüüd uus valitsus, mida võib kutsuda liberaaldemokraatide ja konservatiivide koalitsiooniks. Kokkuleppes, milleni konservatiivide ja liberaaldemokraatide parteid jõudsid, on kirjas: "Me nõustume, et järgmisel parlamendi ametiajal ei tohi rohkem aset leida suveräänsuse ega pädevuse üleminekut" – s.t Euroopa Liidule. Loomulikult teavad kõik, kes asjast vähegi midagi teavad, et suveräänsuse edasist üleminekut, milleks tuleb korraldada rahvahääletus, ei saagi enam toimuda, sest Lissaboni lepingu raames on see juba toimunud. Seega ei ole Briti inimestelt või mis tahes muu Euroopa Liidu riigi inimestelt tarvis küsidagi – see kõik toimub nagunii.

Siiski, kui David Cameron tõepoolest mõtleb seda, mida ütleb, siis on tal suurepärane võimalus oma lubadust täita, sest nagu kolleeg Trevor Coleman mõni nädal tagasi siinsamas istungisaalis sellele tähelepanu juhtis, tähendab uute Euroopa Parlamendi liikmete lisandumine seda, et kõik liikmesriigid peavad Lissaboni lepingu uuesti ratifitseerima. Seega on Suurbritannias David Cameronil nüüd suurepärane võimalus leping uuesti ratifitseerimata jätta või panna see Briti inimeste ette rahvahääletusele. Lootkem, et ta peab sõna ja teeb seda.

Ivo Vajgl (ALDE). – (*SL*) Möödunud nädala laupäeval tähistati Viinis Belvedere lossis Austria riigi lepingu allkirjastamise 55. aastapäeva. See on Austria ajaloos kahtlemata oluline kuupäev, sest tähistab tegelikult Austria riikluse ja väärikuse kehtestamist.

Sloveenia välisministeerium teavitas oma suursaadiku kaudu nimetatud sündmuse puhul Austria valitsust sellest – või pigem juhtis tema tähelepanu sellele –, et Austria riigi lepingu sätteid, mis käsitlevad Austria sloveeni vähemuse õigusi, ei ole endiselt rakendatud. Kakskeelsed teetähised Kärntenis on jätkuvalt tabuteema ning Viini valitsus on ikka ja jälle andnud järele Kärnteni natsionalistide äärmuslikele seisukohtadele.

Samas kui ma õnnitlen austerlasi selle tähtpäeva puhul, kutsun neid üles kohaldama sõbralikumat poliitikat vähemuste suhtes.

Sylvie Guillaume (S&D). – (FR) Austatud juhataja! Tänane rahvusvaheline homofoobiavastane päev annab meile võimaluse öelda uuesti välja, et ajal, mil mitmetes riikides eksisteerivad endiselt sätted või tavad, mis on seotud diskrimineerimisega seksuaalse sättumuse või soolise identiteedi põhjal, lubame me austada inimõigusi kogu maailmas.

Samuti peame veel tugevamini mõistma hukka füüsiliste solvangute sagenemise ja homofoobsete seisukohavõttude kordumise. Vaikimine tuleb lõpetada. Sallivuse õpetamine on vaid osa lahendusest, sest suhtumist on endiselt vaja muuta, ka Euroopa riikides. Me ei tohi pigistada silma kinni vajaduse ees õpetada sallivust, otse vastupidi.

Viimaks tuleb rakendada Euroopa diplomaatiat, et tagada homoseksuaalsust kuriteona käsitlevate õigusaktide kaotamine riikides, kus need veel kehtivad. Ma sooviksin kasutada võimalust ja pöörduda selles küsimuses palvega paruness Ashtoni poole.

Andrey Kovatchev (PPE). – (*BG*) Austatud juhataja! Sooviksin avaldada arvamust märkuste kohta, mille on esitanud mõningad Euroopa Parlamendi sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsiooni ning Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsiooni kuuluvad kolleegid, kes on põhjendamatult rünnanud Bulgaaria valitsust

Esimest korda pärast kommunismijärgse ülemineku algust on Bulgaaria näidanud üles poliitilist tahet, mitte ainult sõnades, vaid ka tegudes, võideldes korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevusega. Käegakatsutavate tulemuste eest, mis on sellega seoses saavutatud, avaldavad kiitust nii Bulgaaria rahvusvahelised partnerid kui ka riigi kodanikuühiskond. Toetus peaministrile ja siseministrile on 56% ja 60%.

Kuid endiselt on vastuseta küsimus, miks on Bulgaaria nii kaugele maha jäänud ja elatustaseme poolest Euroopa Liidus isegi viimasel kohal. Vastuse sellele küsimusele võib leida 1980. aastate lõpu kommunistliku eliidi omakasupüüdlikest ambitsioonidest. Neil on 20aastase üleminekuperioodi jooksul õnnestunud kasutada riikliku julgeoleku represseerivat süsteemi ja tolleaegse riigimajanduse kombitsaid selleks, et muuta poliitiline võim ka majanduslikuks võimuks ning anda see üle lastele ja lastelastele, samuti jätta oma agendid ametisse võtmetähtsusega ministeeriumides, pankades ja riigi tööstussektoris.

Praegune valitsus võitleb kontrollimatute sidemetega poliitika ja majanduse vahel, kasutades kõiki õiguslikke vahendeid, mis on Euroopa põhiseaduslikus riigis lubatud.

Sooviksin lõpetuseks pöörduda palvega Euroopa Parlamendi sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsioonist pärit kolleegide poole, et nad võtaksid õppust Saksa kolleegide kogemusest Saksa DV endise kommunistliku partei järeltulijaga. BSP (Bulgaaria Sotsialistlik Partei) on Bulgaaria Kommunistliku Partei otsene järeltulija, samamoodi nagu Vasakpartei Saksamaal. Nordrhein-Westfalenis valitsuse moodustamisel tekkinud probleemid rõhutavad, kui päevakohane on see probleem isegi praeguses Euroopas.

Cătălin Sorin Ivan (S&D). – (RO) Möödunud nädalal tegin töövisiidi Lõuna-Hispaaniasse Huelva piirkonda, et külastada hooajatööliste kogukondi. Seal nägin mõningaid suurepäraseid asju ja Hispaania ametiasutused on selle eest ära teeninud kiidusõnad. Ometi on ka seal arvukalt probleeme seadusliku ja ebaseadusliku sisserändega, töölepingutega, mis peavad tulevikus olema koostatud selle inimese emakeeles, kes kavatseb välismaale tööle minna, rääkimata arvukatest töö- ja majutustingimustega seotud probleemidest. Ma arvan, et Euroopa Liidu direktiiv hooajatööliste süsteemi kohta peaks jõudma Euroopa Parlamendini võimalikult kiiresti, et saaksime probleeme lahendada võimalikult abivalmilt ja tõhusalt.

Metin Kazak (ALDE). – (*BG*) Austatud juhataja! Neljapäeva, 14. mai õhtul anti mulle Lõuna-Bulgaaria linnas K džalis üle 54 000 allkirja, mis olid kogutud kodanikelt, kes soovivad normaalseid töötingimusi ja tugevat kohalikku valitsust. Sellele petitsioonile koguti K džali seitsmes kohalikus omavalitsuses allkirjad kõigest kümne päevaga. Inimesed toetavad korruptsioonivastast võitlust kõigil valitsustasanditel. Kuid nad on vastu vägivaldsetele meetoditele ja meetmetele, mis on ellu viidud näitemänguks ning mida kasutatakse selleks, et vabastada kohtuid ja prokuröre nende ülesannetest, samuti selleks, et kärpida kohaliku omavalitsuse tiibu ja sellele survet avaldada.

Näiteks K džali linnapead ennast on uuritud viimasel aastal 138 korda, sellest 13 korral sama projekti tõttu. Vähem kui aastaga on viidud ellu enam kui 700 kontrolli 30 kohaliku omavalitsuse suhtes, mille linnapea on seotud DPSiga (Liikumine Õiguste ja Vabaduste Eest), samas kui GERBiga (Kodanikud Euroopa Arengu Poolt Bulgaarias) seotud linnapeasid on sellistest kontrollidest säästetud. Lisaks ei lubanud K džali provintsi kuberner meil isegi esitada petitsiooni tegelikus haldushoones ja meid sunniti kohtuma väljas, lageda taeva all. Ma andsin lubaduse teavitada Euroopa institutsioone sellest kodanike protestist.

Juhataja. – Austatud Metin Kazak, te rääkisite meie tõlkide jaoks liiga kiiresti. Seetõttu ei olnud nad suutelised tõlkima teie kõnet täpselt.

Sellega on päevakorrapunkti käsitlus lõppenud.

JUHATAJA: RODI KRATSA-TSAGAROPOULOU

Asepresident

15. Füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate meeste ja naiste võrdne kohtlemine (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni nimel Astril Lullingi koostatud raport füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevate meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise ning direktiivi 86/631/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (17279/3/2009 – C7-0075/2010 – 2008/0192(COD)) (A7-0146/2010).

Astrid Lulling, *raportöör.* – (*FR*) Austatud juhataja, head kolleegid! Ajal, mil olud tingivad vajaduse erakordselt arvestava poliitika järele, näitab teema, millest teile kohe räägin, et visadus viib sihile.

1980. aastate algusest saadik olen järjepidevalt kutsunud üles reformima 1986. aasta direktiivi, sest see ei saavutanud oma peaeesmärki, milleks oli parandada pereettevõtte tegevusele kaasa aitavate abikaasade seisundit sotsiaalkindlustuse ning rasedus- ja sünnituspuhkuse valdkonnas.

Minu 1997. aasta raportit vastu võttes kutsus parlament juba üles muutma seda direktiivi, mille sõnastus oli liialt vaoshoitud, ehkki ministrite nõukogu isegi ei toetanud Euroopa Komisjoni 1984. aasta kõrgelennulisemat eesmärki. Hoolimata lugematutest meeldetuletustest vajas komisjon elavat veenmist kuni 2008. aasta oktoobrini, mil ta tegi lõpuks ettepaneku tunnistada kehtetuks see kohitsetud 1986. aasta direktiiv, et asendada selle tugevamal õiguslikul alusel seisva tekstiga.

Parlament kiitis muudatusettepanekud heaks esimesel lugemisel 4. mail 2009. Komisjoni ettepaneku parandamise eesmärgil leidsime, et füüsilisest isikust ettevõtjate sotsiaalkaitse peaks laienema eelkõige abikaasadele ja tunnustatud elukaaslastele, sest see tagaks neile muu hulgas isikliku õiguse vanaduspensionile.

Kui osalus on vabatahtlik, kipuvad liiga paljud abikaasad loobuma võimalusest luua endale õigusi ja näiteks abielulahutuse korral jäävad nad ilma sotsiaalkaitsest, kuigi nad on aastakümneid töötanud pereettevõttes ja aidanud selle hüvangule kaasa.

Kahjuks ei saanud kohustusliku osaluse põhimõte ministrite nõukogus enamuse heakskiitu. Nõukogul võttis ühisele seisukohale jõudmine aega koguni üheksa kuud. See anti lõpuks ajal, mil eesistujariik oli Hispaania, kes näitas üles erakordset taktitunnet ja sihikindlust. Tahaksin tänada eesistujariiki ja proua Redingi töötajaid, kellega olen jaanuarist saadik läbirääkimisi pidanud. Tänu nende mõistvusele ja töökusele jõudsime nõukoguga kokkuleppele, et laseme uuel direktiivil jõustuda pärast homset hääletust.

Mõistagi pidime tegema järeleandmisi, ent oleme rahul, et suutsime kaitsta füüsilisest isikust ettevõtjate huve. Viimased moodustavad 16% kogu tööjõust ja kolmandik füüsilisest isikust ettevõtjatest on naised, mis on Euroopas arvestatav jõud. Abikaasad – enamasti naised –, kes osalevad pereettevõtte töös põllumajanduse, käsitöö, kaubanduse vallas või vabakutseliste puhul, on mõnes liikmesriigis endiselt liiga sageli nn nähtamatud töötajad, kes suurendaksid sidusettevõtjatena majanduslikult aktiivsete inimeste arvu ja aitaksid 2020. aasta strateegia eesmärgid kiiremini saavutada.

Kuna meenutasin selle direktiivi pikka ja rasket sündi, siis pean mainima ka edusamme, mis on tehtud seoses naissoost füüsilisest isikust ettevõtjate ja füüsilisest isikust ettevõtjate abikaasade raseduse ja sünnituse kaitsega. Nende soovil tagab uus direktiiv neile 14nädalase rasedus- ja sünnituspuhkuse. Saksa keeles on ütlus "Politik ist die Kunst des Erreichbaren", mis tähendab, et poliitika on võimalikkuse kunst. Ma tean, et parlamendis on liikmeid – õnneks vähemus –, kes leiavad, et füüsilisest isikust ettevõtjad ja nende abikaasad peaksid sotsiaalkindlustusküsimustega isekeskis hakkama saama. Ma olen selle argumendiga väga tuttav, sest kuulsin seda juba 20–30 aastat tagasi oma kodumaal, kui talunike abikaasasid kohustati liituma põllumajandusliku pensionifondiga.

Täna on need inimesed õnnelikud. Tahaksin rõhutada ka seda, et eelkirjeldatud edusammud kinnitavad lähimuspõhimõtet, sest see annab liikmesriikidele vabad käed otsustamaks, kuidas korraldada abikaasade sotsiaalne kaitse kooskõlas liikmesriigi õigusega ja kas muuta see kohustuslikuks või vabatahtlikuks.

Nagu näete, austatud juhataja, ei ole mul aega kõnelda teile muudest asjadest, millest tahaksin seoses direktiiviga rääkida, ent te näete, et me suudame siiski veel koostada sotsiaalsfääri reguleerivaid Euroopa direktiive, mis teenivad eurooplaste huve ja koguni vähendavad konkurentsimoonutusi ühisturul. Olen

tänulik kõigile, sealhulgas naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni kolleegidele, kes direktiivi sünnile kaasa aitasid.

(Aplaus)

Juhataja. – Lugupeetud proua Lulling! Ma ei tahtnud teid katkestada, ent teil on õigus kõnelda neli minutit nüüd ja kaks minutit lõpetuseks. Seega on teil jäänud lõpetuseks üks minut.

Günther Oettinger, *komisjoni liige.* – Austatud juhataja! Mul on hea meel osaleda parlamendi arutelus, mis puudutab proua Lullingi esitatud soovituse projekti, milles käsitletakse komisjoni ettepanekut füüsilisest isikuste ettevõtjana tegutsevate meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta.

Meie ettepanek annab selgelt märku, et me ei saa istuda, käed rüpes, kui naised satuvad vaesusesse sotsiaalse kaitse puudumise tõttu. Samuti astutakse sellega suur samm naisettevõtluse edendamise poole. Neid kaht aspekti on praeguses olukorras raske ületähtsustada.

Tahaksin tänada raportöör Lullingit jõupingutuste eest Hispaania eesistumise ajal kokkuleppe saavutamise nimel selles tehniliselt keerukas ja poliitiliselt tundlikus küsimuses. Euroopa Komisjon toetab täielikult dokumenti, mille naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon ülekaaluka häälteenamusega 3. mail heaks kiitis, ning ma kutsun üles ka parlamenti sama tegema. Selle dokumendi praegusel kujul vastuvõtmine saadaks nõukogule kindla sõnumi ning sillutaks tee ettepaneku lõplikuks vastuvõtmiseks. Veelgi tähtsam on see, et selles valdkonnas muutuks olukord just hetkel, mil seda on väga vaja.

Anna Záborská, *fraktsiooni PPE nimel.* – (*SK*) Kõigepealt tahaksin tänada kolleeg Lullingit pikaajaliste ja pidevate jõupingutuste eest kõnealuse direktiivi muutmise nimel. Seoses esitatud arvamusega tahaksin rõhutada kolme asja, mida pean oluliseks.

Euroopa Liidus on füüsilisest isikust ettevõtjana töötavad emadest naised praegu ebapiisavalt kaitstud ning füüsilisest isikust ettevõtjate abikaasade olukorda ei ole küllaldaselt parandatud. Usun, et vastuvõetud dokumenti saab kohaldada kõigis sektorites, mitte pelgalt põllumajanduses.

Väikeste perefirmade arengut soodustavate tingimuste loomine hõlmab väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete toetamist. See tähendab eraalgatuseks ja töökohtade tekkeks vajalike võimaluste loomist. Üks niisuguse keskkonna komponente on abikaasasid ettevõtluses abistavate isikute sotsiaalne kaitse. Nende töö on majandusele sama kasulik kui palgatöötaja oma. Seega on neil õigus samasugusele sotsiaalsele kaitsele, mida riik pakub palgatöötajatele.

Kui aga võtta vaatluse alla mehhanismid, mis võiksid selle kaitse tagamiseks sobida, peame täiel määral austama lähimuspõhimõtet. Vahendite valik peab jääma liikmesriikide otsustada.

Lõpetuseks olgu lisatud, et esimestel elukuudel vajavad lapsed oma ema rohkem kui kedagi teist, ükskõik kas nad on sündinud Prantsusmaal, Saksamaal või Slovakkias. Usun, et äsjakoostatud direktiiv rasedus- ja sünnituspuhkuse kohta pikendab peagi rasedus- ja sünnitushüvitise maksmist 18. nädalani eranditult kõigi töötavate emade jaoks.

Rovana Plumb, *fraktsiooni S&D nimel.* – (RO) Tänan, austatud juhataja! Tahaksin tänada volinikku, nõukogu esindajaid ja Astrid Lullingit, kellega on olnud suurepärane koostöö, samuti oma kolleege naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjonist.

Kriisiga võitlev Euroopa Liit seisab suurel teelahkmel, ent see direktiiv toetab naisettevõtlust. Euroopa Liit peab arendama ja toetama naisettevõtlust, et aidata luua töökohti ja tagada võrdsed võimalused tööturul, eeskätt praegusel ajal.

Tahan öelda, et oleme selles direktiivi ettepanekus toetanud seisukohta, et naissoost füüsilisest isikust ettevõtjad ning füüsilisest isikust ettevõtjate abikaasad ja elukaaslased, kes otsustavad saada lapsi, peaksid olema sotsiaalselt kaitstud ja nende rasedus- ja sünnituspuhkus peaks olema hüvitatud. Me toetame ettepanekut tagada töötajate abikaasade kaitse, et kõrvaldada tõkked, mis pärsivad ettevõtlust naiste seas. Samuti toetame riigiorganitele selgete volituste andmist meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise edendamiseks.

Rasedus- ja sünnituspuhkuse ajaks tööturult lahkumine ei peaks olema emade jaoks taak. Liikmesriigid peavad leidma sobivaid võimalusi, kuidas aidata neil säilitada ühiskonnas kutsealane roll, nii et pere- ja tööelu oleks tasakaalus. Samal ajal nõustun seisukohaga, et tähtis on leida viise, kuidas taaslõimida need emad ettevõtluskeskkonda nii, et nad saaksid aktiivselt oma perekonda toetada.

Majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste tagamine ja kaitse on põhieesmärgid, mida uus direktiiv peab edendama.

Antonyia Parvanova, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (*BG*) Austatud juhataja, head kolleegid! Esmalt tahaksin tänada Astrid Lullingit lugematute tundide eest, mida ta on kulutanud nõukoguga hea kompromissi ja kokkuleppe saavutamiseks. Olenemata arvamuste paljususest direktiivi üksikutes põhiküsimustes ja pidades silmas, et see on ikka veel teisel lugemisel, soovin kindlalt välja öelda, et Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioon nõustub saavutatud kompromissiga, et liikmesriigid saaksid vastavad õigusaktid võimalikult kiiresti vastu võtta.

Õigusaktide ajakohastamine võimaldab meil tagada meeste ja naiste võrdse kohtlemise ning pöörata seejuures erilist tähelepanu sotsiaalse kaitsele, eelkõige naissoost füüsilisest isikust ettevõtjate kaitsele. Uus õigusraamistik võimaldab meil kindlustada võrdse kaitse nii naissoost füüsilisest isikust ettevõtjatele kui ka naistele, kes on füüsilisest isikust ettevõtjate abikaasad või elukaaslased.

Direktiivi muutmise järel kehtestavad liikmesriigid standardse sotsiaalkaitse, mille hulka kuulub naissoost füüsilisest isikust ettevõtjate ja füüsilisest isikust ettevõtjate abikaasade või elukaaslaste õigus 14nädalasele hüvitatud rasedus- ja sünnituspuhkusele.

Direktiivi muutmine on piisavalt asjakohane ja hea otsus, mis tagab naissoost füüsilisest isikust ettevõtjatele ja füüsilisest isikust ettevõtjate abikaasadele või elukaaslastele palgatöötajatega võrdse sotsiaalse kaitse. Abikaasad ja elukaaslased ei ole palgatöötajad. Tuleb aga arvestada seda, et tavaliselt abistavad nad füüsilisest isikust ettevõtjaid – minu kodumaal on see levinud põllumajandussektoris, väikeettevõtetes ja vabakutseliste puhul.

See õigusakti nüüdisajastamine võimaldab liikmesriikidel anda naissoost füüsilisest isikust ettevõtjatele ja füüsilisest isikust ettevõtjaid abistavatele abikaasadele võimaluse liituda sotsiaalkindlustussüsteemiga vabatahtlikel või kohustuslikel alustel. See peaks tagama põllumajanduslikus pereettevõttes töötavatele naistele nii hea sotsiaalse kaitse kui ka õigused. Lisaks tururiskide, tootmise ja finantskriisi leevendamise küsimustele peavad õigusaktid sätestama ka parima lahenduse nende sotsiaal- ja tervisekindlustuse jaoks.

Vaid nii on võimalik parandada reaalselt nii naissoost füüsilisest isikust ettevõtjate kui ka füüsilisest isikust ettevõtjate abikaasade ja naissoost elukaaslaste olukorda seoses eeskätt nende sotsiaalse ja majandusliku kaitsega, ilma et see sõltuks nende abikaasa või elukaaslase sotsiaalsest ja majanduslikust kaitsest.

Usun, et see keeruline õigustekst on üks väike samm, mis on samal ajal meeste ja naiste võrdse kohtlemise seisukohast erakordselt tähtis. See samm juhib meeste ja naiste õiguste võrdõiguslikkuse saavutamise ja hiljuti uuendatud Pekingi +15 tegevusprogrammi poole.

Arvan, et selle väikese, ent olulise sammu astumisega jätkame liikumist paremate tervishoiuprogrammide, ühtse Euroopa tervishoiu- ja kindlustusteenuste turu, rasedate ja sünnitajate kaitse ning hea elukvaliteedi suunas olenemata geograafilistest, sotsiaalsetest, kultuurilistest ja etnilistest erinevustest. Sellesuunaline liikumine annab meile vabaduse seada tähtsuse järjekorda ning ühendada töö- ja eraelu, luues terve, harmoonilise aluse sugudevahelise võrdõiguslikkuse tagamiseks ja sugudevaheliste kohustuste jagamiseks.

Raül Romeva i Rueda, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (ES) Austatud juhataja! Mõistagi ühinen ka mina nendega, kes soovivad õnnitleda Astrid Lullingit ning kõiki neid nõukogu ja komisjoni liikmeid, kes on selle direktiivi kallal vaeva näinud.

Sellest hoolimata tahan rõhutada sama, mida Astrid Lullingki. On murettekitav, et mõned liikmesriigid seavad nii palju tõkkeid mittediskrimineerimise ja võrdse kohtlemise standardimisele Euroopa tasandil. See ei ole esimene kord, kui me selle tunnistajaks oleme. Oleme näinud seda ka mitmekordse diskrimineerimise ja muudes valdkondades võrdse kohtlemise direktiivi puhul ning ma leian, et see peaks andma meile mõtteainet.

Me ei saa jääda lootma lähimuspõhimõttele, kui tegu on nii olulise ja põhimõttelise küsimusega, mis puudutab kõigi Euroopa Liidus elavate inimeste selgeid põhiõigusi. Ma leian, et seda ei tohiks iial kasutada vabandusena, mis lubaks kedagi Euroopa Liidu piires diskrimineerida.

Ma usun, et osa sellest probleemist lahendab direktiiv, mida hakatakse vastu võtma – ja ma loodan, et see võetakse vastu. Arvan, et see on hea ja tähtis. See tagab võrdsema kohtlemise neile, kes otsivad võimalusi tegutseda füüsilisest isikust ettevõtjana, ja mõistagi ka nende ülalpeetavatele, s.o füüsilisest isikust ettevõtjate naistele ja meestele.

On aga veel üks oluline teema, mida tuleks rõhutada. Mõned on nimetanud edusammuks rasedus- ja sünnituspuhkuse pikendamist 14. nädalani ja seda see kahtlemata on. Ärgem aga unustagem, et ootel on veel üks direktiiv, milles rõhutatakse samuti vajadust seda puhkust pikendada – ma rõhutan, et tegu on puhkuse, mitte haiguse tõttu puudumisega – lähtuvalt võrdsusest.

See tähendab diskrimineerimise puudumist – mitte üksnes liikmesriikide vahel, vaid ka eri liiki toimingute vahel, mida puhkust võtta soovivad isikud teha soovivad. Seetõttu on vajadus tagada võrdsed õigused nii liikmesriikide vahel kui ka seoses tegevuse liigiga ja praegu kehtiva sotsiaalkindlustuse liigiga – ma jään selle juurde kindlaks – esmatähtis küsimus, mis väljub täna vastu võetava direktiivi raamest.

Marina Yannakoudakis, *fraktsiooni ECR nimel.* – Austatud juhataja! Kõigepealt tahaksin tänada Astrid Lullingit raporti koostamisel üles näidatud meelekindluse eest.

Kui ma sellest raportist esimest korda kuulsin, tekkis mul küsimus selle logistilise toimimise kohta. Raporti eesmärk on imeteldav ning see toetab nais- ja meessoost füüsilisest isikust ettevõtjate ja nende abikaasade võrdse kohtlemise põhimõtet.

Ent seejärel püüdsin ma kujutada ette, kuidas suhtuks sellesse raportisse näiteks füüsilisest isikust üksikettevõtja, näiteks mõni torulukksepp või elektrik. Arutelu huvides oletagem, et tema naine aitab tal õhtuti raamatupidamist teha ja vastab kodus telefonile. Kuidas see raport sellisesse olukorda sobitub?

Kas füüsilisest isikust ettevõtja peab maksma oma abikaasa eest sotsiaalmaksu, et naine saaks vajaduse korral rasedus- ja sünnituspuhkust? Kas see füüsilisest isikust ettevõtja, kellel on praeguses majandusolukorras juba niigi raske, jõuab endale lubada selle kaudse maksu maksmist ning kas tema ja ta naine tahavad tõepoolest seda lisakoormust? Kui nad selles mingit hüve ei näe, siis kas nad saavad lihtsalt maksu mitte maksta – lõppude lõpuks me ju ei tea, kas ta ikka aitab oma meest – ja kas abielus inimesed mitte ei aitagi teineteist?

Seejärel arendasin seda stsenaariumi sammu võrra edasi. Aastaid hiljem nad lahutavad, nagu sageli juhtub. Mis saab edasi? Kohtud koorivad mehelt seitse nahka selle eest, et ta naise eest maksu ei maksnud. On huvitavad ajad ja sellel raportil ka huvitav kõrvalmõju.

Ühendkuningriigis on füüsilisest isikust ettevõtjate arv kerkinud 1,7 miljonini. Üheks põhjuseks on see, et töökohti on vähem ning inimesed pööravad pilgu ettevõtluse suunas. Kas riik ei peaks neid sellises olukorras toetama?

Olen uurinud Astrid Lullingi muudatusettepanekuid ja leian, et ta on teinud meelekindla katse parandada raportit, milles füüsilisest isikust ettevõtjat ei võetud alguses eriti arvesse. Mulle valmistab aga jätkuvalt muret Brüsselis koostatavad töösuhteid reguleerivad õigusaktid. Ma usun, et see töö tuleks jätta siiski riikide valitsustele, kes oskavad kõige paremini hinnata oma kodanike vajadusi, nagu nähtub ka raportist.

Ma toetan Astrid Lullingi soovitusi, mille kohaselt peaksid riiklikud süsteemid tunnustama füüsilisest isikust ettevõtjate kaitse tähtsust. Me peaksime olema igasuguse diskrimineerimise vastu, ent ma pole ikka veel veendunud, kas Euroopa Parlament on parim koht töösuhete reguleerimiseks.

Eva-Britt Svensson, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (*SV*) Austatud juhataja! Ma tahaksin tänada nõukogu ja komisjoni. Soovin avaldada siirast tänu ka Astrid Lullingile, sest tänu tema sügavale pühendumisele ja suurepärasele tööle selles valdkonnas oleme nüüdseks jõudnud teise lugemiseni. Oleme saavutanud kokkuleppe, et füüsilisest isikust ettevõtjatel ja nende elukaaslastel on õigus võrdsele kohtlemisele, ning Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon toetab seda ettepanekut.

Me räägime tööjõust, mis koosneb valdavalt naistest ja mis on varem jäänud märkamatuks. Varasema direktiivi vajaliku muutmise käigus kõrvaldatakse diskrimineerimine, mis asetas füüsilisest isikust ettevõtjad ja nende elukaaslased ebasoodsamasse olukorda.

Liikmesriikide sotsiaalkindlustussüsteemid peavad laienema naissoost füüsilisest isikust ettevõtjatele ja füüsilisest isikust ettevõtjate elukaaslastele. Veel üks selles direktiivis arutuse all olnud tähtis punkt seondub sellega, et kui tulevikus võetakse vastu direktiiv palgatöötajate pikema vanemapuhkuse kohta, peab komisjon teavitama parlamenti ja nõukogu, et võimaldada meil vajaduse korral tagada füüsilisest isikust ettevõtjatele palgatöötajatega võrdsed õigused.

Tahaksin lisada, et ELi 2020. aasta strateegiat ja ELi sisest kasvu kiirendavate püüdlusi arvesse võttes tuleb teha lõpp naisettevõtjate diskrimineerimisele. Ka neil peab olema õigus rasedus- ja sünnituspuhkusele ning võimalus ühendada töö- ja pereelu – oleme seda teemat sageli arutanud.

Mara Bizzotto, fraktsiooni EFD nimel. – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Tööturul pole meeste ja naiste vahel sisuliselt enam mingeid erinevusi alles jäänud ning see muudabki füüsilisest isikust ettevõtjaid puudutavad erinevused märgatavamaks. Naisi sunnitakse liiga sageli ohverdama enda karjääri oma rolli ja töökoormuse nimel. Selle taga on absurdne eeldus, et nad peavad end täielikult perekonnale pühendama.

Selle probleemi lahendamiseks peame võtma meetmed – nt need, mis on sätestatud arutatavas direktiivis –, lähtudes kindlameelselt perekonnast, kes näitab meile õiget teed, sest vaid nii on neil meetmetel mõte ja tekib lootus edu saavutada!

Naiste vabastamine valusast dilemmast emarolli ning abikaasaks ja ettevõtjaks olemise vahel leevendab pere töökoormust ja aitab asja süvitsi lahendada pere toetuseks võetavate konkreetsete meetmete kaudu. Kui aga meetmete paketiga ei keskenduta perekonnale, siis kujuneb sellest välja strateegiate virvarr, mis osutub lõppastmes tulutuks.

Christa Klaß (PPE). – (*DE*) Austatud juhataja, volinik, kolleegid! 24 aastat pärast direktiivi vastuvõtmist on aeg seda ajakohastada ja viia see kooskõlla füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevate meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõttega.

Kaks aastat pärast seda, kui komisjon esitas oma ettepaneku, on eesistujariik Hispaania saavutanud toimiva ja vastuvõetava kompromissi meie raportööri Astrid Lullingiga. Mõistagi pole see päris selline, nagu me soovisime. Suurem reguleeritus ja täiendavate kindlustuskohustuste kehtestamine põhjustas palju vaidlusi. Me pidime lahendama küsimuse, kui ranged peavad olema või võivad olla piirangud seoses sotsiaalkaitsega, mis on vajalik naissoost füüsilisest isikust ettevõtjatele, eelkõige füüsilisest isikust ettevõtjaid abistavatele abikaasadele, kellest enamik on naised. Kui naised on abiks väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete töös, siis peab neil olema vähemalt eraldi kaitse. See kaitse peab tulema ettevõtetest endist.

Nagu teame, on füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemine võimalus, ent ka risk, mis on seotud eeskätt sissetuleku suurusega, sest sissetulek võib tihti kõikuda. Põhilise sotsiaalkaitse riski ei ole võimalik katta vaid eravahenditega. Iga ühiskonnaliige peaks võtma vastutuse enese kaitsmise eest oma parimate oskuste kohaselt, et mitte muutuda ühiskonnale koormaks ja olla kaitstud kõigis elus tekkida võivates olukordades. Mul on hea meel, et ettepanek hõlmab kõiki füüsilisest isikust ettevõtjaid, mitte pelgalt neid, kes tegelevad põllumajandusega. Liikmesriigid võivad otsustada, millist rada valida, s.t kas muuta kindlustuskaitse kohustuslikuks või vabatahtlikuks. See on lähimuspõhimõte.

14 nädala pikkune rasedus- ja sünnituspuhkus naissoost füüsilisest isikust ettevõtjatele on hea otsus. See asetab need naised töötajatega võrdsetele alustele ning jätab piisavalt aega ema ja lapse taastumiseks. Uus direktiiv on suur samm võrdsuse poole ning vähendab tuntavalt riske mees- ja naissoost füüsilisest isikust ettevõtjate jaoks. Tahaksin tänada kõiki, kes selle koostamisele kaasa aitasid.

Britta Thomsen (S&D). – (*DA*) Austatud juhataja, volinik, kolleegid! Nais- ja meessoost füüsilisest isikust ettevõtjate võrdse kohtlemise direktiiv on määrava tähtsusega, sest see tagab töötavate naistega võrdsed sotsiaalsed tingimused nendele miljonitele Euroopa naistele, kes tegutsevad füüsilisest isikust ettevõtjana, ettevõtjana või kes abistavad oma abikaasasid.

Direktiivi tähtsaim ja põhilisim element on õigus vähemalt 14 nädala pikkusele rasedus- ja sünnituspuhkusele. Vajadus tagada naissoost füüsilisest isikust ettevõtjatele paremad tingimused muutub silmanähtavaks hetkel, mil märkame, kui vähe naisi on hetkeseisuga füüsilisest isikust ettevõtjad. Euroopa Liidus on vaid 8% naistööjõust füüsilisest isikust ettevõtjad, meeste puhul on vastav näitaja aga 16%. Me peame innustama naisi hakkama füüsilisest isikust ettevõtjaks ja selles kontekstis on see direktiiv samm õiges suunas. Paljud naised tahaksid hakata füüsilisest isikust ettevõtjaks, ent neil puudub selleks julgus, sest sotsiaalsed tingimused on ebakindlad. Minu arvates tuleks direktiivi vaadelda selle olulise töö valguses, mida naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon teeb üldise rasedus- ja sünnitusdirektiivi väljatöötamiseks. Euroopa võrdsuse nurgakivi on tagada kõigile Euroopa naistele rasedus- ja sünnituspuhkuse võtmise õigus, kahjustamata seejuures nende seisundit tööturul.

Kui me tahame jõuda Euroopa Liidus eesmärgini tagada oma kodanike jõukus, siis on meil vaja anda Euroopa Liidu naistele võimalus võtta rasedus- ja sünnituspuhkust. Kui me tahame jõuda Euroopa Liidus eesmärgini tagada oma kodanike jõukus, siis on meil vaja suurendada ka sündivust. Loodan, et see direktiiv on alles

esimene kahest sammust selle saavutamiseks. Praegu kindlustame selle, et kõigil Euroopa naistel on õigus rasedus- ja sünnituspuhkusele. Järgmine samm peab olema isaduspuhkuse tagamine, et valitseks tõeline sooline võrdõiguslikkus.

Riikka Manner (ALDE). – (FI) Austatud juhataja! Esmalt tahan tänada raportööri suurepärase kompromissi eest. Me oleme viimasel ajal rääkinud palju konkurentsivõimest – eeskätt Euroopa 2020. aasta strateegia raames – ja sellest, kuidas tagada konkurentsivõime eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete arvu suurendamise teel.

Kui tahame ettevõtlust edendada, siis on praegu seoses nais- ja meessoost füüsilisest isikust ettevõtjate võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamisega käsitletavad küsimused määrava tähtsusega ja moodustavad selle arutelu osa. Me peame looma tõelise ettevõtlusalternatiivi nii meeste kui ka naiste jaoks. Lisaks peaksime toetama akadeemilist ettevõtlust, muutes selle õppeprogrammide osaks. Selles vallas oleme muu hulgas Ameerika Ühendriikidest kaugel maas.

Võrdsusest rääkides peame meeles pidama, et üks võrdõiguslikkuse olukorra näitaja on nimelt ettevõtluse küsimus ja võimalused tegutseda ettevõtjana soost olenemata. Kui võrdleme Euroopa näitajaid, siis ilmneb, et enamasti on ettevõtjateks mehed. Kui kaalume ettevõtluse kasvu küsimust ja seda, kuidas ettevõtluse kasvu toetada, siis pean kahetsusega nentima, et praeguse statistika järgi on kasvusoov naisettevõtjate seas kaugelt väiksem kui meessoost ettevõtjate hulgas.

Nendel näitajatel on mõistagi palju põhjusi, ent tõsiasi on see, et momendil on näiteks ettevõtjate sotsiaalkindlustussüsteemid nii puudulikud, et kujutavad endast probleemi eelkõige naisettevõtjate jaoks, nagu oleme ka tänase arutelu käigus kuulnud. Kui me võtame rasedus- ja sünnituspuhkuse, lapsevanemaks olemise ja ettevõtluse küsimused kokku, siis on vaja erimeetmeid, sest füüsilisest isikust ettevõtja töö on sageli ebaregulaarne, tööpäev on pikk ja elatis ebakindel. See õigustekst muudab ettevõtluse käsitluse motiveerivamaks ja võrdsemaks.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (*PT*) Austatud juhataja! On tähtis, et see protsess hakkab piirangutest hoolimata lõpule jõudma. On aeg hoolitseda selle eest, et kõigil töötavatel naistel – sh miljonitel naissoost füüsilisest isikust ettevõtjatel ning füüsilisest isikust ettevõtjate abikaasadel ja faktilistel elukaaslastel oleksid samad õigused eeskätt seoses rasedus- ja sünnituspuhkusega.

Kuigi direktiivil on õige suund, ei lähe ta diskrimineerimise vastases võitluses ja võrdse kohtlemise tagamises lõpuni välja. Tegu on õige sammuga, mida me toetame. Me ei taha aga piirduda 14 nädala pikkuse rasedusja sünnituspuhkusega. Me soovime, et uus rasedus-, sünnitus- ja isaduspuhkuse direktiiv rakenduks neis olukordades ka tulevikus.

Tegu on mõistagi poolelioleva võitlusega, ent me toetame seni tehtud edusamme ja täname raportööri kogu protsessi käigus üles näidatud pühendumuse eest.

Pascale Gruny (PPE). – (*FR*) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Täna edastab Euroopa Parlament jõulise sõnumi naistele, kes abistavad oma füüsilisest isikust ettevõtjast abikaasasid. Nüüdsest on nende sotsiaalsed õigused palju suuremad ja ma tahaksin õnnitleda raportöör Lullingit tehtud töö puhul.

Euroopa peab kaitset pakkuma. Uue termini "abistav abikaasa" raames laieneb sotsiaalne kaitse abikaasadele ja elukaaslastele haiguse või pensionilejäämise korral. Pagarite abikaasad saavad nüüd osa sotsiaalsetest õigustest.

On aga kahetsusväärne, et nõukogu ei soostunud kohustusliku osalusega, vaid võttis kasutusele vabatahtliku osaluse süsteemi.

Kõigile naistele on tagatud ka rasedus- ja sünnituspuhkus. Uus tekst sätestab naissoost füüsilisest isikust ettevõtjatele ja füüsilisest isikust ettevõtjate naistele minimaalse rasedus- ja sünnituspuhkuse perioodi kogu Euroopa Liidus. Puhkuse pikkus on hetkeseisuga 14 nädalat. Ma olen Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni variraportöör ja tegelen rasedate töötajate töötervishoidu ja tööohutust käsitleva direktiiviga. Loodan siiralt, et pärast selle dokumendi vastuvõtmist rasedus- ja sünnituspuhkus pikeneb; ning miks mitte pikendada seda seejärel ka naissoost füüsilisest isikust ettevõtjate puhul?

Lõpetuseks tahan lisada, et Euroopa on pakkunud välja loomingulisi ja pragmaatilisi lahendusi, et aidata paaridel töö- ja pereelu ühendada. Nüüd on aeg tegutseda ja viia need ettepanekud võimalikult kiiresti ellu. Euroopa naistekaitsekampaania teeb selle dokumendi abil edusamme. Meie, parlamendiliikmed, peame jätkama meeste ja naiste vahelise ebavõrdsuse vähendamist.

Edite Estrela (S&D). – (*PT*) Austatud juhataja! See direktiiv tuleb kiiremas korras läbi vaadata. See raport on tähtis, sest lahendab ebaõiglase ja füüsilisest isikust ettevõtjaid diskrimineeriva olukorra ja edendab samal ajal ettevõtlust naiste seas.

Nüüdsest on naissoost füüsilisest isikust ettevõtjatel ning füüsilisest isikust ettevõtjate abikaasadel ja faktilistel elukaaslastel õigus sama pikale ja suurele sünnitushüvitisele kui palgatöötajatelgi. Eelduseks on aga sotsiaalkindlustusmaksete tasumine. See on õige ja õiglane nõue, sest ka palgatöötajad tasuvad sotsiaalkindlustusmakseid.

Minu arvates on üldiselt õiglane, et õigus rasedus- ja sünnituspuhkusele ei tohiks piirduda vaid põllumajandussektoriga ja et see peaks laienema kõigile füüsilisest isikust ettevõtjatele, kes moodustasid minu mäletamist mööda 2007. aasta seisuga 10,5% Euroopa Liidu töötajatest. Seepärast peab see kehtima kõigi füüsilisest isikust ettevõtjate kohta olenemata nende tegevusvaldkonnast, olgu selleks käsitöö, kaubandus, vabakutselisus või väike ja keskmise suurusega ettevõte.

Me peame toetama võrdsust. Seega loodan, et Euroopa Parlament võtab vastu naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni heaks kiidetud ettepanekud.

Lena Kolarska-Bobińska (PPE). – (*PL*) Praeguste meetmete vastuvõtmine on väga tähtis nii majanduslikust kui ka sotsiaalsest vaatepunktist, ent ka nende väärtuste tõttu, mida perekonna ja võrdsete võimaluste kaitse endast kujutab.

Praegune kriis ja sellest tulenev töötuse kasv mõjutavad eelkõige nõrgemaid rühmi. Üheks selliseks rühmaks on naised. Õigusmeetmed, mis näevad ette füüsilisest isikust ettevõtjate võrdse seisundi, muudavad naistel oma ettevõtte rajamise lihtsamaks. See on tähtis seoses vajadusega kiirendada majandusarengut Euroopas ja vähendada töötust, ent ka seetõttu, et üha rohkem naisi otsustab oma ettevõtte rajamise kasuks. Nemad on need, kes teevad otsuseid, kes vastutavad oma äriühingute eest, otsustavad, mida teha ja kuidas kulutada raha, ning neid ei tohiks diskrimineerida.

Väikeettevõtted on seega koht, kus naised võivad saavutada oma eesmärgid – jutt on naistest, kes tahavad olla oma kutsealal aktiivsed, ent ei soovi loobuda pereelust. Need meetmed annavad perepoliitikat tõsiselt võtvatele liikmesriikidele võimaluse oma õigusakte parandada. Tahaksin juhtida tähelepanu ka rühmale, kes vajab lisakaitset ja kelle olukorra peame me kaalumisele võtma. Jutt on koduperenaistest. Koduperenaiseks olemist ei loeta tööks, ehkki see hõlmab iga päev umbes 200 ülesande täitmist. Koduperenaistele ei laiene sageli pensioni- ega tervisekindlustus ning neil pole õigust puhkusele. Sellega seoses leian, et tuleks kehtestada regulatsioon, mis teeb sellistel naistel täieliku sotsiaalkaitse saamise lihtsamaks.

Iratxe García Pérez (S&D). – (ES) Austatud juhataja! Ma tahaksin samuti tänada nii Astrid Lullingit kui ka eesistujariiki Hispaaniat. Astrid Lullingit tänan tema sihikindluse ja raske töö eest, mille toel oleme jõudnud siia, kus me täna oleme, ning eesistujariiki Hispaaniat erinevate seisukohtade esindajatele väljendusvõimaluse andmise eest nõukogus. See võimaldas meil saavutada kokkuleppe, mis on täna kaalukausil.

Siinses arutelus oleme silmitsi direktiivi 86/613/EMÜ muutmisega. Direktiivist nähtub selgelt, et see ei vasta enam talle seatud eesmärkidele. Ma leian, et tähtis on rõhutada selle kokkuleppe olulisust ajal, mil Euroopas valitseb kriis ja ebakindlus, kuid mis siiski ei takista tegemast edusamme naissoost füüsilisest isikust ettevõtjate sotsiaalse kaitse vallas Euroopa Liidus.

Tuletan teile meelde, et 2007. aastal töötas Euroopa Liidus füüsilisest isikust ettevõtjatena üle 10% kõigist töötajatest. Saavutatud kokkulepe ei pruugi olla parim lahendus, ent see annab võimaluse täiendavateks edusammudeks tulevikus.

Direktiivi põhieesmärk on laiendada sotsiaalset kaitset füüsilisest isikust ettevõtjate elukaaslastele, sh vabaabielus paaridele ning kõigile füüsilisest isikust ettevõtjatele või füüsilisest isikust ettevõtjate paaridele, sest mitte kõik liikmesriigid ei paku seda võimalust praegu.

Momendil tegeleme Euroopa Liidu 2020. aasta strateegia koostamisega, mille käigus määrame Euroopa mudeli tuleviku. Tulevikus ei tohi me jätta võrdse kohtlemise põhimõtet tähelepanuta ja seepärast on tähtis liikuda edasi meetmega, mis tagab selle põhimõtte järgimise. Ma loodan, et ettepaneku vastuvõtmisega täna astutav samm on esimene, millele järgnevad tulevikus paljud uued sammud.

Joanna Katarzyna Skrzydlewska (PPE). – (*PL*) Mul on hea meel, et naiste õiguse ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni nimel Astrid Lullingi koostatud raport peaaegu ühehäälselt vastu võeti. Raportis käsitletakse nais-

ja meessoost füüsilisest isikust ettevõtjate võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamist reguleeriva direktiivi muutmist.

On väga tähtis, et on saavutatud kompromiss ja parandatud füüsilisest isikust ettevõtjate olukorda, sest viimased moodustavad 10% kõigist tööturul tegutsevatest inimestest. Tehtud muudatuste hulgas on kõige olulisem füüsilisest isikust ettevõtjate ja nende abikaasade või elukaaslaste võimalus saada sotsiaaltoetusi, sealhulgas võimalus sooritada sissemakseid pensionisambasse ning võtta sarnaselt palgatöötajatest naistele tasustatud rasedus- ja sünnituspuhkust. Nimetatud õigused on tagatud Euroopa Liidu tasandil kehtestatud õigusaktidega.

Need on meetmed, mis mitte üksnes ei aita parandada naiste olukorda, vaid vähendavad ka suurt ebavõrdsust, mis valitseb füüsilisest isikust ettevõtjate ja palgatöötajate vahel. Miljonid inimesed, kes töötavad pereettevõtetes, saavad lõpuks osa sotsiaalkaitsest, mille aluseks on liitumine sotsiaalkindlustussüsteemiga, ilma milleta nad on olnud ebasoodsamas olukorras. Tegu on suure edasiminekuga, mille tähtsust suurendab veelgi enam asjaolu, et tänavu saavutatud kompromissi saavutamine oli aastaid võimatu.

Ma kutsun parlamendiliikmeid üles seda raportit toetama. Lõpetuseks tahaksin südamest tänada Astrid Lullingit, tänu kelle raportile muutub paljude naissoost füüsilisest isikust ettevõtjate elu lihtsamaks.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Austatud juhataja, volinik, head kolleegid! Selle Astrid Lullingi suurepärase raportiga püüab Euroopa Parlament vähendada meeste ja naiste vahelist ebavõrdsust töökohal ning ma toetan seda püüdlust. Tegu on järgmise sammuga väga pikal teel.

Ma leian, et vaja on rõhutada füüsilisest isikust ettevõtjaid abistavate abikaasade või tunnustatud elukaaslaste sotsiaalse kaitse tähtsust. Ärgem unustagem, et paljudes Euroopa riikides puudub füüsilisest isikust ettevõtjaid abistavatel abikaasadel omaette staatus, nende tööd ei tunnustata ja neile ei laiene füüsilisest isikust ettevõtjate sotsiaalkindlustus. On aasta 2010 ja mõnede liikmesriikide naiste õigusi ikka veel ei tunnustata ning nad sõltuvad täielikult oma abikaasa kindlustusest.

Praeguse majanduskriisi ajal ei saa me lubada, et need füüsilisest isikust ettevõtjaid abistavad abikaasad sõltuvad täielikult süsteemist, mis võib jätta nad näiteks lahutuse või lahkumineku korral päevapealt vaesusse. Seepärast ei saa me nõustuda võimalusega, et liikmesriigid jätavad alles oma riiklikud sätted, mis piiravad juurdepääsu nendele sotsiaalkindlustussüsteemidele või teatud tasemel rahastamisele. Füüsilisest isikust ettevõtjaid abistavatele abikaasadele peavad olema tagatud pension, peretoetused, tervishoid, töövõimetushüvitis ning rasedus- ja sünnitushüvitised.

Lõpetuseks lisan, et selles läbirääkimiste faasis otsustavad liikmesriigid, kas selline sotsiaalne kaitse peaks olema kohustuslik või vabatahtlik. Seepärast kutsun kõiki liikmesriike üles tegema kõik neist oleneva, et tagada kohustuslik kaitse. Me kõik peame võitlema töökohtade ebakindluse ja õiguste tunnustamise eiramise vastu – eriti majanduskriisi ajal.

Zuzana Roithová (PPE).—(CS) Ka mina tahaksin tänada raportöör Astrid Lullingit tehtud töö eest. Nii mina kui ka teised parlamendiliikmed jagame tema seisukohta, et naissoost füüsilisest isikust ettevõtjate raseduse ja sünnitusega seotud kaitse tugevdamine ning füüsilisest isikust ettevõtjate abikaasade olukorra parandamine ei peaks piirduma käesolevas direktiivis üksnes põllumajanduses töötavate inimestega, vaid peab loomulikult kohalduma ka muudele valdkondadele, sealhulgas vabakutselistele. Mitte kõikjal ei ole füüsilisest isikust ettevõtjaid abistavatel abikaasadel eraldi õiguslikku seisundit, nii et nende tööd ei pruugita alati tunnustada ja neil puudub sõltumatu sotsiaalkindlustus. Vaja on tunnustada nende kutsealast seisundit ja määratleda nende õigused. Mul on hea meel, et nõukogu on heaks kiitnud parlamendi poolt esimese lugemise käigus avaldatud arvamuse, et rasedus- ja sünnitushüvitis peaks võimaldama vähemalt kolme kuu pikkuse puhkuse võtmist – see on minimaalne aeg, mis on vajalik normaalselt kulgeva raseduse puhul ja ema tavapäraseks sünnitusjärgseks füüsiliseks taastumiseks, ehkki lapse tervislikku arengut silmas pidades on parim hoida teda kodus omaette vähemalt kaks aastat. Mul on kahju, et nõukogu ei ole pidanud neid kolme kuud absoluutseks miinimumstandardiks, mille liikmesriikide sotsiaalsüsteemid peaksid automaatselt tagama, ja et vabatahtlikult võidakse tagada vaid lisahüvitisi.

Antigoni Papadopoulou (S&D). – (EL) Austatud juhataja! Ka mina toetan praegust kompromissi ja rõõmustan selle üle, sest selles tõstatatakse demokraatia puudujäägi küsimus, millega on aastaid pidanud silmitsi seisma eelkõige need naised, kes aitavad oma füüsilisest isikust ettevõtjast abikaasasid kaubanduse või käsitöö valdkonnas, väikestes või keskmise suurusega ettevõtetes või seoses vabakutselistega, saamata seejuures vähimatki ametlikku tunnustust oma töö eest.

Füüsilisest isikust ettevõtjatel ja nende elukaaslastel, kellest enamik on naised, on õigused. Nad ei ole nähtamatud töötajad. Neil on õigus sotsiaalkindlustusele, tervishoiule, pensionile, rasedus- ja sünnituspuhkusele, lapsehoolduspuhkusele ja isaduspuhkusele. Naised on ohverdanud ennast aastaid oma abikaasade, nende kutsealase arengu, laste ja pere eest, olles odav, tasustamata tööjõud. Sageli juhtub, et pärast lahutust või abikaasa surma pole neil kindlustust ning nad ei saa toetusi ega hüvitisi.

Praegune kompromiss kõrvaldab mõned senised ebavõrdsed seisud. Siiski vajavad naised vaieldamatult veel tuge, et edendada naisettevõtlust eelkõige majanduskriisi tingimustes ja Euroopa tulevikupoliitikat silmas pidades ka Euroopa Liidu 2020. aasta strateegia raames.

Franz Obermayr (NI). – (*DE*) Austatud juhataja! Tänan väga, et andsite mulle võimaluse sel teemal sõna võtta. Ligikaudu 30% kõigist Euroopa Liidu füüsilisest isikust ettevõtjatest on naised. Nad on iseäranis ulatuslikult esindatud väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes, eelkõige teenindussektoris, annavad seega suure majandusliku panuse meie ühiskonda.

Nendel naistel peaksid olema samasugused võimalused kui nende meessoost kolleegidel ilma igasuguste kvootide ja muu taolise abita. Naissoost füüsilisest isikust ettevõtjad peavad sageli maadlema probleemiga, et emaks saamine võib seada ohtu nende sissetuleku. Võttes arvesse rahvastiku vananemist, on nüüd tähtsam kui eales varem tagada tõhusad rasedus- ja sünnitushüvitised ning tähtsustada perekonda.

Perefirmad, mille töös naised abiks on, mängivad samuti olulist rolli, olenemata sellest, kas tegu on vabakutseliste, kaubanduse, jaemüügi või põllundusega. Kõigis neid valdkondades on vaja tagada piisav sotsiaalne ja õiguslik kaitse.

Sellest hoolimata peaksid liikmesriigid säilitama alati pädevuse sotsiaalõiguse vallas ning seda ei tohiks kunagi Euroopa Liidule delegeerida. Küsimus on kompromisside ja võimaluste kasutamises, mille taga on erinevad sotsiaalpoliitilised tavad, näiteks see, kas teha füüsilisest isikust ettevõtjaid abistavate abikaasade sotsiaalkindlustus kohustuslikuks või vabatahtlikuks.

Angelika Werthmann (NI). – (*DE*) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Ühinen Astrid Lullingi õnnitlejatega. Mul on hea meel, et raportis astutakse samm meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise poole ja muu hulgas puudutab see füüsilisest isikust ettevõtjaid. Üks oluline nurgakivi – ja igati õigustatult – on see, et see ei hõlma pelgalt abikaasasid, vaid ka elukaaslasi. Lõpuks ometi saavad füüsilisest isikust ettevõtjaid abistavad elukaaslased võrdse sotsiaalse kaitse ja see kehtib ka rasedus- ja sünnitushüvitise kohta.

Paul Rübig (PPE). – (*DE*) Austatud juhataja! Ka mina tahaksin kolleeg Lullingit südamest kiita. See avab eelkõige naistele väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes täiesti uued tööhõivevõimalused. Kriisi ajal ei tohi unustada, et füüsilisest isikust ettevõtjana töötamine on tulevikuteema, seeläbi on võimalik luua töökohti ja arendada täiesti uusi sektoreid. Näiteks korraldame me tüdrukute päeva, et julgustada noori naisi valima tehnilist eriala, sest selles valdkonnas avanevad täiesti uued võimalused ja praeguses ühiskonnas ei tea inimesed kuigi palju kõigist ametitest, mida naised pidada saavad. Samuti on naised need, kes ikka ja jälle kindlustavad stabiilsuse rahaliste vahendite valdkonnas. Ma leian, et kriisi ajal on eriti tähtis tagada, et ettevõtte omakapitali ja riskikapitali saaksid samamoodi kasutada ka naised.

Günther Oettinger, *komisjoni liige.* – Austatud juhataja! Täna oleme liikunud edasi võitluses vaesuse vastu ja naissoost füüsilisest isikust ettevõtjate tegevuse edendamise nimel. See pole küll protsessi lõpp, ent on pikk samm edasi. Nõukogu toetusel on naissoost füüsilisest isikust ettevõtjatel esimest korda õigus rasedusja sünnituspuhkusele. Liikmesriikidel on samuti selge kohustus tagada taotluse korral sotsiaalne kaitse füüsilisest isikust ettevõtjaid aitavatele abikaasadele.

Ma tahan tänada naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni ja kogu parlamenti selle tulemuse saavutamiseks tehtud töö eest.

Lõpetuseks tahan öelda paar sõna ka Astrid Lullingile, kes on aastaid selle küsimuse eest isiklikult võidelnud. See lahing on lõpuks võidetud ja ma olen väga tänulik tema panuse eest, mis on selle märkimisväärse saavutuseni viinud.

Astrid Lulling, *raportöör*. – (*DE*) Austatud juhataja! Kõigepealt tänan ma Günther Oettingeri, kes esindas oma kolleegi proua Redingit sedavõrd suurepärases inglise keeles.

raportöör.—(FR) Austatud daamid ja härrad! Ma olen rahul. Ma olen tänulik kõigile liikmetele, kes võtsid sõna, et avaldada oma toetust seisukohale, mida toetab ülekaalukalt ka naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon – see võimaldab meil selle dokumendi homme vastu võtta.

Tahaksin hajutada Raül Romeva i Rueda kahtlused. Dokument pole täiuslik. Minu nõudmised on suuremad. Me pole veel sõda võitnud, ent võitsime tähtsa lahingu. See on samm õiges suunas.

Tahan öelda Raül Romeva i Ruedale ja Ilda Figueiredole ka seda, et raseduse ja sünnituse kaitse pärast ei ole vaja muretseda. See, mida te soovite, on kirjas põhjenduses 17a. Lugege seda. Mul ei ole kahjuks aega seda ette lugeda. See on vaid üks muudatusettepanek. Kui me selle hääletusele paneksime, siis ei oleks võimalik võtta direktiivi vastu Hispaania eesistumise ajal, oleks oht kaotada kuid või lausa aastaid ja kogu vaev võiks osutuda asjatuks, sest – ma kinnitan koostajatele – see, mida nad oma ettepanekus välja pakuvad, on teises sõnastuses olemas muudatusettepanekus nr 4, mis kiideti heaks esimesel lugemisel ja mille nõukogu täielikult omaks võttis. Seepärast usun, et need liikmed võivad rahuliku südamega hääletada ka teiste muudatusettepanekute poolt.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub teisipäeval, 18. mail 2010.

Kirjalikud avaldused (reegel 149)

Robert Dušek (S&D), kirjalikult. – (CS) Mees- ja naissoost füüsilisest isikust ettevõtjate võrdse kohtlemise direktiivi eesmärk on ühtlustada kehtivad Euroopa õigusaktid ja asendada hulk direktiive, mis reguleerivad seda poliitikat tükikaupa. Füüsilisest isikust ettevõtjate ja palgatöötajate sotsiaalsed tingimused on liikmesriigiti väga erinevad ning sotsiaalne kaitse pikaajalise või püsiva töölt eemalejäämise korral mõnel juhul lausa puudub. Füüsilisest isikust ettevõtjatel pole sageli tervisekindlustust. Nad töötavad haigena, sest see on rahaliselt soodsam. Naised naasevad tööle pärast sünnitamist ega võta sünnituspuhkust. Füüsilisest isikust ettevõtjaid abistavatel abikaasadel ei ole oma sotsiaalkindlustust. Füüsilisest isikust ettevõtjad on majanduse toimimise seisukohast määrava tähtsusega ja neil on ühiskonnas asendamatu roll. Need inimesed hoolitsevad rahaliselt endi ja oma perekondade eest, tasuvad riigile makse ning sotsiaal- ja ravikindlustusmakseid. Riik ei pea nende ülalpidamise eest hoolitsema. Nende roll on iseäranis asendamatu piirkondades, kus nn suurte tööandjate juures erinevatel põhjustel piisavalt töökohti pole, samuti põllumajanduses. Seepärast on vaja ühtlustada miinimumstandardid, mis tagavad füüsilisest isikust ettevõtjatele võrdse seisundi palgatöötajatega ning mees- ja naissoost füüsilisest isikust ettevõtjate võrdõiguslikkuse. Eesmärk peaks olema suurem kaitse raseduse ja sünnituse ajal, pereliikmete eest hoolitsemiseks võetava puhkuse tunnustamine ning füüsilisest isikust ettevõtjat abistava abikaasa panuse tunnustamine.

Zita Gurmai (S&D), kirjalikult. – Sel nädalal arutusel olev ettepanek ei ole vormilist laadi. Küsimus on õigluses ja terves mõistuses. Mitte üksnes moraalselt, vaid ka majanduslikult on selge, et me peame tagama sotsiaalse kaitse ning rasedus- ja sünnitushüvitised rasedatele füüsilisest isikust ettevõtjatele ning meessoost füüsilisest isikust ettevõtja sellisele tööle pühendunud naisi või seda tööd tegevate meeste elukaaslasi, eriti kui me kõik nõustume sellega, et naisi on vaja julgustada ärimaailma astuma. Samal ajal kui me püüame leida kriisist väljapääsu, edendame töökohtade loomist muu hulgas sõltumatute töötajate jaoks. Seepärast peame hoolitsema selle eest, et miski motiveeriks naisi sellest töövõimalusest kinni haarama. Teiseks ei saa me diskrimineerida nende perede vastsündinuid. On vastuvõetamatu, et lapsel, kelle vanem on tavapärane palgasaaja, on õigus olla esimestel elunädalatel koos ema või isaga (ohustamata pere toimetulekut), samas kui füüsilisest isikust ettevõtja lapsel seda õigust pole.

16. Ehitiste energiatõhusus (uuesti sõnastatud) (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel Silvia-Adriana Ţicău esitatud soovitus teisele lugemisele nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv hoonete energiatõhususe kohta (uuesti sõnastatud) (05386/3/2010 – C7-0095/2010 – 2008/0223(COD)) (A7-0124/2010).

Silvia-Adriana Țicău, *raportöör.* – (RO) 2008. aastal seadis EL eesmärgiks vähendada energiatarbimist 20% ja tagada, et 2020. aastaks on 20% tarbitavast energiast pärit taastuvatest allikatest. Euroopa Ülemkogu 25.–26. märtsi 2010. aasta kohtumisel seadsid Euroopa Liidu juhid ühiseks eesmärgiks suurendada energiatõhusust 2020. aastaks 20%.

Hooned tarbivad 40% energiast ja põhjustavad 35% kogu heitest. Hoonete energiatõhususe parandamine mõjutab suuresti Euroopa kodanike elu. Kõikjal ELis kulutavad pered keskmiselt 33% oma sissetulekutest veele, elektrienergiale, gaasile ja kommunaalkuludele. Tegelikult võib see suhtarv väga väikese sissetulekuga

perede puhul olla isegi 54%. Energiatõhususe parandamisse tehtavad investeeringud toovad kaasa väiksemad elektriarved ja lisaks loovad ELis 2030. aastaks 2,7 miljonit töökohta.

2008. aasta novembris esitas komisjon õigusakti ettepaneku direktiivi 2002/91/EÜ (ehitiste energiatõhususe kohta) uuestisõnastamise kohta. 2009. aasta aprillis võttis Euroopa Parlament kaasotsustamismenetluse esimesel lugemisel suure häälteenamusega oma seisukoha vastu. Seejärel pidasid Euroopa Parlament ja nõukogu Rootsi eesistumisperioodil pingelisi läbirääkimisi. 2009. aasta novembris jõuti poliitilisele kokkuleppele õigusakti ettepaneku tehnilistes aspektides.

Selle kokkuleppe peamised tulemused on järgmised.

Lisati eraldi artikkel, sh mitmed põhjendused ja sätted rahastamisega seotud aspektide kohta. Komisjon peab kindlaks määrama olemasolevad finantsvahendid ja fiskaalmeetmed ning esitama uued ettepanekud 30. juuniks 2011. Neid sätteid on täiendatud komisjoni avaldusega.

31. detsembriks 2020 on kõik uued hooned liginullenergiahooned ja suurem osa energiast peab pärinema taastuvatest allikatest. Avaliku sektori jaoks on seda tähtaega nihutatud kahe aasta võrra varasemaks. Seoses liginullenergiahoonetega seavad liikmesriigid selged eesmärgid ja töötavad välja tegevuskavad, mis sisaldavad ka toetusmeetmeid.

Oluliselt rekonstrueeritavate hoonete või rekonstrueeritud hooneosade energiatõhusus peab vastama miinimumnõuetele, samuti peavad neile vastama hoonete tehnosüsteemid ja ehitusdetailid, millel on oluline mõju hoone energiatõhususele.

Lisati uued sätted märgiste kohta. Märgisel peab olema esitatud miinimumteave, sh rahastamisvõimalused. Kehtestati sätted energiatõhususe märgise väljastamise ja paigutamise kohta.

Hoone energiatõhususe märgisele kantud energiatõhususarv tuleb lisada hoone või hooneosa üüri- või müügikuulutusse.

Rohkem teavet ja läbipaistvust on vaja ekspertide akrediteerimise ja koolitamise ning omanike ja üürnike teavitamise kohta.

Kohalike asutustega tuleb konsulteerida ning nemad peavad toetama soovituste rakendamist. Kehtestatakse uued sätted, mille eesmärk on tagada, et kohalikud planeerijad ja arhitektid arvestavad hoonete energiatõhususega.

Kasutusele on võetud arukad arvestisüsteemid ja aktiivsed kontrollisüsteemid, nagu automaat-, kontrolli- ja seiresüsteemid energia säästmiseks.

Ühtse metoodika asemel kehtestab komisjon 30. juuniks 2011 võrdleva metoodika raamistiku hoonete või ehitusdetailide energiatõhususe miinimumnõuete kulutõhusa taseme arvutamiseks. Direktiiv vaadatakse läbi hiljemalt 1. jaanuariks 2017. Nõukogu ühine seisukoht põhineb kokkuleppel, millele Euroopa Parlament ja nõukogu kirjutasid alla 2009. aasta novembris. Seetõttu soovitan selle vastu võtta.

ISTUNGI JUHATAJA: STAVROS LAMBRINIDIS

asepresident

Günther Oettinger, *komisjoni liige.* – (*DE*) Austatud juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed! Poliitikas on väga haruldane juhus, kui avaneb võimalus esitada ettepanekuid ja meetmeid nii, et sellest võidavad kõik. Täna ongi meil selline võimalus hoonete energiatõhusust käsitleva direktiivi uuesti sõnastatud versiooni tulevase vastuvõtmise näol.

Hooned tarbivad ELis 40% kogu energiast ja põhjustavad 36% kogu heitest. Majanduslike meetmete rakendamine energiatarbimise vähendamiseks elamuehitussektoris võib aidata suuresti kaasa kasvuhoonegaaside vähendamise ja energiasäästu 2020. aasta eesmärkide saavutamisele. Selliselt tugevdame ühtlasi energiajulgeolekut ning loome ehitussektoris majanduskasvu ja töökohti. Hoonete energiatõhusust käsitlev uuesti sõnastatud direktiiv julgustab karmistama ka standardeid elamuehituse energiatõhususe riiklikes eeskirjades ning aitab tarbijatel vähendada hooldus- ja kommunaalkulusid. Energiatõhusus on odavaim viis kliimamuutuse vastu võidelda.

Sooviksin esile tõsta uuesti sõnastatud direktiivi kolme elementi, mis meie arvates kujutavad endast olulist edasiminekut praeguse olukorraga võrreldes.

Esiteks tähendavad riiklikud nõuded uute hoonete ja renoveerimise kohta seda, et ehitised säästavad märkimisväärselt rohkem energiat. Direktiiv hõlmab ka väikesi ehitisi, mille kasutatav pindala on alla 1000 m², samuti väikesemahulisi, aga energia seisukohast olulisi renoveerimistöid ning ka kuumaveekatelde ja akende vahetamist.

Teiseks tähendab uuesti sõnastatud versioon seda, et kodanikele antakse paremat teavet. Omanikke ja üürnikke teavitatakse paremini, esitades konkreetseid andmeid ehitiste energiatarbimise ja võimaliku energiasäästu kohta. See peaks soodustama seda, et turul müüakse vähe energiat tarbivaid maju ja tehakse ulatuslikumaid renoveerimistöid.

Kolmandaks peavad alates 2020. aastast kõik uued hooned vastama väga rangetele liginullenergiahoonete normidele. Lisaks peavad liikmesriigid koostama riiklikud tegevuskavad, et karmistada olemasolevaid hooneid käsitlevaid norme nii, et need oleksid lähemad liginullenergiahoonete omadele.

Kõigil nimetatud põhjustel kujutab uus direktiiv endast edasiminekut Euroopa energiapoliitikas. Ma tänan parlamendiliikmeid ja teid, Silvia-Adriana Ţicău, hea koostöö eest viimastel kuudel ning samuti direktiivi tavatult kiire vastuvõtmise eest.

Te juba rõhutasite, et uuesti sõnastatud versiooni täielikku energiasäästu potentsiaali on võimalik realiseerida üksnes juhul, kui direktiiv võetakse üle tõhusalt ja kiiresti ning kui on olemas ka seda täiendavad õigusaktid. Seetõttu peame kasutama paremini ära olemasolevaid rahastamisvahendeid, näiteks Euroopa Regionaalarengu Fondi, mis võimaldab 4% eelarvest kulutada energiatõhususe meetmetele. Seda võimalust on liikmesriigid seni vähe kasutanud.

Lisaks soovime liikmesriike nende jõupingutustes ehitiste muutmiseks rahaliselt toetada. Nagu tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonis varem teada sai antud, valmistame praegu ette Euroopa majanduse elavdamise kava raames kasutamata jäänud ligikaudu 150 miljoni euro ümberpaigutamist taastuvenergia ja energiatõhususe projektidesse.

Ma olen veendunud, et Euroopa Parlamendi toetuse puhul on täna tegu olulise sammuga. Tänan teid kõiki hea koostöö eest.

Paul Rübig, *fraktsiooni PPE nimel.* – (*DE*) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, hea kolleeg Țicău! Õnnitlen teid selle raporti puhul. Ma usun, et see on suur samm õiges suunas. Euroopas on üle 160 miljoni ehitise ning kõiki neid tuleb soojapidavuse parandamiseks renoveerida, et vähendada nende energiatarbimist ja selle tulemusel ka üldist energiatarbimist.

40% energiast kulub ehitiste kütmiseks ja jahutuseks. Loodame, et renoveerimine aitab meil saavutada eesmärki vähendada energia kogutarbimist 2020. aastaks 5% võrra. Kuid samuti tunneme muret uute töökohtade loomise pärast. Pole kahtlustki, et vajame uusi koolituskavasid nende elukutsete esindajatele, kes tegelevad nii olemasolevate ehitiste renoveerimise kui ka uute ehitamisega. Vajame sellele sektorile spetsialiseerunud väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid ning peame võimaldama neil selles valdkonnas tulu teenida ja suuremaid netopalkasid maksta. Ma olen veendunud, et see on parim viis kriisist väljumiseks, sest lisaks sellele, et nii suureneb maksutulu, asendatakse fossiilkütustest pärit energia taastuvenergiaga ja seega tarbitakse vähem fossiilkütuseid.

Ma usun, et fossiilkütuste asendamine tarbimisel ja tootmisel on samm edasi ja loomulikult aitab see märkimisväärselt vähendada perede kulusid. Samuti usun, et need investeeringud tasuvad end ära ning me ei tohiks jätkata nii suurt tarbimist, nagu on toimunud viimastel aastakümnetel. Me peaksime kasutama võimalust ja hakkama uuesti investeerima. Just kriisi ajal on eriti oluline investeerida, et aidata meil kriisist jagu saada ja teha seda võimalikult vähese bürokraatiaga.

Zigmantas Balčytis, *fraktsiooni S&D nimel.* – (*LT*) Kõigepealt tunnustan kolleeg Silvia-Adriana Ţicăud tohutu suure töö eest, mida ta selle olulise raporti ettevalmistamiseks tegi. Minu arvates on nõukoguga sõlmitud kokkulepe väga eesrindlik ja selle näol on tegu uue kvalitatiivse muutusega terves sektoris. Seetõttu on nüüd väga oluline, et liikmesriigid rakendaksid direktiivi sätteid nõuetekohaselt ja õigeaegselt. Ehitiste energiatarbimise küsimus on eriti oluline energia siseturu laiemas kontekstis. Euroopa Liidu ehitussektor on üks sektoreid, kus on kõige rohkem energiasäästu võimalusi. See kehtib eelkõige uute Euroopa Liidu liikmesriikide elanikkonna kohta, sest nendes liikmesriikides on kõige rohkem vanu ja energiat raiskavaid elamuid, samas kui nende hoonete elanikud ja väga väikese sissetulekuga inimesed on sunnitud kommunaalteenuste eest kõige rohkem maksma. Liginullenergiahoonete poole liikumine tähendab seda, et ehitajate jaoks on latt seatud veelgi kõrgemale, kui kavandati passiivmajade tehnoloogiat arutades. Lugupeetud

volinik, kallid kolleegid! Soovin korrata, et see on tõesti väga oluline ja väga edasipüüdlik ning loodetavasti viiakse see ka ellu.

Fiona Hall, *fraktsiooni ALDE nimel.* – Austatud juhataja! Ka mina kiidan Silvia-Adriana Ţicăud, kes pühendas end jäägitult tööle selle teemaga. Lissaboni lepingust tingitud õiguslike kohanduste tõttu tekkis suur viivitus ning selle tulemusel eraldus süsinikdioksiidi palju rohkem, kui oleks eraldunud siis, kui me oleksime seda suutnud varem teha.

Selle pika aja jooksul on lihtne ära unustada, et mõnda asja uuesti sõnastatud versioonis peeti esmakordsel väljapakkumisel tegelikult üpris äärmuslikuks. Eelkõige olid need 1000 m² künnisest loobumine, mille kohta esitas kõigepealt ettepaneku Euroopa Parlament raportis energiatõhususe tegevuskava kohta, ja samuti liginullenergiahoonete eesmärgi täitmine 2021. aastaks. Kahjuks ei aita kõnealune uute ehitiste nõue saavutada meil 20-20-20 eesmärke, eriti seetõttu, et nagu me järjest enam mõistame, peame seadma eesmärgiks vähendada kasvuhoonegaaside heitkogust vähemalt 30%. Et mõjutada mingilgi moel kliimamuutusega seotud sihte, peame keskenduma olemasolevatele ehitistele ja nende energiatõhususe nõuetele.

Teen ettepaneku kolme põhilise meetme kohta, mida peame rakendama, et realiseerida olemasolevate hoonete energiasäästu potentsiaali.

Esiteks on väga oluline, et komisjon esitaks ettepaneku jõuliste kulutõhusate renoveerimismeetodite kohta. Ajakava on üpris tihe, kuid sellepärast, et väga palju aega on juba ära raisatud ning enne kui kulutõhusaid meetmeid jõutakse kohaldada, on käes 2014. aasta.

Teiseks peavad kõik liikmesriigid kaaluma riiklike aastaeesmärkide vastuvõtmist teatud protsendi olemasolevate ehitiste energiatõhususe parandamiseks. Kui meil oleks Euroopas siduv energiatõhususe eesmärk, siis minu veendumust mööda võtaksid liikmesriigid selliseid meetmeid väga kiiresti, sest nad saaksid aru, et kõige lihtsam viis energiatõhususe eesmärgi saavutamiseks on renoveerida järjepidevalt olemasolevaid ehitisi.

Kolmandaks on väga oluline, et liikmesriigid kehtestaksid energiatõhususe parandamiseks ettemaksega rahastamise, ning vaatamata raportööri tööle ja variraportööride jõupingutustele ei jõudnud me uuesti sõnastatud versioonis nii kaugele, kui oleksime Euroopa Parlamendi seisukohast soovinud. Seetõttu on eriti oluline, et saaksime nüüd energiatõhususe jaoks raha majanduse elavdamise kavast, ja ma loodan, et komisjon ei viivita sellekohase ettepaneku esitamisega.

Lõpetuseks, võttes arvesse praeguses dokumendis tehtud märkusi energiatõhusust käsitlevate õigusaktide rakendamise kohta minevikus, sooviksin komisjonilt küsida, kas ta saaks tagada selle direktiivi täieliku ja õigeaegse rakendamise.

Claude Turmes, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (*DE*) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, head kolleegid! Palju õnne Silvia-Adriana Țicăule ja tervele variraportööride meeskonnale! See direktiiv ei oleks nii edukas, kui Euroopa Parlamendi osalus ei oleks nõnda tugev.

Ma ei soovi mulle antud kahe ja poole minuti jooksul rääkida mitte niivõrd direktiivist, kuivõrd sellest, mida on tulevikus tarvis teha direktiivi kitsaskohtadega tegelemiseks, eriti seoses olemasolevate ehitistega. Mis võiks kriisi ajal olla veel asjakohasem kui Euroopa raha kasutamise parandamine ja energiatootlikkuse suurendamine? Tegelikult vajame praegu komisjonilt ehitisi käsitlevat Euroopa algatust ja sellel algatusel peaks olema neli alustala.

Esimene on riikide valitsuste abistamine direktiivi ülevõtmisel. Viimast direktiivi ei võetud nõuetekohaselt üle. Lugupeetud Günther Oettinger, teie peadirektoraadis on üks täistööajaga ametnik ja temagi lahkub juulis. Kuidas te kavatsete tagada – muu hulgas personali osas – direktiivi nõuetekohase ülevõtmise?

Teiseks mainisite rahastamismudeleid. Mida saab komisjon ära teha selleks, et parandada Euroopa Regionaalarengu Fondi rahaliste vahendite kasutamist ehitiste jaoks. Võib-olla saaksite anda meile täpsemat teavet raha kohta, mis on teie mainitud Euroopa majanduse elavdamise kavas kasutamata jäänud.

Kolmandaks on ehitussektoris vaja suuremat tööjõu tootlikkust ja selleks vajame rohkem koolitusi. Paremini koolitatud töötajad suurendavad tootlikkust, kuid loomulikult tõstatab see ka küsimusi, mis on seotud Euroopa ehitussektoris valitsevate töö- ja tasustamistingimustega. Järelikult vajame komisjonilt ka algatust tööturu osapoolte Euroopa tasandi dialoogi kohta ehitussektori ja ametiühingute vahel.

Neljandaks on teadus- ja arendustegevuse valdkonnas tungivalt vaja pöörata suuremat tähelepanu ehitistele, vähetarbivate nullenergiahoonete või liginullenergiahoonete ehitamisele ja – mis kõige olulisem – hoonete renoveerimise korraldamise uutele viisidele. Me saame ehitada või renoveerida odavamalt üksnes siis, kui kogu renoveerimisprotsess on paremini kavandatud. See on teine valdkond, kus võiks kasutada teadustegevuseks ette nähtud Euroopa rahalisi vahendeid, et pakkuda tegelikku ja olulist abi nii riikide valitsustele kui ka ehitussektorile.

Vicky Ford, *fraktsiooni ECR nimel.* – Austatud juhataja! Ka mina soovin alustuseks tänada Silvia-Adriana Ţicăud ja teisi raportööre selle eest, kuidas kõnealuse direktiivi üle läbirääkimisi peeti. Seda tehti fraktsioonides väga sõbralikult ja väga julgustav on kuulda, et arutelu järgmiste sammude üle on juba alanud.

Mul on raporti üle väga hea meel. 40% energiast, nagu paljud on juba maininud, tarbivad ehitised. Vajame säästvamaid elamuid – mitte ainult süsinikdioksiidi probleemi tõttu, vaid ka murede pärast, mida me kõik tunneme seoses energiahindade suurenemise ja energiajulgeolekuga.

Mõned liikmesriigid on oma riiklikes energiatõhususe eeskirjades juba oluliselt innukamad ning ma loodan, et see direktiiv julgustab teisigi nende eeskuju järgima. Energiamärgised aitavad suurendada teadlikkust sellest, kus on võimalik energiat ja kulusid kokku hoida, ning julgustada paigaldama uutes ja hiljuti renoveeritud hoonetes arukaid arvesteid, mis annavad tarbijatele suurema kontrolli energiaga seotud otsuste tegemise üle. Need kõik on head saavutused.

Uuesti sõnastatud versioon sündis seetõttu, et algset direktiivi rakendati halvasti. Edaspidi peavad Euroopa Parlament ja komisjon alati silma peal hoidma, kuidas liikmesriigid käesolevat õigusakti rakendavad. Komisjon peab abiks olema. Sestap palun lihtsustage parimate tavade vahetamist liikmesriikide vahel ja hoolitsege selle eest, et energiatõhususe miinimumnõuded oleksid ühtaegu nii kokkusobivad kui ka kajastaksid piirkondlikke erinevusi.

Me kõik teame, et energiasäästuga seotud probleemide lahendamiseks on oluline, et nii avaliku kui ka erasektori tarbijad tunnistaksid ja näeksid eeliseid, mida energiasäästu algatustega tegelemine võib keskkonnale ja majandusele pakkuda. Kuid ma pean teid hoiatama, sest minu kodumaal on olemas üks näide direktiivi liigpüüdlikust rakendamisest, konkreetselt seoses üldkasutatavatele hoonetele energiamärgise paigaldamise nõudega, mis mõnel juhul tõi kaasa täiendavad halduskulud, minimaalse energiasäästu ja üldsuse toetuse kadumise. See on kahetsusväärne.

Lõpetuseks ütlen, et kõik need, kes kardavad, et EL seisab praegu silmitsi identiteedikriisiga, peaksid kõnealusest raportist julgust juurde saama. Sellest ajast peale, kui mina olen seotud Euroopa Parlamendiga, on eesmärkide ja veendumuste osas valitsenud üksmeel ning ma tean, et see üksmeel valitses juba aastaid enne seda, kui mina möödunud suvel parlamendiga liitusin. Näidakem, et EL on kõige tugevam siis, kui me keskendume põhivaldkondadele, kus väärtusi on võimalik saavutada tööga ühiste huvide nimel.

Marisa Matias, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (PT) Austatud juhataja! Ka mina sooviksin alustuseks tänada Silvia-Adriana Țicăud suure töö ja pühendumise eest sellele olulisele raportile ning töö eest, mida ta on teinud ehitiste energiatõhususe parandamiseks ja jätkusuutlikuma Euroopa toetamiseks. Nagu me kõik teame, on energiatarbimine Euroopa Liidus tublisti üle lubatud taseme ja seetõttu tuleb sedalaadi ettepanekutega edasi liikuda.

On ülim aeg, et meil oleks laiahaardeline Euroopa poliitika ning et me lisaksime sellele kaugeleulatuvale poliitikale edasisi meetmeid, eriti praeguses kriisis. Ehitussektorit peetakse üheks sektoriks või turuks, millel on energiasäästu ja muus valdkonnas suurim potentsiaal, mistõttu see on avaliku sektori poliitika toetamiseks parim. Sellega tahaksin lõpetada, austatud juhataja.

Seetõttu ootame, et meile antud võimalust kasutataks investeerimiseks ehitiste energiatõhususe parandamisse ja võimalusse luua paari järgmise aasta jooksul miljoneid uusi töökohti. Peale selle ei puuduta see ainult uusi ehitisi, vaid ka olemasolevate kehvas seisukorras või mahajäetud ehitiste restaureerimist ja renoveerimist.

Seega haarakem võimalusest kinni ja kasutagem seda õigusakti olulise kaasabina Euroopa majanduse elavdamiseks. Peame hakkama paremini ära kasutama investeeringuid, mis võivad olla strateegilised ja peavadki seda olema, et võimaldada kriisist väljumist. Samuti lootkem, et komisjon teeb omapoolse panuse ja et liikmesriigid teavad, kuidas seda ära kasutada.

Jaroslav Paška, *fraktsiooni EFD nimel.* – (*SK*) Kõigepealt väljendan heameelt selle üle, et Euroopa Liit on saanud aru, milline tohutu energiasäästu potentsiaal peitub selles, kuidas hooneid kasutatakse. Energiasäästu

on võimalik saavutada suhteliselt kiiresti ja tõhusalt sellega, et parandatakse ehitise välispiirete soojapidavust, isegi vanemate hoonete lisasoojustusega.

Kuid hoonete kütmisega seotud soojakadu ei ole ainus energia raiskamise koht. Kui rääkida energiatarbimisest, siis vee soojendamine isikliku hügieeni pidamiseks ja kliimaseadmete kasutamine suletud ruumides on arenenud ühiskonnas olulised asjad. Neis valdkondades on energiasäästu meetodid siiski pigem rasked ja keerulised. Need hõlmavad tõhususe parandamist suhteliselt keerukate süsteemide puhul, mis tagavad energia reguleerimise ja vahetamise hoone eri osade vahel.

Kui rääkida ühtlustamisest, siis enamik ehitisi on ainukordsed ja seepärast tuleb ka iga ehitise sisemist energiarežiimi asjakohaselt kavandada ja kõnealuse töökoha või majapidamise jaoks rohkem või vähem individuaalselt rakendada. Seetõttu peab meie eesmärkide hulgas olema laiendada märkimisväärselt nõudeid, mis on seotud projekteerimise ja planeerimise keerukuse ja probleemidega ning mille eesmärk on määrata nõuetekohaselt kindlaks üksikute ehitiste arukad energialahendused.

Seetõttu, lugupeetud volinik, peame käsitlema ka seda, kuidas julgustada selles valdkonnas töötavaid inimesi rohkem õppima. Mina isiklikult olen rahul, kui kõnealuse direktiivi eesmärgid on hästi ellu viidud. Kuid ma arvan, et mõnes valdkonnas osutub see keeruliseks.

Maria da Graça Carvalho (PPE). – (*PT*) Austatud juhataja ja lugupeetud volinik! Ehitussektor tarbib ELis 40% energiast ja põhjustab 35% heitest. Kõnealuses õigusaktis on sätestatud, et 2020. aastaks peavad uued hooned olema liginullenergiahooned ja olemasolevad renoveeritud ehitised peavad vastama energiatõhususe miinimumnõuetele.

See õigusakt aitab niisiis vähendada Euroopa energiasõltuvust, vähendada süsinikdioksiidi heidet, parandada ruumide õhu ja välisõhu kvaliteeti ning suurendada linnaelanike heaolu. Ehitiste energiatõhususe parandamisele innustamine annab ühtlasi võimaluse klassifitseerida ümber meie linnad, aidata kaasa turismile, töökohtade loomisele ja püsivale majanduskasvule ELis.

Siiski on ümberklassifitseerimiseks vaja rohkem riiklikke ja erainvesteeringuid. Me räägime siin riiklikest otseinvesteeringutest, millel on otsene mõju töökohtade loomisele ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete kaasatusele. Linnade ümberklassifitseerimisega seotud programm on turvaline ja sobib hästi meie majanduse elavdamiseks.

Seetõttu kutsun komisjoni ja liikmesriike üles kasutama struktuurifonde ehitiste ümberklassifitseerimiseks keskkonna- ja energianäitajate põhjal, kusjuures neid rahalisi vahendeid kasutataks erainvesteeringute taganttõukamiseks. Samuti kutsun komisjoni ja liikmesriike üles tegema koostööd, et leida sobiv rahastamismudel olemasolevate ehitiste renoveerimiseks.

Ivari Padar (S&D). -(ET) Oma tähtsuselt on proua Ţicău raport üks tähtsamaid energia- ja kliimapoliitilisi instrumente, mis on viimastel aastatel meie poolt vastu võetud. Minu õnnitlused kõigile, kes selle raportiga seotud olid, iseäranis aga raportöörile proua Ţicăule. Ma ei kordaks eelpool öeldut, vaid keskenduksin kahele momendile.

Esiteks: ettevõtjatele pakub direktiiv hulgaliselt uusi ärivõimalusi. Lisaks uutele tehnoloogiatele hoonete energiatõhususe parandamise vallas suureneb tulevikus nõudlus ka keskkonnasõbralike ehitusmaterjalide, ehitussektori materjalikulu ja jäätmete vähendamise, ehitusjäätmete taaskasutamise ning tarkade majade arendamise vallas. Sestap tuleks Euroopa ettevõtjatel koostöös Euroopa Liidu ja liikmesriikidega juba täna investeerida tehnoloogiatesse, mis vähendavad hoonete suurt keskkonnamõju, sest täna tarbivad hooned umbes 40% Euroopa Liidu energiast, emiteerivad 38% Euroopa Liidu CO₂ heitmetest ja lisaks sellele on ehitussektor kõige ressursimahukam majandusharu Euroopa Liidus.

Teiseks: direktiiv pakub vaid osalise vastuse küsimusele, kes selle kõige eest maksab. Näiteks sisaldab direktiiv ettepanekut, millega Euroopa Komisjon peaks suunama rohkem Euroopa Liidu struktuurifondi vahendeid hoonete energiatõhususe finantseerimiseks. Pean ülimalt oluliseks, et kehtiva finantsperspektiivi ülevaatamisel ei lastaks võimalust käest ja leitaks vahendid hoonete energiatõhususe suuremaks finantseerimiseks. Energiasääst on odavaim energiatootmise viis, niisiis kasutagem seda.

Karima Delli (Verts/ALE). – (FR) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Mul on hea meel positiivse sammu üle selle direktiivi näol, mis vastab pakilisele vajadusele võidelda kliimamuutusega.

2010. aasta on vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise aasta. Euroopa energia ja partnerluse ühingu hinnangul kannatab kütteostuvõimetuse all 50–125 miljonit eurooplast. Kuid kõnealuses uues õigusaktis

käsitletakse ainult uusi ehitisi ja see puudutab igal aastal ainult 2,7 miljonit uut kodu, samas kui Euroopa Liidus on 200 miljonit vana kodu. Tõsiasi on see, et 2050. aastaks tuleb renoveerida vähemalt 150 miljonit kodu, et saavutada 4. tase.

Lugupeetud volinik! Alates 2007. aastast on Euroopa Regionaalarengu Fondist 4% eraldatud ehitiste energiatõhususe parandamiseks, kuid seda raha on kasutatud väga piiratult. Kuidas te kavatsete avaldada liikmesriikidele survet, et nad neid vahendeid ka tegelikult kasutaksid? Kasutamata jäädes kaovad need alates 2013. aastast, kuigi mõnda nendest vahenditest oleks hoopis tarvis suurendada.

Algirdas Saudargas (PPE). – (LT) Nagu paljud teist on maininud, on energiasääst üks ökonoomsemaid viise energiajulgeoleku tagamiseks ja süisinikdioksiidi heitkoguste piiramiseks. Ma soovin õnnitleda kõiki kolleege, ennekõike raportööri ja nelja ülejäänud kolleegi direktiivi eduka läbivaatamise puhul. Sellel valdkonnal – ehitussektoril – on suur kasutamata potentsiaal, mitte ainult energia säästmisel, vaid ka uute töökohtade loomisel ja uue tehnoloogia rakendamisel. Näiteks minu kodumaal Leedus on 80% hoonetest ehitatud rohkem kui 20 aastat tagasi ja need on väga ebaökonoomsed. Seetõttu on ehitiste energiatõhusust käsitleva direktiivi läbivaatamine tõepoolest väga õigeaegne ja praeguses kriisis vajalik. Kokkulepe, milleni nõukoguga uue direktiivi sõnastamisel jõuti, on tasakaalukas ja peegeldab täielikult lähimuspõhimõtet. Direktiivis on sätestatud miinimumnõuded nii uute kui ka renoveeritud ehitiste kohta ja selles luuakse sobivad tingimused energiavarude tarbimise optimeerimiseks ning elanike ja riigi raha säästmiseks. Samal ajal julgustavad rangemad eeskirjad hoonete märgistamise ja teabe esitamise kohta elanikke muutma oma tarbimisharjumusi. Austatud juhataja! Ehkki seda on juba mitmel korral öeldud, sooviksin veelgi rõhutada, et direktiivi edu sõltub selle kiirest rakendamisest liikmesriikides. Selleks tuleb sätestada tõhusad rahalise toetuse meetmed nii liikmesriikide kui ka ELi tasandil. Energiatõhusus – üks Euroopa Liidu esmatähtsaid eesmärke – peab muutuma kõigi liikmesriikide poliitika esmatähtsaks eesmärgiks.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Ehitiste energiatõhususe direktiiv mõjutab ehitussektorisse tehtud uut laadi investeeringuid otseselt. Investeeringud uude tehnoloogiasse, mille eesmärk on vähendada energiatarbimist, avaldab märkimisväärset mõju riikide ja piirkondade tööturule ning parandab Euroopa Liidu energiajulgeolekut.

Selleks on vaja rahastamisvahendeid. Euroopa kodanikud ei saa energiasüsteemide ajakohastamise kulusid üksi kanda. Maksimumsumma, mida sellel eesmärgil saab Euroopa Regionaalarengu Fondist eraldada, ei ole piisav ja seda tuleb võimalikult palju suurendada. Komisjon peab pakkuma lisatoetust sellega, et moodustab 2014. aastaks energiatõhususe fondi, mida võivad kaasrahastada Euroopa Liit, Euroopa Investeerimispank ja liikmesriigid.

Julgustan Euroopa Komisjoni jätkama arukate linnade algatuse arendamist ja uurima liikmesriikides kasutatavaid mehhanisme parimate tavade levitamiseks Euroopa Liidus ning teadmiste vahetamiseks ja tehnilise abi andmiseks, et luua uusi rahalisi vahendeid energiatõhususe parandamiseks elamuehituses.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Õnnitlen Silvia-Adriana Țicăud tema raporti ja direktiivi puhul. Ometi ei ole see direktiiv väärt paberit, millele ta on trükitud, kui selle jaoks puudub raha. Ma juhin volinik Oettingeri tähelepanu asjaolule, et rahastamisvahendid peavad olema eelarves tagatud ka 2013. aasta järgsel perioodil ja ühtekuuluvusfondide kaudu. On selge, et lisaks Euroopa Liidu rahalistele vahenditele vajame ka liikmesriikide raha, erakapitali ja elanikkonna panust – teisisõnu teistsugust kaasrahastamise vormi. Marian-Jean Marinescu mainis juba, et peame kindlaks määrama uusimad tavad, mida teatud liikmesriigid otsetoetuste, krediidivõimaluste ja muude meetodite puhul kasutavad. Ungaris on renoveeritud 250 000 korruselamut, kuid uutes liikmesriikides asuvate vanade elamute seisund, nagu mainisid minu kolleegid Eestist ja Lätist, on eriti kohutav. Minu arvates tuleb ehitiste renoveerimise programmi jätkata ja laiendada ka maapiirkondade vaestele elanikele, nagu ütles kolleeg Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioonist.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! On mõned asjad, millega me peame minu arvates tulevases arutelus arvestama. Esiteks on elamute energiasäästu potentsiaal tulevaste aastate jooksul vaieldav. Seda, mida on võimalik lihtsalt teha, on osaliselt juba ka tehtud. Seevastu renoveerimine – eriti kaitsealuste hoonete puhul – võib olla väga kallis. Renoveerida hoonet nii, et see on ülimalt energiatõhus, aga seisab kõrge üürihinna tõttu pärast tühjana, ei ole mingit mõtet. Ma ei usu, et isegi kliima kaitsmise huvides peaksime renoveerimise eesmärgil kodanike omandiõigustesse sekkuma. Maja ehitamisel, katusetöödel, juurdeehituse tegemisel või küttesüsteemi väljavahetamisel ei peaks päikesepaneelide paigaldamine olema kohustuslik, nagu see on Marburgi mudelis.

Teine mõte on seotud nullenergiahoonetega. Nagu teame, on majapidamisel võimalik oma elektrienergiavajadust fotogalvaanika kasutamise abil rahuldada üksnes juhul, kui vähesema päikesepaistega

ET

perioodidel on ka elektrivõrk kättesaadav. Teisisõnu: elektrivõrgu halduri jaoks jäävad kulud samaks. Elektri ja soojuse koostootmisjaamad hõlmavad ka kalleid kaksikstruktuure. Isegi parima võrguhalduse korral jäävad paljud küsimused vastuseta ja võivad tekkida tohutu kõrged hinnad, rääkimata sellest, et enamasti puuduvad meil veel asjakohased arukad seadmed.

Seán Kelly (PPE). – (*GA*) Austatud juhataja! Mul on selle raporti ning eriti kolleegide suurepäraste märkuste ja soovituste üle hea meel. Kahtlemata on selge, et enamik olemasolevatest hoonetest ja eramajadest on olemas veel nii 2020. kui ka 2050. aastal. Sestap peaksime kiiremas korras keskenduma just nendele hoonetele ja majadele.

Minu kodumaal ehitavad maju paljud inimesed, kes on hetkel töötud jne. Kuid tuhanded majad on tühjad ja mitte keegi ei ela neis. Seepärast ei ole vaja uusi maju ehitada. Niisiis, nagu ka kolleegid on öelnud, peaksime keskenduma olemasolevatele majadele. Nõustun volinikuga, et valitsused peaksid kasutama struktuurifonde ja muid rahalisi vahendeid, et selle tööga viivitamata alustada. See on väga oluline ja ma soovitan selle kava ellu viia.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Ma soovin tänada raportöör Silvia-Adriana Ţicăud käesoleva raportiga tehtud jõupingutuste eest. Ehitussektor võimaldab suurt energiasäästu potentsiaali. ELi 2020. aasta strateegia eesmärkide saavutamiseks on väga oluline parandada ehitiste energiatõhusust. Energiamärgised on vajalikud eeskätt ostjate teavitamiseks maja energiatõhususest.

Rumeenial oli kavas võtta energiamärgised kinnisvaratehingutes kasutusele käesolevast aastast, kuid otsus õigusakti eelnõu heaks kiita lükkus edasi. Selle peamised põhjused olid piisava hulga energiaaudiitorite puudumine ja vanade majade hinna tõusu oht. Energiamärgised võetakse Rumeenias valitsuse esindajate sõnul kasutusele hiljemalt 1. jaanuaril 2011. Peamine kasu, mida tavakodanikud elamute küttesüsteemide renoveerimisest saavad, on see, et hoolduskulud vähenevad. Rumeenia regionaalarengu- ja turismiministeerium eraldas käesoleval aastal selleks 150 miljonit leud.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Pole kahtlustki, et ehitiste energiasäästu suurenemine – osaliselt tänu kõnealusele direktiivile – on poliitiliselt vägagi mõttekas. See on väike killuke mosaiigist, mis kujutab endast vastutust säästvamate eluasemete eest ja aitab samas muuta Euroopat poliitiliselt sõltumatumaks kolmandatest riikidest pärit energiaallikatest. Teiega sarnaselt loodan minagi, et suudame kümne aasta pärast heitkoguseid vähendada ning samas pidurdada kasvavat sõltuvust kolmandatest riikidest pärit energiaallikatest, eriti naftast ja gaasist. Mul on südamest hea meel selle direktiivi üle, mis annab uue tõuke innovatsiooniks nii uute kui ka vanade ehitiste kütmisel. Hooned põhjustavad kolmandiku kasvuhoonegaaside heitkogustest ja seetõttu hõlmab meie eesmärk loomulikult ka aktiivset rahalist abi liikmesriikidelt. Ma pooldan ka kolleeg Marian-Jean Marinescu ettepanekut eraldi fondi moodustamise kohta. Selline fond toetaks loomulikult nii korterelamute kui ka muude ehitiste kütmist ELis.

Angelika Werthmann (NI). – (*DE*) Austatud juhataja, kallid kolleegid! 2008. aastal andis EL lubaduse vähendada energiatarbimist 2020. aastaks 20%. Ehitiste energiatõhususe parandamine koos eesmärgiga ehitada liginullenergiahooned aitab muu hulgas vähendada ka energiatarbimist. Kõnealune direktiiv aitab meil ka kriisist jagu saada. Selle elluviimiseks on vaja eksperte ja spetsialiste, s.t luuakse uusi töökohti. Lisaks vähendab see pikas plaanis Euroopa kodanike majapidamiskulusid. Lõpetuseks soovin mainida olemasolevate majade ja muude ehitiste energiaolukorda ning vajadust seda olukorda parandada.

Günther Oettinger, *komisjoni liige*. – (*DE*) Austatud juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed! Me oleme ühel meelel selles, kui oluline osa on hoonetel, olemasolevate ehitiste renoveerimisel ja uute ehitamisel süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamiseks ja energiatõhususega seotud eesmärkide täitmiseks. Teistes käsitletavates valdkondades – elektrijaamad, energialiigid üldiselt või autotööstus – on neid, kelle poole pöörduda, suhteliselt vähe: energiaettevõtted ja Euroopa 12–15 autotööstust. See tähendab, et nende partnerite arvuga, kelle poolehoiu peame võitma, on võimalik toime tulla.

Ehitiste valdkonnas on tegutsejaid aga tohutul hulgal: majaomanikud, üürnikud, kasutajad, kohalikud omavalitsused linnaplaneerimise ja üldise linnaarengu kavadega, piirkondlike ehitusalaste õigusaktide koostajad – üldiselt vallad või liidumaad. Lühidalt – mitte ükski teine valdkond ei ole energia ja kliimaga seotud protsentuaalsete eesmärkide saavutamisel nõnda oluline kui ehitussektor ning mitte ühelgi teisel sektoril ei ole nii mitmeid miljoneid partnereid, keda kaasa meelitada – olgu siis horisontaalselt või vertikaalselt. Seetõttu on kõnealune direktiiv oluline samm, kuid kahtlemata ei ole see antud küsimuses viimane sõna.

Mul on teie soovituste ja märkuste üle hea meel. Jälgisime neid väga tähelepanelikult. Uskuge mind, kui ma ütlen, et pean kõnealuse direktiivi jõustamist sama oluliseks kui selle väljatöötamist. Praegu on direktiiv

paberi peal. Selle väärtus tekib koos ülevõtmisega. Selleks peavad ühiselt tegutsema kõik – liikmesriigid, samuti kohalikud omavalitsused ning ehitiste omanikud ja kasutajad.

Me soovime, et meie energiasäästumeetmeid rakendatakse nii uute hoonete ehitamisel kui ka vanade renoveerimisel. Lähinädalatel esitame ettepaneku selle kohta, kuidas oleks lähitulevikus konkreetsetel eesmärkidel võimalik kasutada 115 miljonit eurot või veelgi rohkem. Me töötame innukalt selle ettevalmistamisega. Me soovime seda tutvustada nii hilja kui võimalik, et olla kindel, kas rahalisi vahendeid võib ehk olla rohkem kui 115 miljonit eurot, kuid aegsasti tagada, et mitte ükski rahaline vahend ei läheks ajaliste piirangute tõttu kaotsi. Meil oleks hea meel pidada huvitatud liikmesriikidega juulis ja septembris veel arutelusid taastuvenergiat ja energiatõhusust käsitleva programmi üle.

Praegu on meil volinik Hahniga pooleli kõnelused selle üle, kuidas oleks praegusel eelarveperioodil võimalik suunata piirkondlikke programme rohkem energiaeesmärkide täitmiseks – volinik Hahn on väljendanud oma toetust sellele ideele –, ning selle üle, kuidas saaksime kasutada tulevasi rahastamisprogramme, et muuta energia ja ehitiste teema järgmisel eelarveperioodil tähtsamaks. Selleks vajan teie abi. Me oleme järgmiseks eelarveperioodiks juba pikalt ettevalmistusi teinud. Te olete kindlasti teadlikud Euroopa Liidu eelarve põhiprogrammidest. Ma kahtlustan, et liikmesriigid ei soovi meile rohkem raha anda. Praeguse kriisi ja eelarvete konsolideerimise tõttu kahtlustan, et peame hakkama saama sellega, mis meil juba olemas on, s.t teatud protsendiga SKPst.

Seda olulisem on muuta asjaomases valdkonnas tegutsejatele esmatähtsaks energia, energiaalased teadusuuringud ja energiasäästukavad ning lisaks sellele ka infrastruktuur. Järgmise eelarveperioodi eel loodan teiega arutada, kuidas siduda kohalikke, piirkondlikke ja riiklikke hoonete renoveerimise kavasid meie eesmärkidega ning vajaduse korral täiendava Euroopa rahastamiskavaga. Nagu ma juba ütlesin – see on oluline samm, kuid mitte viimane. Seetõttu tunnen teie ettepanekute üle heameelt.

Ma olen veendunud, et hoiate meil silma peal, tagamaks ka direktiivi eduka elluviimise. Tänan kõiki parlamendiliikmeid, eriti juhtivat raportööri. Kui tohib, siis juhiksin tähelepanu sellele, et kõnealust raamdirektiivi jälgitakse huviga maailma teisteski piirkondades, näiteks Hiinas ja Ameerika Ühendriikides. Euroopa on vähemalt selles suhtes teistest maailmajagudest olulise sammu võrra ees.

Silvia-Adriana Țicău, *raportöör.* – (RO) Kõigepealt tänan ma variraportööre toetuse eest. See on alles hoonete energiatõhususe suurendamise protsessi algus. Selles protsessis osaleb Euroopa Parlament alalise ja sihikindla partnerina ning see nõuab läbipaistvust delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel. Jah, me oleme tõepoolest teinud selgelt vahet uutel ja olemasolevatel hoonetel, võttes arvesse nii kinnisvara liiki, mis on riigiti erinev, kui ka olemasolevaid ehitisi.

Ma arvan, et liikmesriigid ja komisjon peavad kasutama finantsperspektiivi vahekokkuvõtet, mis peaks tehtama 2010. aastal, et vaadata läbi tegevuskavad ja eraldada ehitiste energiatõhususe jaoks rohkem raha. Liikmesriigid saavad kasutada 4% Euroopa Regionaalarengu Fondi rahalistest vahenditest ja sobivuse korral vähendatud käibemaksumäära, kuid see ei tohi olla väiksem kui 5% ehitiste energiatõhususega seotud tööde maksumusest.

Tahaksin rõhutada, et hoonete energiatõhususe jaoks eraldatud rahalised vahendid kajastuvad töökohtades ning kohalikul, piirkondlikul või riiklikul tasandil makstud maksudes ja tasudes, pidades silmas selle töö seotust kohaga. Üksnes juhul, kui suurendame hoonete energiatõhususe jaoks Euroopa Regionaalarengu Fondist ajavahemikul 2010–2013 eraldatud rahalisi vahendeid (praegu 4%), saame hiljem paluda selle protsendimäära märkimisväärset suurendamist eelarveperioodil 2014–2020. Minu ettepanek on, et see võiks jääda vahemikku 8–12%.

Lisaks palun, et Euroopa Komisjon võimaldaks Euroopa majanduse elavdamise kava raames kulutamata jäänud 115 miljonit eurot eraldada arukate linnade algatusele. Ma olen veendunud, et eriti eelarveperioodi 2014–2020 planeerimisel peab energiatõhusus koos maapiirkondadele suunatud programmidega olema meie esmatähtis eesmärk.

Euroopa Parlament palus esimesel lugemisel luua ka spetsiaalne energiatõhususe fond, mis võiks tööd alustada 2014. aastal. Lugupeetud volinik, me toetame teid selle fondi moodustamisel.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub teisipäeval, 18. mail 2010.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Ivo Belet (PPE), *kirjalikult.* – (*NL*) Selle õiguslike meetmete paketiga astume keskkonnasäästlikule ühiskonnale suure sammu lähemale. Põhjustavad ju ehitised ligikaudu 40% süsinikdioksiidi heitkogustest. Järgmiste aastate jooksul on meil kavas viia need heitkogused vähehaaval nullini. See on ühtaegu hea nii tarbijate rahakotile kui ka loomulikult tööhõivele, sest keskkonnasäästlikesse hoonetesse investeerimine on töömahukas. Nüüd, lähitulevikus, peame kõrvaldama kõik takistused, et kiirendada eelkõige olemasolevate hoonete renoveerimist, ja selles peame aitama eraisikuid. Sellega seoses tuleb erilist tähelepanu pöörata sotsiaaleluruumide üürnikele. Sotsiaaleluruumide ühistuid tuleb julgustada ja innustada renoveerima vanemaid hooneid võimalikult lühikese aja jooksul, et ka kõige ebasoodsamas olukorras olevad üürnikud saaksid sellest võimalikult palju kasu.

Véronique Mathieu (PPE), kirjalikult. – (FR) Ehitiste energiatõhusus on Euroopa Liidus suure potentsiaaliga valdkond. Energiatarbimise vähenemine, mis saavutatakse käesolevas dokumendis kirjeldatud meetmete abil, aitab suurendada ELi energiasõltumatust ja viib meid Euroopa energiatõhususe poliitikale lähemale. Selle poliitika edu sõltub ka liikmesriikidest, kes peavad kasutama finantsmeetmeid, näiteks vähendama käibemaksu, et eraldada Euroopa fondidest maksimaalne lubatud summa energiatõhususe jaoks, jne. Kodanike tasandil tulevad need eelised kasuks ka Euroopa peredele, kes märkavad, et nende energiakulud vähenevad. Need kulud on keskmiselt 33% pere sissetulekust ja tagasihoidliku sissetulekuga perede puhul võivad ulatuda isegi 54%ni. Seetõttu soovin, et tegelikkuses saaksid ehitiste energiatõhususe parandamisest kasu eeskätt viimatimainitud rühma kuuluvad kodanikud. Me peame uute nõuete kehtestamisest tingitud kulude suhtes tähelepanelikud olema. Kui ehitamise ja renoveerimise kulud mõjutavad üürihindasid, võib see hoonete energiatõhususega seotud eelised muuta kättesaamatuks neile, kes seda kõige rohkem vajavad.

Alajos Mészáros (PPE), kirjalikult. – (HU) Mis puudutab ehitiste energiatõhusust, siis pean väga oluliseks seda küsimust käsitleda. Peame seda käsitlema esmatähtsana, sest Euroopas on tärkamas energiakriis. Euroopa Liit on andnud lubaduse vähendada energiatarbimist 2020. aastaks 20% ja tagada sealjuures 20% kasutatud energia pärinemine taastuvatest allikatest. Lisaks tuleb tähelepanu pöörata energiatõhususe küsimusele, eriti ehitussektoris, sest see sektor on ühtaegu nii suuremaid energiatarbijaid (40%) kui ka suuremaid süsinikdioksiidi heite tekitajaid. Selline ehitussektorile keskendumine on eriti oluline Kesk-Euroopa riikides, kus eelmisest riigikorrast pärandina saadud aegunud ehitised tähendavad seda, et käime energiaga pillavalt ringi. Elamute ajakohastamine pakub väga suuri võimalusi. Uste ja akende vahetamine ning tehnika tasemele vastava soojustuse paigaldamine võib aidata hoida perede energiakulud väikestena. Lääne-Euroopas on energiatõhusate hoonete ehitamine juba tõusuteel ning nende populaarsus on suuresti tingitud riiklikest toetustest. Kahjuks puudub Kesk-Euroopas praegu süsteem, millega pakkuda suuremaid stiimuleid passiivmajadesse investeerimiseks, kuigi selline tehnoloogia võib aidata vähendada järjest suuremat sõltuvust gaasist. Seepärast pean oluliseks raportit toetada ja seetõttu hääletasin ka selle poolt.

Zbigniew Ziobro (ECR), kirjalikult. – (PL) Ehitistes kasutatav energia moodustab peaaegu kolmandiku Euroopa Liidu energia kogutarbimisest. Just sel põhjusel on kõnealuses sektoris tohutult energiatarbimise vähendamise potentsiaali – mitte ainult kohustuste pärast, mis on võetud seoses kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisega, vaid ka energiajulgeoleku küsimuse pärast. Meie käsitletava direktiivi kõige olulisemate sätete hulka kuulub ka liginullenergiahoonete kontseptsioon. Tuletagem meelde, et 2020. aasta lõpuks peavad kõik uued hooned olema liginullenergiahooned ja avalikus sektoris, mis peaks seadma end eeskujuks, tuleb see saavutada kaks aastat enne nimetatud tähtaega. Kiitust väärivad kõnealuse direktiivi kaks punkti. Esimene on energiatõhususe fondi moodustamine 2020. aastaks. See fond on vahend, mis aitab suurendada ehitiste energiatõhususe parandamise projektidesse tehtavaid era- ja riiklikke investeeringuid. Sedalaadi struktuuriabi võimaldab meil eesmärgid saavutada. Teiseks seatakse sellega, et direktiivi eelnõusse lisatakse säte arukate arvesti- ja aktiivsete kontrollisüsteemide (arukad arvestid) kasutuselevõtmise kohta, eesmärgiks energia säästmine. Nende süsteemide ulatuslik kasutuselevõtmine võib pakkuda tarbijatele eeliseid, mis on seotud hinna, kasutamise tõhususe ja energiajulgeolekuga.

17. Tekstiilinimetused ja tekstiiltoodete märgistamine (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni nimel Toine Mandersi esitatud raport ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus tekstiilinimetuste ja tekstiiltoodete märgistamise kohta (KOM(2009)0031 – C6-0048/2009 – 2009/006(COD)) (A7-0122/2010).

Toine Manders, *raportöör*. – (*NL*) Tahaksin alustuseks tänada kõiki ülimalt konstruktiivse koostöö eest. Ma loodan, et pärast homset hääletust suudame jätkata võrdsel alusel, sest Euroopa Parlament kõneleb komisjoni ja nõukoguga peaaegu ühel häälel. Meie lõppeesmärk on jõuda kokkuleppele Euroopa tarbijate, Euroopa kodanike hüvanguks.

Minu arvates on komisjoni ettepanek vormistada tekstiiltoodete märgistamine määrusena parem kui selle lisamine kehtivatesse direktiividesse. Sellega seoses viitan Mario Monti raportile, kus on kirjas, et Euroopa probleemid on tegelikult tingitud direktiivide ülevõtmisest, mis toimub 12 või 27 eri tasandil. Ma olen alati olnud määruste poolt ja loodan, et komisjon esitab tulevikus rohkem määruste vastuvõtmise ettepanekuid.

Kõnealuse määruse eesmärk on võimaldada uusi tekstiilikiude kiiremini turule viia. Samuti toetab määrust laialdaselt siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon, sest püüame optimeerida siseturgu nii palju kui võimalik.

Kuid on veel midagi, mida me püüame teha, ja see miski on seotud ka Euroopa üldsusega. Oleme selles raportis püüdnud lihtsustada rõivaste – mis on samuti tekstiiltooted – märgistamist, näiteks Euroopa standardi kehtestamise abil. Nüüd teame, et see pole kaugeltki nii lihtne, ja seetõttu palusime uuringut, mõju hinnangut, et uurida järele, kas vähemaga, s.t tarbijate vähema teavitamisega võiks saada rohkem. Vajaduse korral võivad tarbijad külastada veebilehte või tutvuda muude lisateabe allikatega.

Märgised peavad olema lihtsalt lühemad, et tootjad saaksid keskenduda ühtsele turule ega peaks rõivastesse õmblema tervet ajalehte, mis tekitab tarbijates ainult segadust. Toiduainete märgistamine juba näitas meile, kui kaugele sellega võidakse minna. Just seda soovimegi vältida.

Oleme teinud hulga ettepanekuid, et paluda komisjonilt luba kinnitada tekstiiltoodetele lihtsamaid märgiseid. Fakt on see, et tarbijatel on õigus teatavale põhiteabele näiteks selle kohta, mida ta ostab, millest see on valmistatud ja kust see pärit on. Me oleme veendunud, et tarbijatel on õigus sellist teavet eseme ostmisel saada ja seda ei tohiks varjata. Seega oleme taas sattunud ebaõiglaste kaubandustavade valdkonda. Selles valdkonnas on järelevalve ja jõustamine väga keerulised ning seetõttu oleme teinud sellekohased ettepanekud.

Seega räägime väga lihtsa teabe esitamisest ja kui tarbijad soovivad rohkem teada, saavad nad lisateavet taotluse korral. Kui see õnnestub, valib komisjon parima viisi, kuidas tarbijate teenistuses olla.

Oleme teinud hulga ettepanekuid. Kui mänguasjad sisaldavad tekstiilmaterjali rohkem kui 85%, siis peavad need meie arvates vastama kõnealusele määrusele. Osa inimesi väidab, et ehkki see on hea ja tore, on juba olemas mänguasjade ohutust käsitlev direktiiv. Jah, kuid see direktiiv käsitleb konkreetsemalt ohutust, mitte tarbijate teavitamist selle kohta, millest toode on valmistatud, ja ma arvan, et tarbijad soovivad seda teada.

Siis on toimunud muudatus näiteks järgmistes ridades: tarbijatel on õigus teada, kas toode on valmistatud loomset päritolu materjalidest, ja nad ei pea rohkem otsima, sest tootja peab ära näitama, kas toode sisaldab loomseid saadusi. Me ei räägi kiududest, vaid muudest materjalidest, näiteks karusnahatükkidest.

Lõpetuseks see kuulus *made in*, s.t päritolu küsimus, mille kohta komisjon esitas ettepanekud juba 2005. aastal. Tegelikult kopeerisime need sõna-sõnalt ning loodame, et komisjoni ja Euroopa Parlamendi abiga muudab nõukogu meelt ja näeb asju positiivses valguses. Seetõttu kutsun nõukogu üles sõlmima komisjoni ja Euroopa Parlamendiga kompromissi, mille tulemusel muudetakse kõnealust määrust tarbijate huvides ja tõhusama teavitamise eesmärgil paremaks.

Antonio Tajani, komisjoni asepresident. – (IT) Austatud juhataja! Enne kui asun kõnelema, lubage mul liituda täna siin istungisaalis väljendatud kaastundeavaldustega, millega mälestati kaht Euroopa sõdurit, kes langesid täna hommikul terrorirünnaku tagajärjel.

Lugupeetud parlamendiliikmed! Komisjon on alustanud tekstiilinimetuste standardite läbivaatamist parema õigusloome algatuse raames. Kõnealuse ettepaneku peamine eesmärk on parandada olemasolevat õiguslikku raamistikku ja lihtsustada uute tekstiilinimetuste heakskiitmise menetlust. Seetõttu on ettepaneku eesmärk edendada uuendusmeelsust tekstiilisektoris.

Niisiis on uue määruse eesmärk võimaldada, et tootjad, kasutajad ja tarbijad saaksid uusi kiude sisaldavad uuenduslikud tooted kiiremini tarvitusele võtta – see teema on südamelähedane Euroopa tarbijatele, antud sektori ettevõtetele (sealhulgas nii tekstiili- kui ka rõivafirmadele) ja ka riigiasutustele.

Kõigepealt tänan ma siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni selle eest, et ta raporti 8. aprillil heaks kiitis. Eriti sooviksin tänada raportöör Toine Mandersit ning variraportööre põhjaliku ja üksikasjaliku töö eest selle ettepanekuga, mille tulemusel tekkis tekstiiltoodete märgistamise teemal nõnda elav ja edasiviiv arutelu. Et selle ettepaneku eesmärk on lihtsustada õigust, kaldus komisjon kõrvale sätetest direktiivi algses tekstis, mis nüüd asendatakse kõnealuse määrusega.

Seega kiidab komisjon heaks suure osa muudatusettepanekutest, mis siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonis vastu võetud raportis esitati. Me oleme teadlikud, et mõne muudatusettepaneku üle, eriti nende üle, mille eesmärk on laiendada määruse kohaldamisala, hakatakse nõukogus arutama. Me anname endast parima, et

institutsioonidevahelist arutelu lihtsustada, ning teeme kõvasti tööd, et saavutada vastuvõetavad kompromissid.

Üks nimetatud muudatusettepanekutest on seotud päritolumärgisega, *made-in-*märgisega, mida ei ole komisjoni esialgses ettepanekus käsitletud. Euroopa Parlament on alati sellele teemale, mis on tarbijate jaoks väga oluline, suurt tähelepanu pööranud.

Selles valdkonnas esitatud muudatusettepanekud on seotud komisjoni 2005. aasta ettepanekutega paljude oluliste tootekategooriate, sealhulgas tekstiiltoodete päritolu märgistamise kohta. Ma toetan nimetatud muudatusettepanekuid, nagu ma rõhutasin ka kohtumisel siseturu-ja tarbijakaitsekomisjoniga. Samamoodi suhtun ma muudatusettepanekusse, mis käsitleb loomset päritolu mittetekstiilsete osade märgistamist.

Tahaksin teha mõne märkuse ka teiste muudatusettepanekute kohta. Mis puudutab muudatusettepanekut 19, siis oli juba komisjoni ettepanekus kirjas, et märgistamise osas tehakse erand rätsepatele. Selle erandi laiendamine kõigile tekstiiltoodetele, mida pakutakse tarbijatele ainutoodetena, tähendaks siiski, et märgistamisest vabastatakse liiga suur hulk rõivatooteid. See sektor esindab jõuliselt Euroopa rõivatoodete arengu üht põhijoont. Kui sellised tooted märgistamiskohustusest vabastataks, võib erandite hulk muutuda ohtlikult suureks.

Seoses muudatusettepanekuga 63, mille eesmärk on eemaldada mänguasjad märgistamiskohustusest vabastatud toodete nimekirjast, sooviksin teile meelde tuletada, et mänguasjade puhul on kõige olulisem siiski ohutuse küsimus. Asjaomane standard on piisavalt üksikasjalik, see vaadati 2009. aastal uuesti põhjalikult läbi ning selle raames toimusid nõukogus ja Euroopa Parlamendis põhjalikud arutelud.

Kuna ohutuse küsimust on mänguasjade standardis juba käsitletud, muretseme meie selle pärast, et tootjatele seeläbi tekkiv lisakoormus võib muutuda ebaproportsionaalseks. Mis puudutab palvet vaadata läbi ülejäänud tekstiil- ja rõivatoodete märgistamise võimalused, olen andnud lubaduse algatada ulatuslik ja avatud arutelu asjahuvilistega kõigil ülejäänud teemadel, mis on tõstatatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahelistes aruteludes.

Tänan teid tähelepanu eest ja kuulan hoolikalt teie mõtteid sellel arutelul.

Lara Comi, *fraktsiooni PPE nimel.* – (*IT*) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Tekstiilisektor on Euroopa turul üks peamisi sektoreid. Euroopa Komisjoni ettepanek on suurepärane lähtepunkt praegu liikmesriikides kehtiva õigusliku raamistiku parandamiseks ja lihtsustamiseks, eeskätt seoses tekstiilitööstuse tehnoloogia arengut käsitleva õiguse läbipaistvuse ja paindlikkusega.

Euroopa Parlamendis siiani tehtud töö on meile kahtlemata andnud võimaluse laiendada algset kohaldamisala, kehtestades standardid muudele märgistusnõuetele, mis on meie arvates hädavajalikud. Eriti sooviksin juhtida teie tähelepanu standarditele, mis on seotud päritolu märkimisega.

Sellega seoses esitasime ettepaneku kahe eri märgistamissüsteemi kohta: kohustuslik süsteem kolmandatest riikidest pärit toodetele, nagu oli ette nähtud juba 2005. aasta määruses, mida nõukogu, nagu te teate, praegu blokeerib, ning teine, valikuline süsteem liikmesriikides valmistatud toodetele.

Üldiselt on nendel süsteemidel kaks eesmärki, ehkki kahtlemata on neist kahest kõige olulisem näidata ära toote tegelik päritoluriik. Tarbijatel peab tekstiiltoodete ostmisel olema võimalik teha teadlik valik. Päritolu näitamise kavandatud kriteeriumide kasutamisega on meil kavas vältida märgiseid, mis sisaldavad vale- või eksitavat teavet, mis oleks tarbijatele kahtlemata kahjulik.

Peale selle on meie eesmärk kaitsta nende uute määruste abil väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid, kes on otsustanud jätta oma ettevõtted liikmesriikidesse.

Otsus korraldada täiskogu hääletus oli tingitud Euroopa Parlamendi soovist asuda nendel teemadel kindlale seisukohale, eriti võttes arvesse poliitilist üksmeelt, milleni jõudsid kolm kõige suuremat fraktsiooni. Ma soovin öelda, et raportööri ja teiste variraportööridega koos töötamine oli tõeliselt suurepärane kogemus.

Vaatamata meie erinevatele poliitilistele seisukohtadele on meil õnnestunud leida ühine keel, mis, nagu me loodame, kaitseb parimal viisil Euroopa kodanike ja Euroopa Liidu enda huve. Sestap loodan, et homme hääletame seda raportit üksmeelselt ja anname nõukogule tugeva poliitilise signaali ülesannete kohta, mis ootavad meid ees teisel lugemisel. Siiras tänu teile kõigile koostöö eest!

ISTUNGI JUHATAJA: LIBOR ROUČEK

asepresident

Christel Schaldemose, fraktsiooni S&D nimel. – (DA) Austatud juhataja! Sooviksin alustuseks tänada Toine Mandersit ja teisi kolleege konstruktiivse koostöö eest seoses kõnealuse ettepanekuga. See tekstiiltoodete määrus on korrektne ja vajalik ettepanek. Tegelikult on see vägagi mõttekas, et ühtlustada eeskirju selle kohta, kuidas me siseturul uusi kiude heaks kiidame. Meie, sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsiooni liikmed, toetame seetõttu tervet seda ettepanekut.

Samas oleme veendunud, et ettepanekust ei tohiks kasu saada ainult üks pool. See ei tohiks olla kasulik ainult tööstusele. Väga oluline on, et keskenduksime ka sellele, mis on hea tarbijatele. Seetõttu tundsime ettepanekuga töötades, et on oluline võimaldada tarbijatel saada selget teavet kiudude ja tekstiilide kohta, mida nad ostavad. Seetõttu soovisime, et see sisaldaks ka kiukoostise täielikku loetelu.

Kuid me ei soovinud sellega piirduda. Loomulikult toetame ka uuringu korraldamist selle kohta, kuidas ELis tekstiiltooteid tavaliselt märgistatakse, ja seetõttu osaleme asjaomaste ettepanekute esitamisel. Ma usun, et tarbijate jaoks on üsna oluline teada ostetava kauba koostist, seda, kus rõivaese on toodetud, kas see sisaldab aineid, mis võivad põhjustada allergilist reaktsiooni, või muud neile olulist teavet. Ma olen veendunud, et paljud neist asjadest, sealhulgas tootmistingimused, on tarbijatele üsna olulised ja muutuvad tulevikus veelgi olulisemaks. Seetõttu oli meie jaoks tähtis öelda, et meie meelest on vaja korraldada üksikasjalikum uurimine selle kohta, kuidas luua nõuetekohane tekstiiltoodete märgistamise süsteem, mis oleks tarbijatele kasulik. See on ka üks põhjus, miks me toetame seda ettepanekut nõnda selgelt. Mina isiklikult olen veendunud, et meil on üpris oluline käsitleda tähelepanelikumalt ka rõivaste suurusi. Ma usun, et kui suudame tagada rõivaste samasuguse suuruse sõltumata riigist, kust rõivatoode on ostetud, suudame suurendada kaubavahetust siseturul.

Meie, sotsiaaldemokraadid, toetame ettepanekut täielikult ja usume, et ka tööstus võib sellest kasu saada, kuid mis kõige olulisem, et sellest saavad kasu tarbijad.

Niccolò Rinaldi, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (*IT*) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, head kolleegid! Me peaksime õnnitlema Toine Mandersit resolutsiooni ja raporti puhul, mis püüab pisutki korrastada maailmaturul suurenevat korralagedust.

Ma tunnen kohustusliku päritolu märkimise teema vastu, mida Mandersi raportis veidi on käsitletud, eriti suurt huvi. Tegelen sellega oma komisjonis – rahvusvahelise kaubanduse komisjonis – Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsiooni variraportöörina koos raportöör Cristiana Muscardiniga.

Tegelikult on maailmaturul, kus meiegi tegutseme, päritolu kohustuslikku märkimist käsitlevad eeskirjad olemas Ameerika Ühendriikides, Hiinas, Austraalias, Mehhikos, Jaapanis ja paljudes teisteski riikides. See loob ebavõrdse olukorra, mis mõjutab suuresti nii Euroopa tootjaid kui ka tarbijaid ning põhjustab anomaaliaid, mida tuleb parandada.

Veelgi rohkem peab see paika tekstiiltoodete puhul, millel on probleeme turvalisusega, nagu meile just äsja meenutati, kuid mis samuti vihjavad mingil moel oma päritoluriigile – võib öelda, et peaaegu poeetiliselt – ja see on eriti oluline.

Praegu on meie olukord mõnevõrra segane, sest osa toodete puhul on päritolu märgitud, kuna see sobib tootjale, kuid teiste puhul ei ole seda tehtud, kuna see tootjale ei sobi. Muudel juhtudel on teave lisatud, kuid teiste riikide eeskirju järgides, sest tooteid eksporditakse ka Ameerika Ühendriikidesse ja Jaapanisse ning seega tehakse seda nimetatud turgusid silmas pidades. Seetõttu vajame selles valdkonnas selgelt omaenda, Euroopa standardeid.

Sel eesmärgil püüab Euroopa Parlament nii Toine Mandersi raporti kaudu, millest me just kuulsime, kui ka töö kaudu, mida teeme rahvusvahelise kaubanduse komisjonis, kududa oma kangast, et saavutada suurem selgus ühtviisi nii tarbijate kui ka tootjate jaoks.

Heide Rühle, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (*DE*) Austatud juhataja! Ennekõike tahaksin nõustuda eelmise kõnelejaga. Ka meil on hea meel, et rahvusvahelise kaubanduse komisjon tegeleb selle valdkonnaga. Samuti soovin liituda tänusõnadega raportöörile. Sellele vaatamata ei jaga ma tema seisukohta ega saa teda homme teatud punktides toetada.

Lubage mul veel kord rõhutada, milles küsimus seisneb. Me kõik tahaksime näha päritoluriigi selget märkimist. Me kõik jagame seisukohta, et nõukogule tuleb avaldada survet, ja me kõik peame kahetsusväärseks, et

ET

nõukogu on päritoluriigi märkimist nüüdseks juba mitu aastat blokeerinud. Ometi on see direktiiv vaid direktiiv, mitte sümboolne resolutsioon, kus võib midagi taolist sätestada. Mina näiteks olen andnud lubaduse toetada kirjalikku deklaratsiooni, milles nõutakse taas selgelt meetmete võtmist, ja ma pean oluliseks, et jätkame selles valdkonnas tööd.

Sellel direktiivil on teistsugune eesmärk – tagada läbipaistvus ja pakkuda tarbijatele kindlustunnet uuendkiudude ja uuendmaterjalide nimetamisel. Nüüd kardame, et kui direktiivi kohaldamisala laiendatakse, leiab direktiiv samasuguse saatuse nagu viimane katse võtta kasutusele *made-in-*päritolumärgis – teisisõnu, et nõukogu hakkab seda blokeerima. Meie arvates oleks see kahetsusväärne, sest me usume tõepoolest, et siin on tarvis suhteliselt kiiresti meetmeid võtta. Me toetame kõiki teisi meetmeid *made-in-*päritolumärgistuse valdkonnas – selles pole kahtlustki, oleme selles suhtes alati liitlased –, kuid meie arvates on vale kuritarvitada sel eesmärgil määrust.

Malcolm Harbour, *fraktsiooni ECR nimel.* – Austatud juhataja! Kõnelen täna õhtul oma fraktsiooni variraportööri Emma McClarkini nimel, kes oli kõnealuse teemaga väga tihedalt seotud.

Sooviksin minna tagasi Heide Rühle sõnade järgi. Ma nõustun temaga täielikult selles, kuidas päritoluriigi märkimise küsimust kavatsetakse käsitleda. Siin esitatud ettepanekutes on tehtud nii mõnedki märkimisväärsed parandused ettepaneku otsese sisu kohta – selle kohta, kuidas kiudmaterjali märgistatakse, kuidas koostist märgitakse ja kui selgelt märgistamine toimub.

Ometi märgin, et tähelepanuväärsel kombel unustas raportöör mainida, et see on tegelikult oluline direktiiv ühtaegu nii siseturu kui ka tarbijakaitse seisukohast ning selle ainus eesmärk on lihtsustada õigusakte, muutes lihtsamaks uute nimetuste tunnustamise ja uute tekstiilide turuleviimise – kiiremini kui 12 kuuga – ning lihtsustades ka meie tööd standardimisel, sest see parandab olukorda märkimisväärselt, kuna eeskirjad koondatakse Euroopa Standardikomitee baasi, mille tulemusel saavutab sektor märkimisväärse kokkuhoiu ja paranevad tarbijate kasuvõimalused.

Tegelik küsimus raportöörile seisneb selles, kas me soovime kõik need head hüved ohtu seada sellega, et lisame kõnealusele ettepanekule päritoluriigi märgistuse teema, mille kohta – nagu Heide Rühle sellele üsna õigesti tähelepanu juhtis – komisjon on ettepaneku esitanud väga paljude toodete puhul. Ma arvan, et peaksime olema väga ettevaatlikud ja mitte ohustama neid hüvesid. Ma olen nõus, et peaksime leidma poliitilise põhjenduse ja samuti peaksime nõudma nii mõndagi muud, mida raportöör on nõudnud, ent olen seisukohal, et raportöör on oma rollis parlamendikomisjoni nimel ületanud nii mitmeski mõttes piiri ja muutunud mõnede oma ideedega pigem jõulupuuks. Ma loodan, et ta arvestab sellega homsel hääletusel, nii et me saaksime pakkuda hüvesid tarbijatele ja tootjatele. Tehkem poliitilisi avaldusi, kuid ärgem seadkem tarbetuid takistusi.

Eva-Britt Svensson, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (*SV*) Austatud juhataja! Et tarbijad saaksid teha õigeid valikuid ja kasutada oma õigusi, peavad nad saama toote kohta teavet. See raport on esimene samm ja tähendab, et tekstiilidele tuleb märkida päritoluriik, teisisõnu teave selle kohta, kus kaup on toodetud. Tarbijatena on meil õigus seda teada.

Nüüd on meil võimalus nõuda ka seda, et komisjon läheks tarbijatele suuremate õiguste andmisel veelgi kaugemale. Muu hulgas pean silmas hooldusjuhiseid ning tervise ja ohutusega seotud hoiatusi. Allergikud ei pea puutuma kokku kaupadega, mis sisaldavad allergeensete ainete jääke.

Kodanikele tundub sageli, et siseturu eeskirjades seatakse esmatähtsale kohale ettevõtted ja tööstus. Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon, mina kaasa arvatud, on seisukohal, et praegu on ülim aeg seada esmatähtsale kohale tarbijate vajadused. Sellest saaksid kasu nii tarbijad kui ka tõsiseltvõetavad ettevõtted.

William (The Earl of) Dartmouth, *fraktsiooni EFD nimel.* – Austatud juhataja! See raport ütleb enda kohta ise – tsiteerin – "tehniline töö, millel ei ole erilist poliitilist mõju". Euroopa Komisjon ei lase head kriisi kunagi raisku. Samuti kasutab Euroopa Parlament vilunult tehnilisi raporteid, et aidata kaasa ühtlustatud Euroopa üliriigi loomisele. Sellepärast suhtub Ühendkuningriigi Iseseisvuspartei kõnealusesse raportisse kahtlustega.

Kuid raporti esimeses osas võetakse kolm direktiivi kokku üheks määruseks ja see võib õigusloomet tõepoolest lihtsustada. Hiljem vihjatakse isegi kehtetuks tunnistamisele. Sellele vaatamata avaldame suurt vastuseisu teisele osale, eriti muudatusettepanekule 58, mille eesmärk on kehtestada Euroopa Liidu tasandil uued märgistusnõuded. Eelkõige märgin ära ettepaneku luua – tsiteerin – "rõivaste ja jalatsite suurusmärgistuse ühtne ELi süsteem". Ühendkuningriigis on olemas täiesti toimiv suurusmärgistuse süsteem. See erineb

täielikult enamikus Mandri-Euroopa riikides kehtivast süsteemist. Ühendkuningriigi kodanikud tunnevad seda ja saavad sellest aru ning seda ei tohiks vahetada üleeuroopalise süsteemi vastu.

Veel kord: Euroopa Parlamendi raportöör kavatseb kasutada otsest tehnilist tööd selleks, et arendada edasi täiesti ebademokraatlikku Euroopa üliriigi eesmärki.

Hans-Peter Martin (NI). – (*DE*) Austatud juhataja! Möödunud aastakümnetel oleme tuhandete üleilmastumist käsitlevate arutelude käigus alati jõudnud punkti, kus arutelul osalejad küsivad, mida nad teha saavad. See lõpeb alati tarbijate õiguste mainimisega. Ent valdkonnas, kus nad saaksid neid õigusi kasutada – nimelt toodete ostmisel –, veeretatakse nende teele tarbetuid takistusi. Tekstiilide valdkonda on teatud ulatuses standarditud, kuid mulle tundub, et julgusest jääb puudu.

Austatud volinik, lugupeetud kolleegid! Ma olen üllatunud, et mina olen see, kes mainib seda esimesena. Miks me ei ole sotsiaalse märgistusega innukamad? Miks seda ikka veel pole? Miks ei kasuta me seda ideaalset vahendit, et muuta läbipaistvamaks teavet, kuidas ja millistel tingimustel selliseid tooteid tegelikult toodetakse? Miks me kaebame pidevalt töökohtade kadumise pärast, kuid ei tee seda, mis on kõige rohkem tarbijate huvides – ei lase neil teada saada, mida nad tegelikult ostavad, ega anna neile tõendeid?

Evelyne Gebhardt (S&D). – (*DE*) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, austatud härra Manders! Suur tänu teile hea töö eest selle määrusega. Samuti soovin eriti tänada oma variraportööri, sest vaatamata sellele, et tegemist on tõepoolest tehnilise raportiga, nagu mitmel korral on mainitud, on sel ulatuslikud tagajärjed meie kodanikele. Ennekõike käsitleme siinkohal ikkagi seda, kuidas uuendkiude Euroopa Liidu turule lubatakse.

Me soovime seda võimaldada. Euroopa Komisjonil on selles suhtes õigus. Ent siiski ei soovi me luba anda suvaliselt. Kiude tuleb katsetada, kui tahame, et kodanikele tagataks tõeliselt tarbijakaitse, millest me kogu aeg räägime. Katseid on oluline teha näiteks selleks, et saada teada, kas kiud on allergeensed. Samuti peavad need olema selgelt märgistatud, et meie kodanikud, keda alati kirjeldatakse vastutustundlike kodanikena, saaksid ka vastavalt käituda.

Sellega seoses pean vastu vaidlema kolleegidele, kes ütlesid, et me peaksime päritoluriigi märgistuse välja jätma. See on väga oluline ja täiesti õige. Paljud kodanikud soovivad teada, kust kiud ja tekstiilid pärit on ning milline on nende taust. Nende taust on seotud sellega, kuidas nad on toodetud. See on kahetsusväärne, kuid paljudes riikides kasutatakse endiselt laste tööd või isegi orjatööd. On kodanikke, kes soovivad seda teada, et nad saaksid toodete ostmisel teha vastutustundliku valiku.

See ei pruugi olla kõnealuse määruse ülesanne, kuid meie, parlamendiliikmete ülesanne on tuletada nõukogule seda meelde ja avaldada survet, et päritolumärgistust käsitlev õigusakt, mis on olnud päevakorras juba alates 2005. aastast, võetaks viimaks kasutusele. Praegu on võimalus seda survet suurendada ja me peaksime seda võimalust ära kasutama, et saavutada hea määrus, mille kohta kodanikud ütleksid: jah, sellega suudame me leppida, sellist asja ootame oma esindajatelt Euroopa Parlamendis.

Jacky Hénin (GUE/NGL). – (FR) Austatud juhataja! Kui Euroopas on mõni valdkond, kus töökohad on sattunud hoolimatu ümberpaigutamise, kapitali vaba liikumise, tugeva euro ja dumpingu ohvriks, siis on see tekstiilisektor. Mis puudutab tootmist ja tööhõivet, siis praegu on järel üksnes mõned nišid keskklassi/tippklassi, luksus- ja kõrgtehnoloogia sektorites. Ent need kõik on haprad ja toimivad tärkava turumajandusega riikide võltsingute ja tehnoloogia arengu armust, mida liialt sageli rahastatakse Euroopa firmade kapitalist.

Sellepärast on positiivne kõik, mis aitab kaitsta töökohti ja oskusteavet Euroopa tekstiilisektoris. Seetõttu toetan ka tekstiiltoodete sotsiaalset märgistamist, et aidata tarbijatel valida kaupu eetiliste kriteeriumide põhjal nagu töötajate tervis, turvalisus, õigused, heaolu, töötingimused ja töötasu.

Samuti toetan märgistamist võltsimisvastase võitluse vahendina, kuni me varustame end inimressurssidega pettuse vastu võitlemiseks. Seejärel peaksime tõeliste ühenduse eeliste kehtestamisel minema veelgi kaugemale. Meil võivad olla küll kõik maailma märgistamismeetmed, kuid nendest on vähe kasu, kui puudub poliitiline tahe luua uuesti tekstiilitööstus, mis loob Euroopas töökohti.

Anna Rosbach (EFD). – (*DA*) Austatud juhataja! Tekstiilitööstuses on praegu suurte muutuste aeg. Turule tuuakse uusi kiude ja kangaid ning tarbijatel on keeruline mõista, mis see on, mida nad ostavad. Kahjuks on suur osa kaupadest toodetud riikides, kus puudub igasugune tootekontroll. Aastakümneid oleme tarbijaid teavitanud toidu ja ravimite koostisest, kuid mitte sellest, mida sisaldavad rõivad nende seljas. Seetõttu on

praegusel "nanoajastul" hea, et hakkame sellele teemale keskenduma, ning ma nõustun komisjoni ja raportööriga, et vajame rõivaste ja jalatsite suurusmärgistuse ühtset süsteemi.

Internet avab nii müüjatele kui ka ostjatele täiesti uued võimalused leida konkreetse toote kohta teavet identifitseerimisnumbri abil. Ent eriti oluline on teavitada tarbijaid allergeensetest ja ohtlikest ainetest. Lisaks on olulised ka hooldusjuhised, tootjariik, süttivus ja kemikaalide kasutamine tootmisel. Kuid toodete igapäevasel käsitsemisel on tarbijate jaoks oluline keeleväliste sümbolite kasutamine.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Ausat konkurentsi Euroopa kaubanduses ja tööstuses, samamoodi nagu Euroopa tarbijate kaitset, ei ole üleilmastunud turul võimalik kehtestada teatud tootmisstandardeid kindlaks määramata. Samuti pole see võimalik tarbijate teavitamisel tootjate poolt. See määrus on tekstiilide märgistamise valdkonna edaspidiseks parandamiseks kahtlemata parem kui vana direktiiv, sest see vähendab uute kiudude turustamist ühes aastas ja kaotab samas tarbijate märgised.

Kuid Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel püsivad mitmed lahkarvamused, näiteks selle kohta, kas kombineerida kiunimetusi keeleliselt neutraalsete sümbolitega või märkida ära tekstiiltoodete mittetekstiilset päritolu loomsed koostisosad, või problemaatiliste allergiakatsete kohta. Sellest on kahju. Siiski on mul hea meel selle pärast, et vähem vaieldakse päritoluriigi märgise ja selle toodetel kasutamise tingimuste üle. Päritoluriigi märkimine on kohustuslik kolmandatest riikidest imporditud tekstiilide puhul, kuid pole seda enam liikmesriikides toodetud tekstiilide puhul. See on hea märk. Euroopa tootjad ja tarbijad, kes hoolivad kvaliteedist, on nõudnud seda juba aastaid. Ma loodan, et kehtestame selle põhimõtte peagi ka klaasist ja portselanist valmistatud toodete ja ka muude tarbeesemete kohta ning et meil õnnestub seda teha enne, kui Euroopa tooted kaovad odavatest madala kvaliteediga toodetest tingitud surve tõttu meie turult täielikult.

Tahaksin vaielda vastu nendele, kes nimetavad seda protektsionismiks. Pealegi ei ole teave selle kohta, kus ja millistel tingimustel oluline osa tootest on valmistatud, varjamist väärt. Otse vastupidi – see teave võimaldab tarbijatel üleilmastunud turul paremini orienteeruda. See aitab edendada kvaliteetseid Euroopa kaubamärke ja suudab ehk äratada kodanikes uhkustunnet selle üle, et eurooplased suudavad jätkuvalt toota, vaatamata odava tööjõu konkurentsile. Peamine lisandväärtus, mida tarbijad ootavad, on lootus, et nõnda on lihtsam hoiduda ostmast ohtlikke tooteid, mida on vaatamata kontrolli tõhustamisele endiselt väga palju. Ma väljendan komisjoni toetuse üle heameelt ja usun, et ka nõukoguga jõutakse kompromissile.

Alan Kelly (S&D). – Austatud juhataja! Kõigepealt tunnustan ma raportööri ja variraportööre, kes näitasid antud teemal parlamendikomisjoni kõigis menetlusetappides üles positiivset ja tarbijaid soosivat suhtumist. Minu arvates tõestab see töö järjekordselt, et Euroopa Parlament on Euroopa Liidu üks paindlikumaid ja üksmeelealtimaid institutsioone. See on ehk teine või isegi kolmas teema, millega ma olen puutunud kokku pärast siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoniga liitumist ja mille puhul parlament suudab olla edumeelsem kui nõukogu. Mul on hea meel, kui tulevikus lisandub viljakaid näiteid veelgi.

Mis puudutab teemat ennast, siis püüd ühtlustada tekstiilide märgistamise ja päritolu tähistamise eeskirju on väga hea näide sellest, kuidas siseturg võib tarbijaid ja tootjaid aidata. See ettepanek on võrdselt oluline nii tööstusele kui ka tarbijatele. Seda tuleb meeles pidada. Mõnikord tundub mulle, et tarbijad ei saa nii palju tähelepanu, kui nad vajaksid.

Ettepanek oli esialgu peamiselt tehniline ja mittepoliitiline ning üksnes vahend kolme direktiivi koondamiseks. Kuid arvestades asjaolu, et siin parlamendis puutume sedalaadi küsimustega harva uuesti kokku, oleks mõttekas, kui püüaksime teha ja teeksime kõik teemakohased ettepanekud võimalikult laiapõhjalistena.

Tarbijatel on õigus täpsele, asjakohasele, arusaadavale ja võrreldavale teabele tekstiiltoodete koostise kohta. Samuti on neil õigus terviklikule loetelule – ja ma mõtlen tõesti terviklikku – kiududest, mida tooted sisaldavad. See on vajalik allergiate ja muu vältimiseks.

Mina isiklikult pean väga oluliseks, et tootmismeetodid ja -tingimused oleksid läbipaistvad ning et oleksid olemas täpsed tõendid päritolu kohta. See võimaldab kaupa ostes teha sotsiaalseid otsuseid. Ma usun, et maailmas, kus me praegu elame, muutub see järjest olulisemaks, võttes arvesse laste tööd, orjatööd jne.

Sellepärast toetan ma paljusid komisjoni ideesid, kuid samuti tekstiiltoodete üldisema märgistamiskava nõuet. Me peaksime seda nägema võimalusena saada parim õigusakt, mis süvendab ja tõhustab siseturgu.

Regina Bastos (PPE). – (*PT*) Austatud juhataja, lugupeetud volinik ja kallid kolleegid! Tahaksin alustuseks tunnustada Toine Mandersit raportiga tehtud töö eest, samuti tahaksin tänada teisi kolleege, kes temaga koos raporti kallal tööd tegid. Tegelikult lihtsustab ja parandab kõnealune ettepanek kehtivat õiguslikku raamistikku,

ühendades kõik olemasolevad õigusaktid – kolm põhilist direktiivi tekstiiltoodete nimetamise ja märgistamise kohta –, ja see ongi peamine.

Kuid lisaks avaldab ettepanek soodsat mõju eraettevõtjatele ja riigiasutustele ning võimaldab arendada edasi ka hiljuti välja töötatud kiude, julgustades sellega uuendusmeelsusele tekstiili- ja rõivatööstuses. Kõnealune läbivaatamine muudab ka uute kiudude lisamise kiunimetuste ühtlustatud loetellu palju läbipaistvamaks. Tundub, et kõnealuse määruse kasulikkuses asjaosalistele pole enam kahtlustki.

Näiteks tekstiilitööstusele on kasulikud väiksemad halduskulud ja võimalus tuua uusi kiude varem turule. Liikmesriikide asutused omalt poolt ei pea võtma muudatusi üle riigi õigusaktidesse ja see annab neile võimaluse vähendada märkimisväärselt kulusid. Peale selle antakse tarbijatele kindlustunne, et nimetuse saanud kiud vastavad konkreetsetele omadustele, ning samuti on neile kasulik, et uued kiud jõuavad varem turule. Nende kiudude kasutuselevõtmine on Euroopa tööstusele oluline innovatsiooni edendamiseks, mis tähendab, et tarbijateni jõuab rohkem teavet.

Praegu, kui tegemist on üleilmastumise ja tärkava majandusega riikidega, kus järjest suurematel turgudel ringlevad miljonite ettevõtete toodetud miljonid tooted, on innovatsioonile pühendumine ja kiirus, millega uuendused tarbijateni jõuavad, ettevõtete, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks väga olulised. Selle määruse rakendamine võib suurendada VKEde konkurentsivõimet. Uus määrus tähendab kahtlemata seda, et need VKEd suurendavad oma turuosa ja aitavad sellega kaasa Euroopa tööhõivele.

Sylvana Rapti (S&D). – (*EL*) Austatud juhataja! On olemas üks kõnekäänd: "Hing on paelaga kaelas." Püüdkem endale ette kujutada, mis saab siis, kui see pael ei ole õigest materjalist. See hing oleks kadunud. Ütlen seda, et näitlikustada, kui oluline on pael ja kangas.

Küsimus ei ole pelgalt tehniline. Me ei aruta siin tehnilist raportit. Ma leian, et Toine Mandersi koostatud suurepärasel raportil – ja ma tänan teda selle eest – on poliitiline tähendus, mis mõjutab kauplejat ja tootjat. Selle määrusega muutub mõlema töö lihtsamaks ja kiiremaks.

Sellel on poliitiline mõõde, mis mõjutab tarbijaid ja veelgi kaugemale minnes siseturgu, poliitiline mõõde, mis tõstatab eetilisi küsimusi. Me peame teadma, kust toode on pärit, kus see on tehtud. *Made-in-*märgis ei ole tehniline küsimus. Ma arvan, et see on ennekõike poliitiline küsimus. Kui me teame, millisest riigist toode on pärit, on meil olemas teave selle kohta, kuidas see on toodetud, millist tööjõudu on kasutatud, millised on töötajate õigused ja kas neid õigusi on järgitud.

Meie, Euroopa Liidu kodanikud, ei ole tehnokraadid, kes kõnnivad ringi suletud silmadega. Me oleme inimesed, kes mõtlevad, loovad õigusakte ja tegutsevad teiste inimeste nimel. Seega on *made in*'i küsimus tõenäoliselt tehnokraatlik menetlus, millel on tõsine poliitiline mõõde, ja me peame seda tugevdama. Ma olen seisukohal, et meie panusel on siin suur roll.

Daniel Caspary (PPE). – (*DE*) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Ma olen Heide Rühlest alati väga lugu pidanud, kuid esimest korda kuue aasta jooksul väljendas ta antud teemal minu oma mõtteid. Ka mina kardan, et ühendame kaks dokumenti kahetsusväärsel viisil, mis ei tule kuidagi kasuks Euroopa Liidu kodanikele, Euroopa Parlamendile, komisjonile ega nõukogule.

Me kõik nõustume, et tekstiiltoodete märgistamine on teema, mis on tarbijatele väga tähtis, ning me peame sellele kiiresti lahenduse leidma. Ent me peame olema tõesti hoolikad, et ei ajaks siinkohal segamini kaht asja. Ma ei ole kunagi varem siin parlamendis midagi sellist märganud: rahvusvahelise kaubanduse komisjonis peetakse parajasti nõu komisjoni määruse eelnõu üle ja siis lipsab täpselt sama teema teise dokumenti.

Räägin konkreetsemalt *made-in*-päritolumärgisest. Ma ei hakka lahkama kõiki teemasid, mida me parlamendikomisjonis järgmistel nädalatel ja kuudel *made-in*-määruse raames arutame, näiteks seda, milline on toote päritoluriik, kui see on kavandatud Itaalias, valmistatud Argentinas töödeldud nahast ja kangaks kootud Hiinas Türkmenistani puuvillast, kusjuures toode on kokku õmmeldud Vietnamis ning seejärel triigitud ja pakendatud särgina uuesti Itaalias. Kust see toode pärit on? Kas meil õnnestub reeglites tarbijate huvides kokku leppida?

Ma olen täiesti veendunud, et kui me seda suudame, siis ei juhtu see täna arutatava määruse raames, vaid pigem selles projektis, mille eest vastutab Cristiana Muscardini. Ma oleksin väga tänulik, kui need kaks teemat lahutataks teisel lugemisel taas kiiresti. Ma arvan tõepoolest, et nende teemade äravahetamisel ja üksteisega sidumisel ei tee me teenet ei tarbijatele, parlamendile, komisjonile ega nõukogule. Kahtlemata oleks mul hea meel, kui suudaksime leida lahenduse, mis väldib kõnealuse määruse blokeerimist.

Gianluca Susta (S&D). – (*IT*) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Tänan teid, raportöör, ja samuti variraportöörid ja volinik Tajani – või peaksin ütlema asepresident Tajani – täpsete ja hoolikate vastuste eest, mida te põhipunktide kohta andsite.

Kaheksateist aastat tagasi korraldas Barcelona Ülikool uuringu, milles jõuti järeldusele, et tekstiilitööstus kaob Euroopas 2000. aastaks. Praegu on 2010. aasta ning see sünge ennustus ei ole tõeks saanud ühel lihtsal põhjusel: nimelt on teadusuuringute ja innovatsiooni areng Euroopas ja riikides, mis on säilitanud oma tootmisbaasi – sest nad ei ole tegutsenud üksnes teaduskeskustena, vaid rakendusteaduste ja tööstuse keskusena –, taganud uute uuenduslike kiudude tootmise. Seega on vaja direktiivi asemel määrusi, et tagada paindlikkus, kaitsta tarbijaid märgistamise küsimuses ja samuti vastutada päritoluriigi eest.

Asepresident Tajani! Ma usun, et tasub endale ette kujutada tulevikku, kus on olemas Euroopa järelevalveüksus tervise ja ohutuse kaitsmiseks, teisisõnu ametiasutus päritolu kaitsmiseks. Ma usun, et me kõik nõustume kõnealusest raportist tuleneva positiivse aspektiga.

Elisabetta Gardini (PPE). – (*IT*) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Ma usun, et me kõik nõustume täna arutatava määruse ettepaneku põhimõtetega, eriti nende aspektidega, mis on seotud bürokraatia vähendamisega, uuenduslikuma tööstuse edendamisega, selgusega ning ennekõike tarbijatega – ja ma pean rõhutama just seda viimast aspekti.

Seetõttu tahaksin toonitada päritoluriigi küsimust, sest olen veendunud, et see on hädavajalik: tänapäeva tarbijad tahavad olla teadlikud ning kahtlemata on päritoluriik üks tundlikumaid andmeid, mida me tarbijatele saame pakkuda. Kui vaadata ükskõik millist turgu ükskõik millises Euroopa linnas, siis olen kindel, et näeme, kuidas inimesed tunnevad huvi selle vastu, mida nad ostavad – selle vastu, mida nad ostavad, millest toode on valmistatud ja kust see pärit on. Kahtlemata on see väga tundlik ja oluline teave ning see on tähtis, sest Euroopa Liit on muutunud lisandväärtuseks: Euroopa Liit tagab tarbijate turvalisuse ja kaitse.

Meie teame ja tarbijad teavad, et EList väljaspool asuvates riikides – head kolleegid, seda on valus öelda, kuid me teame, et see on tõsi ning selle varjamisel pole mingit mõtet – kehtivad vähem ranged eeskirjad, vähem ranged õigusaktid, mis on vähem tundlikud mitmest küljest, mida paljud kolleegid on meile juba meenutanud. See puudutab töötingimusi, vähemuste kaitset, naiste kaitset, töötajate kaitset, kuid ka teadlikkust standarditest ja kasutatud ainetest.

Liigagi sageli on ajalehelugudes juhitud meie tähelepanu laste ja naistega seotud allergiajuhtudele. Me kõneleme arstidega, me räägime lastearstide ja günekoloogidega ning teame, et tervisele ohtlike toodete ja ainete kasutamine on kahjuks laialt levinud. Ma sooviksin teile meelde tuletada veel üht asja: küsimus ei ole protektsionismis, vaid pigem maailmaturul võrdsete tingimuste loomises, sest väga paljud meie partnerid juba kasutavad seda uutmoodi märgistust, sealhulgas Ameerika Ühendriigid, Kanada ja Jaapan.

Andreas Schwab (PPE). – (*DE*) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Olen ära kuulanud terve arutelu tekstiiltoodete märgistamise direktiivi teemal ning esimese asjana pean ütlema, et Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioonile on oluline, et tarbijad, kes soovivad tekstiiltoodete ostmisel teavet saada, seda teavet ka saaksid.

Raportööri ettepanek kasutada rohkem tehnoloogiat ning lisada tootele endale ainult identifitseerimisnumber märgise asemel, mis võib muutuda järjest pikemaks samuti teha teave kättesaadavaks muudes dokumentides, võib-olla interneti kaudu, on kahtlemata abiks neile, kes otsivad väga põhjalikku teavet. Samuti oleks see abiks neile, kes ei soovi seda teavet, sest nad ei peaks seda enam rõivaesemelt lugema.

Teiseks tõstatab uuring, mille kohta esitasid ettepaneku raportöör ja variraportöörid, keda sooviksin siinkohal võimalust kasutades veel kord tänada, mitmeid küsimusi, mis on väärt eraldi käsitlemist, kuid tervikuna võttes tähendavad tõenäoliselt seda, et nõukogu avaldab kõnealusele ettepanekule suurt vastuseisu. See on seda kahetsusväärsem, et ettepanek võib olla Euroopa tekstiilitööstusele eriti oluline, sest väga uuenduslikud kiud võivad anda meile karmi konkurentsiga maailmaturul eelise. Kui see määrus ei saa teoks, siis oleme kõik omamoodi ebasoodsas olukorras.

Me ei tohiks lükata kõrvale õigustatud kartusi, mis sisalduvad parlamendikomisjonis vastu võetud muudatusettepanekutes, kuid praegu peaksime pigem keskenduma sellele, et see ettepanek läheks komisjonis läbi algupärase versioonina. Võib-olla peaksime päritolu märkimise ja ühtse suurusnumbri küsimuse juurde, mida mainis Daniel Caspary, kunagi hiljem tagasi tulema.

Ma loodan, et jõuame selle teemaga lahenduseni ja teeme seda teisel lugemisel võimalikult kiiresti. Samuti loodan, et lahendame olulised küsimused teisel lugemisel, selmet kulutada liiga palju aega kõrvaliste küsimuste käsitlemisele.

Marco Scurria (PPE). -(IT) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Ma olen vägagi huvitatud selles arutelus osalemisest, sest valmistume hääletuseks minu meelest väga olulise meetme üle. Oluline on muuta meie ettevõtjate töö ratsionaalsemaks, kuid eriti oluline on kaitsta tarbijaid. Ostjad peavad teadma, mida nad ostavad, ja need, kes otsivad kvaliteeti, peavad selle ka leidma. Samuti on oluline saada ülevaade ostetava toote sotsiaalsest jätkusuutlikkusest.

Keegi juba ütles, kuid ma soovin seda veel kord rõhutada, sest arvan, et see on eriline küsimus, mida peab selles arutelus Euroopa Parlamendis esile tõstma: ma tahan teada, kas toode on valmistatud kohas, kus töötajad on kaitstud. Ma tahan teada, kas toode on seotud laste tööga. Ma tahan teada, kas toode on ebaausa konkurentsi tulemus.

Seega on meil tegu meetmega, mida loodetavasti laiendatakse peagi teistele tootmis- ja käsitöösektoritele, sest ma usun ja olen kindel, et see meede toob Euroopa tema kodanikele palju lähemale. Seetõttu tänan raportööre, kes on selle meetme ellu kutsunud, ning komisjoni ja volinik Tajanit selle eest, et nad on olnud selle taganttõukajad.

Mairead McGuinness (PPE). – Austatud juhataja! Üsna palju praegusest tekstiiltooteid käsitlevast arutelust on leidnud juba kajastamist mõttevahetustes, mida me oleme pidanud toidu ning selle päritolu ja märgistamise teemadel. Huvitav on see, et näiteks Iirimaal valmistatud pitsa võib sisaldada 60 eri riigist pärit koostisaineid. Nõuetekohane märgistamine on väga keeruline.

Üks mainitud teemadest on seotud tarbijate murega selle pärast, kuidas kaup on toodetud, kas töötajate heaolu ja keskkonnanorme on järgitud. Vaatasin CNNist väga rahutukstegevat lugu Hiinas asuva Zhu Jiangi jõe olukorra kohta. Euroopa teksapealinn asub selle jõe kallastel, ja see on väga saastunud, sest sealt eksporditakse odavaid tooteid ELi, Ameerika Ühendriikidesse ja teistele turgudele ning tarbijad ostavad neid. Seega võime küll öelda, et tarbijad soovivad teadliku valiku tegemiseks teavet, kuid paljud tarbijad eiravad teavet, mis neil olemas on, ja teevad valiku hinna järgi. Ma arvan, et peaksime rohkem rääkima säästvast tootmisest ja säästvast tarbimisest kõigis oma sektorites – seoses toidu ja tõepoolest ka tekstiiltoodetega.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (*IT*) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Ma tänan küll raportöör Toine Mandersit ja variraportöör Lara Comit, kuid kogu lugupidamise juures ei soovi ma täielikult nõustuda Heide Rühlega.

Ta ütleb, et *made-in-*standardite lisamine käesoleva määruse raames oleks viga. Kuid kuhu mujale peaksime paigutama need standardid, mida tarbijad ja Euroopas tegutsevad väikeettevõtted on pikisilmi oodanud juba aastaid, liigagi palju aastaid? Tema arvates on kõnealuse määruse eesmärk avada turg uutele kiududele, uuendustele, kiiremale kodeerimissüsteemile, kuid varjata päritoluriiki, sest Euroopa, mis kardab, varjab, muudab asju segaseks ning ei ütle, kus tooted on valmistatud, peab õigustatult kiirendama uute kiudude turustamist, kuid ei tohi tarbijatele öelda, millest tekstiiltooted on valmistatud.

Mis mõte on sellisel topeltsüsteemil? Miks me peame jätkuvalt hoidma elus ideed bürokraatlikust, ebaselgest Euroopast, mis – veelgi hullem – külvab hirmu ja väldib selgust? Me soovime *made-in-*standardeid ja me soovime neid peagi ühel lihtsal põhjusel – ma kohe lõpetan, juhataja – põhjusel, et kui tekstiiltootel on kirjas "Made in Europe" ("Valmistatud Euroopas"), tähendab see, et nimetatud märgisega toote valmistamisel ei ole kasutatud mürgiseid või keskkonnale kahjulikke lahusteid, et toodet ei ole valmistanud orjusesse sunnitud lapsed või naised, et seda ei ole valmistanud töötajad, kelle tööpäevad on ränkrasked ning kellel puuduvad igasugused tagatised töötervishoiu ja -ohutuse, hüvede ja töötasu kohta.

Sõnad "Made in Europe" on tagatis nii tarbijate jaoks kui ka tagatis selle kohta, kuidas toode on valmistatud. Me peame nende sõnade üle uhked olema ja tagama nende kohese kasutuselevõtu. Seetõttu toetamegi seda ettepanekut sellisena, nagu selle kohta esitas ettepaneku asjaomane komisjon, ning me võime juba tänada volinik Tajanit märkimisväärse kindlustunde eest, mida ta on Euroopa Parlamendile sellega seoses andnud.

Seán Kelly (PPE). – Austatud juhataja! Minu arvates on hea, et arutame teemal, mis mõjutab kõiki kodanikke, sest peaaegu igast kodanikust saab tekstiiltoodete tarbija ja ostja.

Märgistamine on samuti väga oluline. Mäletan, et mind aeti mu oma kodumaal aastate eest mitmel korral segadusse, kui ma valisin toote välja ja nägin, et sellele on kirjutatud "Deantús na hÉireann" – "Valmistatud

Iirimaal", kuid seejärel silti maha rebides leidsin, et selle all oli kirjas "Made in China" ("Valmistatud Hiinas"). Teisisõnu peteti tarbijaid.

Sellest ajast peale oleme käinud maha pika tee, kuid peame minema veel edasi. Märkused, mille Lara Comi konkreetsemalt tegi kolmandatest riikidest pärit toodete kohta, on eriti olulised. Me oleme oma koduriikide suhtes olnud liiga karmid, kuid pole seda olnud kolmandate riikide suhtes. See viitab ka põllumajandussektorile ja eriti tulevastele Mercosuri ettepanekutele – kõik kinnitab seda. Nii et mul on selle üle hea meel.

Lõpetuseks ütlen, et minu arvates on soovitus, et kõikjal Euroopa Liidus võiksid olla samasugused suurusnumbrid, väga hea. See muudab ostmise inimeste jaoks lihtsamaks ja loob ka tunde Euroopa Liidust, ilma et sellega loodaks üliriiki, mille pärast Dartmouthi krahv muret tunneb.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (*PT*) Austatud juhataja! See arutelu tekstiiltoodete päritolu märkimise ning tekstiil- ja rõivatoodete pakendamise üle on väga oluline tarbijate õiguste kaitsmiseks, kuid samuti meie kodumaise tekstiili- ja rõivatööstuse töötajate ja tootmise kaitsmiseks.

Me soovime võidelda sotsiaalse dumpingu ja laste töö vastu ning kaitsta sotsiaalseid õigusi ja keskkonda. Märgistamine peab tarbijatel võimaldama teha selge valiku ja andma neile oma osa kõigi jaoks parema tuleviku loomisel kas siin, Euroopa Liidus, või mujal riikides. Toodete päritolu ja koostise selge märkimise abil on meil võimalik teha teadlikumaid valikuid. See aitab luua paremat tulevikku.

Antonio Tajani, *komisjoni asepresident.* – (*IT*) Austatud juhataja! Ma olen ühel nõul nendega, kes ütlevad, et kõnealune ettepanek võtta vastu määrus on kindla tehnilise tähendusvarjundiga, kuid see on oluline ka poliitiliselt. Nimelt puudutab see Euroopa kodanike huve, sest me lihtsustame standardeid ning see tähendab kodanike ja kõigi kõnealuses sektoris tegutsevate ettevõtete elu lihtsamaks muutmist.

Me teenime oma kodanikke, sest Euroopa Parlament toetab nüüd ülekaalukalt märgistamist ja võimaldab selle abil kodanikel teada, millist toodet nad ostavad. See tähendab, et me tagame neile terviseohutuse ja võõrandamatud õigused. Nõustun nii Evelyne Gebhardti kui ka Ilda Figueiredo kõnes esitatud mõtetega.

Samuti oleme andnud lubaduse kaitsta Euroopa tekstiilitööstust. Me ei tohi unustada, et selles sektoris on kadunud palju töökohti, mõnikord ebaausa konkurentsi tulemusel. Meie kohus on kaitsta oma ettevõtete konkurentsivõimet maailmaturul ja me peame takistama dumpingut Euroopa Liidus. Tekstiilisektori kaitsmine tähendab tuhandete töökohtade kaitsmist ja ühtlasi kodanike õiguste kaitsmist.

Seda dokumenti heaks kiites kaitseme ka mitmeid muid huve, millega minu meelest austatakse endiselt meie Euroopa Liidu väärtusi. Ma arvan, et Seán Kellyl on õigus, ja ma sooviksin hajutada lord Dartmouthi kartused üliriigi pärast, kuigi ta on istungisaalist lahkunud.

Ma ei arva, et Euroopa Liit on tänapäevane versioon Hobbesi leviaatanist. Euroopa Liit on lihtsalt institutsioon, mis kehastab solidaarsuse ja subsidiaarsuse põhimõtteid, kaitseb inimõigusi ning on pühendunud sotsiaalse turumajanduse kaitsmisele, ning turg ise on sotsiaalpoliitika loomise vahend. Seega ei ole siin kellegi eesmärk vabadust piirata. Me kõigest kaitseme liidu territooriumil elava poole miljardi Euroopa kodaniku õigusi.

Komisjoni seisukoht Euroopa Parlamendi muudatusettepanekute suhtes

Mandersi raport (A7-0122/2010)

Komisjon nõustub muudatusettepanekutega 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 15, 17, 18, 20, 22, 23, 26, 29, 33, 34, 35, 39, 41, 42, 43, 44, 46, 52 ja 61.

Komisjon nõustub põhimõtteliselt muudatusettepanekutega 8, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 21, 24, 25, 27, 28, 30, 31, 32, 36, 40, 45, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 62, 64, 65, 66, 67, 69, 70 ja 72.

Komisjon ei nõustu muudatusettepanekutega 19, 37, 38, 63, 68 ja 71.

Toine Manders, *raportöör*. – (*NL*) Mulle on suur au, et tänasel esmaspäevaõhtusel arutelul tehnilise raporti üle viibib kohal nõnda palju sõnavõtjaid, ja samuti on mulle suur au, et raportit toetatakse nii ulatuslikult.

Mõned kolleegid on olnud kriitilised ja öelnud, et raporti kohaldamisala ei tohiks kuritarvitada ega laiendada. Ma mõistan seda, kuid sooviksin selles kontekstis rõhutada kolleeg Evelyne Gebhardti sõnu. Mõnikord on tarvis olukorda ära kasutada, et midagi saavutada, ja ma olen seisukohal, et sedaviisi jätkamine on vägagi võimalik.

On tähtis, et väga laialdane toetus oleks olemas ka homme, ning ma tunnen seda toetust paljude inimeste käitumise järgi. See annab siin istungisaalis suurepärase lähtealuse, eriti läbirääkimisteks nõukoguga, sest mina olen sarnaselt komisjoniga veendunud – ja ma tänan volinikku selge seisukoha eest –, et Euroopa Parlamendil õnnestub homme luua tingimused, mis aitavad läbirääkimised nõukoguga edukalt lõpule viia.

Ettepaneku eesmärk on luua tuleviku tarbeks paremad õigusaktid, sest inimesed ostavad järjest enam interneti kaudu ja seega vajame toimivat siseturgu, kus 500 miljonit tarbijat saaksid teavet, mida nad soovivad, õiglasel viisil. Me alustame tekstiiltoodetega ja ma loodan, et seda laiendatakse lõpuks kõigile siseturul müüdavatele toodetele. Eesmärk ei ole pakkuda rohkem teavet, vaid selget teavet ühtsel Euroopa alusel, ning kui see õnnestub, siis on mul väga hea meel.

Austatud juhataja! Kokkuvõtteks mainin, et tegin teadliku otsuse mitte jõuda nõukoguga kokkuleppele esimesel lugemisel. Ma olen seisukohal, et peaksime seda ideed järgima palju sagedamini ning et Euroopa Parlamendi täiskogu peaks esitama otsuse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni esitatud raporti kohta enne, kui alustab kokkuleppe saavutamiseks läbirääkimisi nõukogu ja komisjoniga. Ma arvan, et see nõrgestab demokraatiat, kui jõuame kokkuleppele veel enne täiskogu arutelu. Seega loodan, et seda eeskuju järgivad paljud ning et kõiki teemasid käsitletakse nagu tavaliselt esimesel ja teisel lugemisel.

Ma jään lootma homsele heale tulemusele ning meie lähtealuse tõttu, mida toetatakse ulatuslikult, peaks meil olema suurepärane võimalus finaalis nõukogu võita, kui väljenduda jalgpalli keeles.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme (teisipäeval, 18. mail 2010).

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Sergio Berlato (PPE), kirjalikult. – (IT) Euroopa Liidu tekstiilitööstus on läbinud ümberstruktureerimise ja tehnoloogiliste uuenduste pika protsessi. Sellega on ta reageerinud olulistele majandusprobleemidele, millega see sektor on viimastel aastatel pidanud silmitsi seisma. Minu arvates aitab arutlusel olev raport sellega, et võimaldab ühtlustada ja standardida tekstiiltoodete märgistamise aspekte, lihtsustada nende toodete vaba liikumist siseturul ning tagab tarbijate kaitse kõrge ja ühtse taseme Euroopa Liidus. Seetõttu toetan komisjonile tehtud üleskutset esitada kahe aasta jooksul pärast uue määruse rakendamist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruanne igasuguste uute märgistusnõuete kohta. Määrusel on kaks eesmärki: lihtsustada tekstiiltoodete märgistamist ning esitada tarbijatele täpne ja võrreldav teave tekstiiltoodete omandi, päritolu ja suuruse kohta. Arvan, et nende eesmärkide saavutamiseks on tarvis tagada, et kohustusliku märgistuse laiendamisega ei panda ettevõtetele, eriti väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele lisakoormust. Praegu puuduvad rahuldavad katsetused, mis näitaksid, kuidas tekstiiltoote tootmisel või töötlemisel kasutatud allergeensed või ohtlikud ained inimtervisele mõjuvad. Seetõttu nõuan tungivalt, et komisjon korraldaks nende mõjude hindamiseks uuringu.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Taas kord tõotab ökoloogiline märgistus pakkuda midagi hoopis erinevat sellest, mida ta tegelikult pakub – mõelgem näiteks kas või mahepuuvilla skandaalile või hiljutisele biokemikaalide pantomiimile. Esiteks tekitatakse mahepõllumajandustoodete turul järjekordselt segadus märgiste ja tähistega, mida EL võiks lõpuks ometi mõistlikult lihtsustada – mida ta tavaliselt armastabki teha. Teiseks on ELil aeg kiita heaks geneetiliselt muundatud puuvill. Kui me alles ootame uuringuid kahjulike ainete võimalike kõrvalmõjude kohta, siis vahepealsel ajal tuleks teave geneetiliselt muundatud puuvilla kohta vähemalt märgisele kanda. Samuti on ELil ülim aeg võtta midagi ette raadiosagedustuvastuse valdkonnas. Me ei saa tekstiiltoodetele kinnitada elektroonilisi märgiseid, teadmata asjaomaseid isikuid, kui me alles ootame tarvilikke märgistamiseeskirju. Kui jalakäijaid soovitakse nähtavaks muuta raadiosagedustuvastuse (RFID) kasutamisega rõivastel, on võimalik jälgida inimese iga sammu. Võttes arvesse poliitilise korrektsuse järgimise survet, peaksid inimesed peagi olema väga hoolikad, kui külastavad asutusi RFID-rõivaid kandes. Aga võib-olla peavad inimesed tulevikus lihtsalt kustutama oma raadiosagedustuvastuse numbri programmist Google Street View. Samuti võivad kiibid põhjustada turvaalarme lennujaamades. George Orwell ei oleks seda isegi unes osanud ette kujutada. Me oleme juba ammu võtnud üle tema nägemuse järelevalve all olevast ühiskonnast.

18. Uued arengud riigihangetes (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on siseturu ja tarbijakaitsekomisjoni nimel Heide Rühle koostatud raport uute arengute kohta riigihangetes [2009/2175 (INI)] – (A7-0151/2010).

Heide Rühle, *raportöör.* – (*DE*) Austatud juhataja! Tahaksin tänada kõiki variraportööre sisuka koostöö ja seni komisjonis saavutatud heade tulemuste eest. Lubage mul korrata ja rõhutada raporti põhipunkte.

Esiteks on meil tarvis suuremat õiguskindlust kõigile asjaosalistele – nii tellijatele kui ka töövõtjatele –, et tagada parem regulatsioon. Minu raportis rõhutatakse eeskätt suurt tähtsust, mis on riigihangetel kriisi ajal. Samas kritiseeritakse minu raportis tõika, et vastupidiselt 2004. aasta muudatuste eesmärgile ei ole riigihanked Euroopa õigusaktide liikmesriikide õigusesse ülevõtmise keerukuse tõttu lihtsustunud ega bürokraatia vähenenud. Pigem on tööd juurde tulnud, välise õigusabi kulud on kasvanud ja menetlused on pikemaks veninud. Kahjuks toimub see kõik uuenduste ja kvaliteedi arvelt. Loendamatu hulk uuringuid kinnitab seda. Liiga tihti toob õiguskindluse puudumine kaasa selle, et otsus tehakse osavaima, mitte parima pakkumise kasuks.

Ehkki komisjon osutab nüüd abi keskkonnasäästlike hangete valdkonnas, ei ole selline abi kättesaadav sotsiaalselt vastutustundlike hangete, õiglase kaubanduse valdkonnas ega uuenduslikkuse edendamisel hangete kaudu. Komisjon peab hakkama selles vallas kiiresti asju ümber korraldama.

Samuti on hädavajalik, et komisjon kooskõlastaks oma tegevust paremini. Euroopa Kohus on hiljutistes otsustes kõrvaldanud rohkelt õiguslikku ebaselgust ja tugevdanud riigihanke korraldajate rolli, juhtides tähelepanu näiteks sellele, et direktiivide kohaldamisala ei tohiks laiendada sellistesse valdkondadesse nagu linnaplaneerimine. Need otsused ei anna tellijale vabadust teha mis tahes koostööd, vaid pakuvad neile pigem selget raamistikku. Ka see oli üks asi, mida püüdsin oma raportis üle korrata.

Jääb veel vaid üks asi. See puudutab teenuste kontsessioonilepinguid, mille kohta oli komisjonis väga lahknevaid arvamusi. Minu seisukoht selles küsimuses pole muutunud. Teenuste kontsessioonilepingud jäeti riigihankedirektiividest meelega välja, et tagada nende valdkondade suurem paindlikkus ja arvestada kultuurilisi erinevusi. Seda seisukohta toetavad ka kõik sidusrühmad, kellega olen vestelnud, olgu nendeks munitsipaalsed katusorganisatsioonid, riigiettevõtted (eeskätt veevarustus), tööstusliidud, ametiühingud või lausa vabaühendused. Ka seda tahtsin oma raportis selgelt rõhutada.

Pean tähtsaks veel üht küsimust. Nimelt ei tohi riigihangete tulemuseks olla olukord, kus institutsioonid kaotavad oma demokraatlikud õigused. Kui me näeme, et paljud omavalitsused kaasavad nüüd riigihankeotsuste (ükskõik kas kohvi või muude toodete ostmisel) tegemisse olulise kriteeriumina õiglase kaubanduse põhimõtte, tuleb seda edendada. Sellisel juhul on väga tähtis, et komisjon aitaks omavalitsusi ja kui nad teevad vea, nõustaks neid. Selle asemel on komisjon algatanud Madalmaade vastu uue kohtumenetluse, mis puudutab just selliseid vigu. Minu arvates on see vastunäidustatud, sest see pole kooskõlas poliitiliste asutuste tehtud poliitiliste otsustega.

Juhataja. – Ma näen, et mitu kõnelejat soovib oma arvamust avaldada. Tuletan teile meelde, et igaühel on aega üks minut.

Frank Engel (PPE). – (*FR*) Austatud juhataja! Kõigepealt õnnitlen raportööri ja tänan teda põhjaliku töö ja vastutulelikkuse eest. Oli meeldiv temaga selle raporti asjus koostööd teha. Leian, et selle töö tulemuseks on tasakaalustatud raport, mille põhirõhk on õiguskindluse suurendamisel. Seepärast pole nüüd eesmärk mitte pakkuda iga hinna eest välja uusi õigusakte, vaid muuta kehtivad õigusaktid kättesaadavamaks ja arusaadavamaks.

Üks konkreetne küsimus, mis tuleb tõstatada ja mille Heide Rühle juba tõstataski, on teenuste kontsessioonilepingud. Tegu on tundliku teemaga, mis on tekitanud vastakaid arvamusi ka komisjonis. Tahan veel kord rõhutada, et kui komisjon kavatseb esildada sel teemal uusi õigusakte, siis peaks ta seda tehes võtma arvesse vajadust parandada ühisturu toimimist. Praegu ei ole selles valdkonnas ulatuslikeks õigusloomega seotud algatusteks mingit muud õigustust.

Evelyne Gebhardt (S&D). – (*DE*) Austatud juhataja, head kolleegid! Minu fraktsioon oleks tahtnud meelsasti Heide Rühle raportit toetada, sest sellel on palju väga häid tahke.

Kahjuks on selles aga kolm punkti, mis jätavad soovida või millega me ei saa raportis sätestatud kujul nõustuda. Esiteks ei leppinud Heide Rühle sellega, et me vajame üldist majandushuvi pakkuvate teenuste õigusraamistikku, ja teiseks ei suutnud ta selgelt välja öelda, et küsimus on suuremas õiguskindluses eelkõige sotsiaalteenuste valdkonnas. See eksimus on meie arvates ilmselgelt väga kahetsusväärne.

Üks asi, millega me kohe mitte kuidagi nõustuda ei saa, on teenuste kontsessioonilepingute kõrvalejätmine. Me ei saa lihtsalt öelda, et see on miski, mida me ei taha. Euroopa Kohus on selle kohta juba otsuse teinud. Tegemist on ülimalt mittepoliitilise küsimusega. Kui me teame, et Euroopa Komisjon koostab õigusteksti,

siis on väga tähtis, et me ütleksime selgelt välja, mida me tahame. On vajalik paluda Euroopa Komisjonil järgida Euroopa Kohtu poolt selles küsimuses võetud väga selget seisukohta, mis tagab õiguskindluse. See on meie nõue ja seepärast oleme esitanud alternatiivse resolutsiooni. Palume kaasliikmetel seda alternatiivset resolutsiooni toetada.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE). – (RO) Tahaksin tänada raportööri tehtud jõupingutuste eest. Ma mõistan täielikult vajadust lihtsustada Euroopa riigihankeõigust ja suurendada riigihangete läbipaistvust. Mulle teeb muret suur riigihankevaidluste arv paljudes liikmesriikides.

Näiteks Rumeenias põhjustab iseäranis keeruline õigusraamistik menetlusvigu, samal ajal kui riigihankeid käsitlevate õigusaktide vale rakendamine võib takistada struktuurifondide kasutamist. Seepärast vajame lihtsamat ja selgemat õigusraamistikku, mis lihtsustab asju mõlema poole jaoks.

Tahaksin peatuda ka madalaima hinna probleemil. Olen nõus väitega, et hankelepingut ei saa sõlmida pelgalt madalaima hinna kriteeriumi põhjal. Samuti nõustun raportööriga, kes väidab, et kõige olulisemad tegurid peavad olema pakkumise hinna ja kvaliteedi suhe ning majanduslik kasu, mitte hind. Õigusaktide analüüsimisel tuleb seda asjaolu seega arvesse võtta ning muuta need riigihanke korraldajate jaoks palju paindlikumaks. Siiski peame olema seejuures väga ettevaatlikud, sest kui me ei suuda kehtestada selgeid kriteeriume, siis avame tõelise Pandora laeka ning tulemuseks võib olla veel väiksem õiguskindlus ja koguni korruptsioon.

Malcolm Harbour (ECR). – Lugupeetud juhataja! Oma fraktsiooni variraportöörina ja ka vastutava parlamendikomisjoni esimehena ühinen nendega, kes on tänanud Heide Rühlet olulise raporti eest. On kahju, et parlamendi üsna kummaline kodukord lubab niisuguse ühisturu ja avaliku poliitika põhielementi käsitleva aruande puhul vaid üheminutilisi sõnavõtte.

On tore, et Antonio Tajani on siin, sest ma tahan talle öelda, et riigihange on põhivahend, mille abil soodustada uuendusmeelset ettevõtlust kogu Euroopa Liidus. Teadupärast hakkab volinik Barnier nüüd strateegiat läbi vaatama ja ma loodan, et ta paneb tänasel arutelul avaldatud mõtted kõrva taha.

Ent probleemi iva, head kolleegid, on selles, et meil on kord, mis on raporti väitel segane ja keeruline ning mida paljud riigiasutused ei pea mitte võimaluseks, vaid bürokraatlikuks kohustuseks. Lugupeetud volinik! Me saame kasutada riigihankeid väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete arendamiseks ning edendada uuendusi ja keskkonnasäästlikke tooteid-teenuseid ning üleüldse toetada kogu uuendusega seotud tegevust. See ongi see, mis meil on vaja saavutada, ent raportis esitatud soovituste täideviimiseks peab kogu komisjon tegutsema üksmeeles.

Jaroslav Paška (EFD). – (*SK*) Riigihanked näivad olevat tõhus viis soetada kaupu ja teenuseid avaliku sektori tarbeks, võimaldades saada mõistlikku hinda ja vähendades seejuures korruptsioonikahtlusi. Tulevikku silmas pidades oleks aga vaja välja töötada lihtsustatud riigihankemenetlused ning püüda lühendada otsuste langetamiseks kuluvat aega.

Minu arvates peaksime toetama selle eesmärgi aluspõhimõtet. Kogemused näitavad, et mõistlik on avaldada lepingud internetis, sest siis saab avalikkus nendega tutvuda ja veenduda nende eelistes. Kogemused näitavad, et see on eriti oluline kohalike omavalitsusüksuste puhul, kus kogukonna vara kasutamine on väga sageli kodanike valvsa pilgu all. Kui lepinguid hakati avaldama internetis, muutusid inimesed rahulolevamaks ja usaldasid kohalikku omavalitsusüksust rohkem.

Zuzana Roithová (PPE). – (*CS*) Ma leian, et see riigihankeid käsitlev raport, mille siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon absoluutse häälteenamusega heaks kiitis, pakub komisjonile häid nõuandeid tööks direktiivi muutmise kallal. Meie eesmärk on muuta riigihanked väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele palju ligipääsetavamaks, vähendada hangete bürokraatlikkust ja muuta need samas hõlpsamini jälgitavaks. Euroopa Liidu fondide toel tehtavatest riigihangetest moodustavad mahu poolest suurima osa ehitistega seotud hanked, mille puhul esineb sageli korruptsioonikahtlusi ja teinekord enamatki.

Mul on kahju, et me ei pane selles raportis hääletusele minu poolt komisjonile tehtud ettepanekut luua avalik portaal, kus oleks võimalik jälgida hanked võitnud lepingute vahelisi hinnaerinevusi ja tegelikke ehituskulusid pärast lepingu täitmist. Portaal peaks jälgima ja selle tulemusena tuvastama kahtlased liikmesriikide vahelised hinnaerinevused, mis on seotud näiteks ühe kilomeetri pikkuse teelõigu ehitamisega. Leian, et juurdepääs tõeliselt avatud riigihankemenetlusele avaneb väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks alles siis, kui korruptsioon on välja juuritud.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Euroopa Liidu riigihangete turg moodustab 16% Euroopa Liidu sisemajanduse koguproduktist. Siseturg tähendab, et iga Euroopa äriühing saab tutvuda mis tahes liikmesriigis

tehtud ostuga. Teenuste direktiiv tagab kõigile Euroopa äriühingutele võimaluse osutada teenuseid mis tahes liikmesriigis, sh elektrooniliselt.

Siseturg peab seega tagama e-valitsussüsteemide koostalitusvõime ka digitaalallkirjasüsteemide ja elektrooniliste hankesüsteemide vahel. Mind rõõmustavad komisjoni algatatud internetipõhine riigihangete katseprojekt PEPPOL, otsus akrediteeritud teenusepakkujate nimekirja kohta ja Euroopa kava luua digitaalallkirja õigsuse kontrollimise teenistus.

Juhin tähelepanu asjaolule, et 2005. aastal võtsid liikmesriigid kohustuse korraldada 2015. aastaks 50% Euroopa Liidu riigihangetest elektrooniliselt. Rumeenia võttis elektroonilise riigihangete süsteemi kasutusele 2002. aastal ja tänu sellele vähenesid riigi kulutused, suurenes läbipaistvus ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete juurdepääs riigihanketurule.

Andreas Schwab (PPE). – (*DE*) Austatud juhataja ja volinik! Ka mina tahaksin tänada Heide Rühlet ja variraportööre suurepärase raporti eest. Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon on rahul paljuga, mis selles raportis kirjas. Me oleme soostunud ka paari kompromissiga, sest Euroopa Parlamendis ei saa keegi kunagi kõike, mida ta tahab. Kokkuvõttes annab raport hea aluse mitme teema edasiseks aruteluks Euroopa Komisjoniga.

Kolleeg Rühle juba käsitles seda, kuidas võimaldada tellijatel, institutsioonidel ja asutustel võtta hankemenetluses arvesse sotsiaalseid kriteeriume ilma siseturu põhimõtteid ohvriks toomata. Teiseks – seda küsimust vaatles kolleeg Engel – kuidas saame koostada teenuste kontsessioonilepingud nii, et need sobituksid pikemas plaanis siseturuga?

Olen täiesti nõus kolleegide Engeli ja Rühlega, et me saame kehtestada uued õigusaktid vaid eeldusel, et need pakuvad selgeid ja äratuntavaid eeliseid siseturu jaoks. Sellest lähtuvalt oleme saavutanud hea kompromissi ja loomulikult oleks mul hea meel, kui see leiaks toetust ka sotsiaaldemokraatide hulgas.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Üleilmse majandus- ja finantskriisi tingimustes on minu kodumaa valitsus pidanud vähendama riigiteenistujate palku, pensione ja töötuskindlustushüvitisi, samuti kärpima toetusi. Võttes arvesse neid iseäranis karme meetmeid, tuleb riigihankeid korraldada võimalikult läbipaistvalt ja kiiresti, et tagada riigi raha korrektne ja tulemuslik kulutamine.

Lisaks tuleb soodustada internetipõhiste hankesüsteemide kasutuselevõttu, sest see aitab vähendada korruptsiooni ja pettusi riigihangete süsteemis. Olemasolevad haldusmenetlused, segane ja keerukas õigussüsteem ning vajadus riigihangete vaidlustamise menetlust selgemaks muuta on takistanud mitme olulise lepingu täitmist. Pärast Rahvusvahelise Valuutafondiga nõu pidamist muutis Rumeenia valitsus riigihangete seadust, mis jõustub 1. juunil.

Lara Comi (PPE). – (*IT*) Austatud juhataja, volinik, head kolleegid! Majandus- ja finantskriis on näidanud, kui tähtis roll on riigihangetel, mis on mõeldud mahukate objektide ehitamiseks, uuenduslikkuse edendamiseks ning loomulikult ka sise- ja väliskonkurentsi suurendamiseks Euroopa tasandil.

Meie arvates on hädavajalik norme lihtsustada ja saavutada suurem õiguskindlus. See parandaks kindlasti komisjoni vastutusel oleva riigihangete nõuandekomitee koosseisu ja töö läbipaistvust.

Me oleme rahul avaliku ja erasektori institutsionaliseeritud partnerluste rolli üle, mida nad täitsid, et lihtsustada meie majanduse alustalaks olevate väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete juurdepääsu riigihangetele. Me peame nägema rohkem vaeva, et vältida väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete diskrimineerimist Euroopas. Ma õnnitlen kaasliikmeid tehtud töö puhul ja nad võivad homme minu toetusega arvestada.

Seán Kelly (PPE). – Austatud juhataja! Ma arvan, et majanduslanguse põhjuseid otsides kipume näitama näpuga – ja seda põhjendatult – pankuritele, ehitajatele, seadusandjatele, hangeldajatele ja teistele. Ma leian, et palju probleeme on põhjustanud ka riigihanked, eeskätt sellised, mille puhul on täheldatud onupojapoliitikat ning läbipaistvuse ja aususe puudumist. Lepingud on sõlmitud kogu aeg samade inimestega, kes muidugi ei pea kunagi tähtaegadest kinni ja ajavad eelarve lõhki, ent keda kunagi ei karistata.

Ma toetan uusi lahendusi, mis tagavad protsessi võimalikult suure läbipaistvuse. Me peame aga hoolitsema ka selle eest, et nende lepingute üle otsustavad isikud oleksid võimalikult suur oskusteabega ja sõltumatud, mitte võimuparteide käepikendus.

Lõpetuseks tahan lisada, et lihtsustamine on loomulikult tähtis, sest pole mingit mõtet raisata aega ja raha olulisele, ent samas siiski pelgalt ettevalmistavale tööle.

Antonio Tajani, *komisjoni asepresident.* – (FR) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Komisjon ja eeskätt volinik Barnier, keda ma täna õhtul asendan, on jälginud väga hoolikalt parlamendi omaalgatusliku raporti koostamist uute arengute kohta riigihangetes ja muudatusettepanekuid puudutavat arutelu.

Nagu Adriana Tic ulara Comi ja Malcolm Harbour ütlesid, on riigihangete hea toimimine ülimalt tähtis selleks, et tagada riigi vahendite parim kasutus kodanike ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete hüvanguks, eriti kui arvestada praegust eelarvesituatsiooni.

Raportis tehtud märkusi võetakse uute algatuste ettevalmistamisel arvesse nagu kord ja kohus. Vastuseks nendele märkustele on mõnede algatustega juba alustatud. Komisjoni teenistused on teinud algust riigihankedirektiivide järelhindamisega. Praegu koostatakse teatist, milles selgitatakse, kuidas kasutada riigihankeid säästva arengu, sotsiaalse kaasatuse ja uuenduste edendamiseks. Käimas on ka Euroopa Kohtu riigihangete alase kohtupraktika analüüs, mis võimaldab meil määratleda avaliku ja erasektori koostöö ulatuse ja selle, kas lisada see Euroopa riigihankeõigusse või mitte.

Mis puudutab võimalikku algatust kontsessioonilepingute teemal, siis komisjon võtab enesele tõendamiskohustuse ja tegeleb mõju hindamisega, mis lõpetatakse 2010. aastal. See hinnang on eelduseks igasugusele õigusloomealgatusele selles küsimuses. Kui selgub, et kehtiv õigusraamistik pidurdab majandusarengut või uute, parema kvaliteediga üldhuviteenuste arengut, siis peame seda kahtlemata parandama, et tagada suurem läbipaistvus, õiguskindlus ja kohaldatavate eeskirjade selgus.

Rahvusvahelisel tasandil teeme kõik, mis võimalik, et avada suurriikide riigihangete turud. Euroopa tööstuse konkurentsivõime tagamiseks on meie läbirääkimiste keskmes vastastikkuse põhimõte. Tahame teha tihedat koostööd parlamendiga ja kutsume teid üles sisukusele ja avatusele selles arutelus.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme (teisipäeval, 18. mail 2010).

19. ELi arengupoliitika sidusus ja laiendatud ametlik arenguabi (ODA+) (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arengukomisjoni nimel Franziska Kelleri koostatud raporti "ELi poliitikavaldkondade arengusidusus ja laiendatud ametliku arenguabi kontseptsioon" lühiettekanne [2009/2218(INI)] (A7-0140/2010).

Franziska Keller, *raportöör.* – (*DE*) Austatud juhataja! Poliitikavaldkondade arengusidusus ei tähenda seda, et ühe käega anname ja teisega võtame. Näiteks pole mingit mõtet arenguriikide põllumajandust rahaliselt toetada, kui samal ajal hävitame kohalikke turgusid otseste ja kaudsete eksporditoetustega.

Samamoodi võime küll jätkata jõupingutusi tervishoiuteenuste pakkumise edendamiseks, kuid samal ajal takistame geneeriliste ravimitega kauplemist või tõstame ravimite hinnad patendikaitse laiendamise teel kättesaamatusse kõrgusse. Agrokütused võivad küll ${\rm CO_2}$ heidet ELis mõnevõrra vähendada, kuid nende tulemuseks on raadamine ja maakasutuse laiendamine arenguriikides, mis omakorda põhjustab kliimamuutust, mida me aga just soovime vältida, rääkimata põlisrahvaste ümberasustamisest, bioloogilise mitmekesisuse kadumisest ja toiduainete kasvatamiseks mõeldud põllumaa vähenemisest. Praegu ei ole meie – s.t Euroopa Liit kui selline – kuigi sidusad.

EL on teoorias juba ammu aru saanud, et poliitilised meetmed ei tohi olla vastuolulised. Poliitikavaldkondade arengusidusus on sätestatud Lissaboni lepingus, täpsemalt artiklis 208: "Liit võtab arengukoostöö eesmärke arvesse muu sellise poliitika puhul, mida ta rakendab ja mis tõenäoliselt mõjutab arengumaid." Hinnakem end selle nõude järgi.

Sel aastal vaatame läbi aastatuhande arengueesmärkide täitmisel tehtud edusammud. On ilmselge, et me ei suuda oma lubadusi täita, kui meie poliitikavaldkonnad ei ole sidusad. Meie – kõik, kes me võtame vastu ja võtame üle õigusakte – peame olema sellest vastutusest teadlikud. Enne kui teeme meetme kohta otsuse, peame hindama selle tagajärgi, et saaksime aru negatiivsest mõjust, mida Euroopa õigusaktid võivad arenguriikidele avaldada. Vajame nõukogus, komisjonis ja Euroopa Parlamendis teadmisi, mille abil ebasidusust kindlaks määrata. Komisjoni poliitikavaldkondade sidususe tööprogramm on tubli samm selle poole. Nüüd sõltub kõik sellest, kuidas seda kava rakendatakse.

Poliitikavaldkondade arengusidusus tähendab seda, et meie kalanduspoliitika reformi käigus arvestatakse rohkem kohalike inimeste huve ning et Euroopa kalatööstuste huvidel ei lasta kohalike inimeste huve enda alla matta. See tähendab, et peame katkestama rahavoo arenguriikidest maksuparadiisidesse. See tähendab, et me ei saa võltsimisvastast võitlust käsitlevat kaubanduslepingut vastu võtta, kui on tekkinud kahtlus, et see leping võiks katkestada ravimite või tehnoloogia tarned arenguriikidesse. Siiani ei ole komisjonil seda kahtlust õnnestunud kaotada. Poliitikavaldkondade sidusus tähendab ka seda, et arengupoliitika peab Euroopa välisteenistuse loomisel jääma tugevaks ja sõltumatuks poliitikavaldkonnaks ning et arenguvoliniku pädevust tuleb laiendada, mitte piirata. Samuti tähendab see, et kohalikud omavalitsused võtavad näiteks hankekriteeriumina arvesse õiglast kaubandust, nagu Heide Rühle välja pakkus.

Paljudel juhtudel peame meie, parlamendiliikmed, komisjonil ja nõukogul tähelepanelikult silma peal hoidma, et tagada poliitikavaldkondade sidusus. Sageli on poliitikavaldkondade arengusidususe tagamine siiski meie, parlamendiliikmete ülesanne. Parlamendikomisjonide vahel peavad olema tihedamad sidemed ja vaja on alalist raportööri.

Raport, mis võeti arengukomisjonis ühehäälselt vastu, sisaldab palju häid ettepanekuid ja viib meid olulise sammu võrra edasi. Ma tänan kõiki variraportööre, ombudsmani ja kõiki valitsusväliseid organisatsioone koostöö ja abi eest ning loodan, et meie ühine raport võetakse homsel täiskogu istungil vastu.

Mairead McGuinness (PPE). – Austatud juhataja! Ma tõepoolest ei soovi arutelu nõnda varases etapis väljendada oma rahulolematust raportiga, kuid tahaksin juhtida tähelepanu ennekõike põhjendusele I ning lõigetele 44 ja 45. Selles raportis on väga palju asju, mille üle mul on hea meel, kuid ma olen veendunud, et need lõiked põhinevad osaliselt ajaloolisel arusaamal põllumajandusest ja kindlasti mitte praegusel reaalsel olukorral.

Enne kui hakkan neid asju mulle antud aja jooksul lähemalt käsitlema, lubage mul öelda, et selles raportis on tõeliselt keskse tähtsusega lõige 15. Võib-olla oleks pidanud selle lõikega veelgi põhjalikumalt tegelema. Selles on öeldud, et ainult 4% ametlikust arenguabist on suunatud põllumajandusele. See on üsna rabav arv ja ma mainisin seda arvu raportis, mille koostasin Euroopa Parlamendi eelmisel ametiajal.

Ma olen seisukohal, et selles raportis rünnatakse – võib-olla tahtmatult – Euroopa põllumajandustootjaid. Minu arvates ei ole see sünnis. Seetõttu ei toeta ma kõnealust raportit kohe kindlasti ja mul on selle pärast kahju. Ma kutsun kolleege üles nimetatud lõikeid tähelepanelikult uurima.

Enrique Guerrero Salom (S&D). – (*ES*) Austatud juhataja! Raportis, mille üle me täna arutame, Kelleri raportis, tõstetakse esile teemat, mis on arengupoliitika tõhususe seisukohast väga oluline. Sidusus suurendab alati tõhusust. Arenguriikide puhul võrdub sidususe puudumine ebatõhususe ja ka ebaõiglusega.

Ma räägin arengupoliitikast, mitte ainult ametlikust arenguabist. Sidusus tähendab, et kõik poliitikavaldkonnad – kaubanduspoliitika, põllumajanduspoliitika, kogu välistegevus – liidetakse üheks poliitikavaldkonnaks, mis on kooskõlas üldiste eesmärkidega, mille poole me püüdleme.

Ainult sel moel saame luua suurema sünergia ja ainult sel moel võime kasu saada üleilmse tähtsusega avalikest hüvedest. Sellepärast toetasin ja toetan jätkuvalt Kelleri raportis sisalduvat nõuet, et Euroopa Parlament peab määrama raportööri, kes hindaks ja jälgiks arengupoliitikat, mille kohta parlamendis arvamust avaldatakse.

João Ferreira (GUE/NGL). – (*PT*) Euroopa Liidu poliitika ja meetmed on mitmes valdkonnas sageli vastuolus väljakuulutatud arenguabi eesmärkidega. Euroopa Liidu poolt toetatud ja järgitud maailmakaubanduse liberaliseerimine ja dereguleerimine ohustab arenguriikide kõige nõrgemaid tootmissüsteeme. Me ei tohi eirata asjaolu, et märkimisväärne osa nendele riikidele riikliku arenguabina suunatud ressurssidest jõuab päritoluriikidesse kaupade ja teenustena tagasi.

Me ei saa eirata tõsiseid piiranguid, mida kujutab endast tohutu välisvõlg. Seda on juba nii mõnelgi korral üle makstud ja seetõttu on selle tühistamine hädavajalik. Lubamatu on mitmete arenguriikide šantažeerimine, nende muutmine sõltuvaks riiklikust arenguabist sellega, et nad peavad andma allkirja nn majanduspartnerluslepingutele, hoolimata paljude nimetatud riikide vastuseisust ja nende väljendatud muredest. Pealesundimise asemel tuleks Euroopa Arengufondi eesmärgid läbi vaadata, võttes arvesse arenguriikide arvamusi, prioriteete ja tegelikke vajadusi.

Antonio Tajani, *komisjoni asepresident.* – (*FR*) Austatud juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed! Komisjon ja eelkõige volinik Piebalgs, kelle nimel ma siin kõnelen, tunnustavad raportööri suurepärase ja ammendava poliitikavaldkondade arengusidusust käsitleva resolutsiooni ettepaneku eest.

Komisjon jagab täielikult raportööri arvamust selle kaugeleulatuva ülesande tähtsuse kohta ja toetab igati mitmeid resolutsioonis sisalduvaid ettepanekuid Euroopa Parlamendi töö tõhustamiseks kõnealuses valdkonnas. See resolutsioon tuleb just õigel ajal. Nagu teate, esitas komisjon aastatuhande arengueesmärkide toetamiseks 12punktilise tegevuskava. Poliitikavaldkondade arengusidusus on selle praegu nõukogus arutatava kava üks esmatähtis eesmärk. Parlamendi resolutsiooni ettepanekus esinevad peamised mureküsimused ühtivad suuresti prioriteetidega, mis on loetletud komisjoni tööprogrammides poliitikavaldkondade tulevase arengusidususe kohta, kuigi me ei nõustu kõigi resolutsioonis esitatud märkustega.

Need kaks dokumenti moodustavad tugeva aluse, mille põhjal saavad ELi institutsioonid edasi minna ja teha tööd selleks, et tagada ELi poliitikavaldkondade võimalikult suur sidusus arengueesmärkidega. Poliitikavaldkondade sidusus ei tähenda ainult seda, et registreeritakse ELi poliitika negatiivne mõju arengueesmärkidele. See tähendab ka meie ja partnerite jõupingutuste ühendamist, et pakkuda tulemuslikke lahendusi, mis keskendavad ELi poliitika uuesti arengueesmärkidele.

Seetõttu on komisjon võtnud vastu uue ja parandatud käsituse poliitikavaldkondade arengusidususest. Selles käsituses seotakse kõik ELi poliitikavaldkonnad viie rahvusvahelise probleemiga. See ei piira meie tegevuse ulatust. See käsitus seob poliitika hindamise reaalsete strateegiliste eesmärkidega.

Lisaks põhineb tööprogramm eesmärkidel ja näitajatel ning mõjuanalüüse kasutatakse poliitikavaldkondade sidususe hindamiseks veelgi sagedamini.

Ma pean ametliku arenguabi kohta ütlema, et komisjoni seisukoht selles küsimuses on väga selge: Euroopa Liit ja liikmesriigid peavad täitma selles valdkonnas võetud kohustused.

Seetõttu tegi komisjon ettepaneku kehtestada terves Euroopa Liidus kehtiv vastutusmehhanism. Seda ettepanekut arutatakse praegu liikmesriikides.

Samal ajal antakse arenguriikidele muid riiklikke rahalisi vahendeid, v.a ametlik arenguabi, et aidata neil muu hulgas võidelda kliimamuutuse vastu. Seetõttu peame püüdma leida viisi, kuidas teostada nende ressursside üle järelevalvet ja tagada nende kasutamine arenguga seotud eesmärkidel.

Kui soovime oma poliitikavaldkondi sidusamaks muuta, peame kaasama partnerid. Cotonou lepingu artiklis 12 on ette nähtud suhtlusvahendid, foorum, mille kaudu AKV riigid saavad väljendada oma muret ELi poliitika pärast. Seda võimalust tuleb kasutada palju järjekindlamalt. Seetõttu peame tugevdama dialoogi poliitikavaldkondade arengusidususe teemal muudes rahvusvahelistes organites, näiteks Aasia ja Euroopa arengukonverentsil, mis praegu toimub, ning ÜRO kõrgetasemelisel kohtumisel aastatuhande arengueesmärkide teemal, mis korraldatakse septembris.

Lõpetuseks soovin teha veel ühe märkuse. Kui uurida erinevaid omavahel seotud strateegilisi valdkondi – kaubandust, põllumajandust, kalandust jm –, ei saa märkamata jääda, et üksnes ühised jõupingutused ja koostöö kõigi suurte majandusjõudude vahel – ja mitte ainult Euroopa Liidus – aitab luua arengut soodustavat keskkonda. Nüüd ja edaspidi peab poliitikavaldkondade arengusidusus olema Euroopa ja rahvusvahelisel tasandil esmatähtis.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme (teisipäeval, 18. mail 2010).

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Elisabeth Köstinger (PPE), kirjalikult. – (DE) Tahaksin üksikasjalikumalt käsitleda käesoleva raporti põhjendust I ning lõikeid 44 ja 45, mille sõnastus on väga ebaõnnestunud ega kajasta tegelikku olukorda. Esiteks tuleb öelda, et eksporditoetus on Euroopa Liidu turujärelevalve vahend, mida Euroopa Komisjon kasutab väga ettevaatlikult ja mida kohaldatakse ainult mõnel erandjuhul. Eksporditoetusi, mis olid kavandatud omamoodi turvavõrguna, ei saa süüdistada suure kahju tekitamises arenguriikide põllumajandussektorile, nagu põhjenduses on väidetud. Lisaks tuleb juhtida tähelepanu asjaolule, et EL on arenguriikide põllumajandustoodangu suurim importija maailmas. Seega ei nõrgesta EL arengut ega elujõulise põllumajandussektori loomist arenguriikides, hoopis vastupidi. Kahtlemata on ELil rahvusvahelise kaubanduse valdkonnas põllumajandussektoris suur vastutus, eriti arenguriikide puhul. Selles pole kahtlustki ja Euroopa Liit on sellest täiesti teadlik. Seda arvesse võttes pean vastu vaidlema üldsõnalistele süüdistustele, millel pole midagi tegemist diferentseeritud ja objektiivse lähenemisviisiga. Ma olen vastu põhjendusele I ja lõigetele 44 ja 45 ning seega kogu raportile.

Proinsias De Rossa (S&D), kirjalikult. – Mina toetan resolutsiooni poliitikavaldkondade arengusidususe kohta. Nagu Lissaboni lepingus selgelt öeldud, peab Euroopa Liit võtma arenguriike mõjutada võiva poliitika rakendamisel arvesse arengukoostöö eesmärke. Sellal kui mitmed kriisid seavad tõsiselt ohtu aastatuhande arengueesmärkide täitmise, on veelgi olulisem tagada, et meie arengupoliitikat ei kahjustaks teistes poliitikavaldkondades võetavad meetmed. Samas kui vaesuse vähendamine on ELi arengupoliitika peamine eesmärk, õõnestavad seda paljud poliitilised algatused. ELi põllumajandusekspordi subsiidiumid seavad ohtu toiduga kindlustatuse mujal ning me alles hindame, millist ökoloogilist ja sotsiaalset mõju avaldavad arenguriikidega sõlmitavad kalanduslepingud. Poliitikavaldkondade arengusidusust ei saa kahepoolsete ja piirkondlike kaubanduslepingute läbirääkimistelt kõrvale jätta ning sellel on määrav tähtsus, kui soovime tagada, et Doha vooru tulemus ei kahjustaks arengut. Euroopa Investeerimispanga välislaenu andmisel arenguriikidele peab keskenduma investeeringutele, mis aitavad kaasa vaesuse vähendamisele, ja hoiduma maksuparadiisides registreeritud ettevõtetest. ELi läbirääkimistes arenguriikidega tuleb juhinduda inimõigustest, töö- ja keskkonnanormidest maksuhaldusest.

20. Autovedudega seotud sotsiaalõigusnormide tõsiste rikkumiste eest kehtestatud karistused (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on transpordi- ja turismikomisjoni nimel Hella Ranneri koostatud raporti "Karistused autovedudega seotud sotsiaalõigusnormide tõsiste rikkumiste eest" lühiettekanne [2009/2154(INI)] (A7-0130/2010).

Hella Ranner, *raportöör*. – (*DE*) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, head kolleegid! Kõigepealt soovin ma kõiki parlamendikomisjoni liikmeid konstruktiivse koostöö eest tänada. See raport käsitleb olulist teemat. See puudutab kõiki, kes reisivad Euroopa teedel. See puudutab kaubaveo käigus sõidu- ja puhketundide pidamist, mida tuleb muuta oluliselt paremaks.

Meie arutelud parlamendikomisjonis – koos paljude aruteludega, mis peeti suure hulga sidusrühmadega, kes esindasid kõiki osalisi, ja ka aruteludega liikmesriikide esindajatega – näitasid, et sõidu- ja puhketundide eeskirjade rakendamist on hädasti tarvis paremaks muuta.

Parandada tuleb ka sõidumeerikuid käsitlevaid eeskirju. 2009. aasta mais esitas komisjon aruande, kus analüüsis autovedusid käsitlevate sotsiaalõigusnormide rakendamist liikmesriikides. Tuleb öelda, et tulemused olid väga kainestavad. Karistus samasuguse rikkumise eest on liikmesriigiti väga erinev: 500–5000 eurot. Seepärast põgenevad juhid, niivõrd kui see on võimalik (ehk peamiselt piirialadel) loomulikult riikidesse, kus karistused on väiksemad. Selline olukord ei tohi jätkuda. Kontrollide sageduse erinevused külvavad samuti autojuhtide ja ettevõtete seas ebakindlust.

Lisaks trahvide suuruse erinevustele esinevad suured erinevused ka karistuste liikides ja üksikute rikkumiste liigitamise viisis. Selline olukord ei tohi jätkuda, sest nende eeskirjade eesmärk ei ole ainuüksi liiklusohutus ja töötajate kaitse, vaid samuti – ja seda ei tohiks ära unustada – aus konkurents. Kriisi ajal satuvad ettevõtted suurema surve alla. On olemas hinnasurve. Seetõttu tuleb loomulikult tagada kõigi liiklejate ohutus, rääkimata asjaga otseselt seotud autojuhtide ohutusest.

Nagu me kõik teame, on seda võimalik saavutada üksnes juhul, kui on olemas tõhus karistussüsteem. Karistused peavad olema selged, läbipaistvad ja ennekõike võrreldavad. Kui soovime, et sõidu- ja puhketundide määrus oleks tulemuslik, tuleb eeskirjad liikmesriikides arukalt üle võtta, ning see ongi kõnealuse raporti kõige tähtsam punkt. Igal juhul vajame tihedamaid ja tõhusamaid kontrolle, samuti teavet eeskirjade kohta mitte ainult meie liikmesriikidest, vaid ka kolmandatest riikidest pärit autojuhtide jaoks. Loomulikult ei tunne viimased alati meie süsteeme.

Seetõttu on oluline alustada teabevahetust ja see peab toimuma komisjonis. Selle eest peaks vastutama asutus, millel on autovedude valdkonnas üldine pädevus. Seoses sellega on minu arvates ebaoluline, milline asutus kontrollide ja tulemuste ühendamisega tegeleb. Üks on aga selge: selline asutus peab olemas olema. Lissaboni lepingu artikli 83 lõikega 2 antakse meile luba sekkuda üksikute liikmesriikide eeskirjadesse ja kontrollida, kas õigusnorme ühtlustatakse vastavalt. Parlamendikomisjonis ei tekkinud mingit küsimust – see oli täiesti vastuvaidlematu –, et selle võimaluse kasutamine on meie ja meie turvalisuse huvides.

Enne kui ma oma märkused lõpetan, sooviksin mainida veel üht olulist tegurit. Kui soovime, et autojuhid peaksid puhkeaegadest kinni, siis peame neile pakkuma vajalikku infrastruktuuri. Paljudes liikmesriikides pole tegelikult piisavalt turvalisi parkimiskohti. Nende pakkumine on aga liikmesriikide ülesanne, sest üksnes siis on eeskirjadel tõesti soovitud mõju.

Ma loodan väga, et komisjon suhtub ka edaspidi sellesse probleemi tõsiselt, ning olen veendunud, et Euroopa Parlament peab sellega kaasa minema ja ka läheb. Kõnealune raport ei tähenda asjaomase töö lõppu. Võib-olla on see alles algus. Küsimus seisneb tõepoolest jõudude ühendamises, et saavutada parem kontroll ja ühtlustamine, ning ma ootan, et komisjon esitaks järgmise aasta jooksul aruande võimalike ühtlustamismeetmete kohta, sealhulgas nende meetmete kohta, mis tulenevad Lissaboni lepingus sisalduvast uuest sättest.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (*EL*) Austatud juhataja! Ma avaldan raportöörile siirast tunnustust suurepärase raporti eest. On fakt, et karistused, karistuste ja trahvide liigid ning nende liigitamise viis – ja seda ma soovingi rõhutada – erinevad liikmesriigiti suuresti. Just sel põhjusel pööratakse raportis sellele suurt tähelepanu ning raportöör ütleb oma raporti lõpus üsna õigesti, et vajame komisjonilt konkreetseid ühtlustamismeetmeid.

Kreekas juhtub õnnetusi palju ja sageli. On palju rikkumisi ning kui meil ei õnnestu kooskõlastada õigusakte Euroopa tasandil, kui meil ei õnnestu ühtlustada tavasid ja kokkuvõttes tagada, et kontrolle viiakse Euroopa tasandil ellu palju konkreetsemalt ja kooskõlastatumalt, siis ei ole me ilmselgelt kahjuks suutelised seda tohutut probleemi ohjama.

See küsimus on eelkõige Kreeka puhul väga tundlik ja seetõttu usume, et kõnealune raport on suurepäraseks lähtepunktiks edasistele meetmetele.

Antonio Tajani, *komisjoni asepresident.* – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed! Kõigepealt soovin tänada – nii minu enda kui ka kolleeg Siim Kallase poolt, keda ma siin esindan – Hella Rannerit raporti eest autovedudega seotud sotsiaalõigusnormide eriti oluliste aspektide kohta.

Komisjoni esialgses aruandes rõhutati märkimisväärseid erinevusi karistustes, mida liikmesriikides autovedudega seotud sotsiaalõigusnormide tõsiste rikkumiste eest kohaldatakse. Karistused varieeruvad liigi ja tõsidusastme ning trahvide suuruse poolest. Näiteks autojuht, kes sõidab ööpäevasest sõiduajast rohkem, riskib trahviga, mis võib Hispaanias olla kümme korda suurem kui Kreekas.

Komisjon väljendab heameelt parlamendi otsuse üle järgida komisjoni koostatud aruannet. Euroopa Parlament rõhutab, kui ebarahuldav on praegune olukord, sest autojuhid ja veoettevõtjad arvavad eksikombel, et rikkumine ühes liikmesriigis on vähem tõsine kui teises liikmesriigis. Kahtlemata võib see kahjustada liiklusohutust ja konkurentsi. Seetõttu on Euroopa Parlamendi raport väärtuslik täiendus komisjoni püüdlustele kooskõlastada kehtivate eeskirjade ühtlustatud rakendamist.

Parlamendi raportis soovitatakse muu hulgas sätestada sotsiaalõigusnormide rikkumiste eest karistuste alamja ülemmäärad ja rõhutatakse, et Lissaboni lepingu artiklis 83 on ette nähtud võimalus kehtestada karistuste kohta miinimumeeskirjad, nagu raportöör ütles. Komisjon asub peagi uurima, kuidas lepingu kõnealuseid sätteid oleks võimalik autovedudega seotud sotsiaalõigusnormide paremaks rakendamiseks kasutada.

Ma olen teile selle eriti konstruktiivse raporti eest tänulik ning võin kinnitada, et Euroopa Parlamendi tõstatatud küsimusi ja ettepanekuid uuritakse komisjonis.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme (teisipäeval, 18. mail 2010).

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Artur Zasada (PPE), *kirjalikult.* – (*PL*) Tänane arutelu suurendas meie teadlikkust sellest, kui erinevad on ELi 27 liikmesriigi õigusaktides sätestatud karistused autovedusid käsitlevate sotsiaalõigusnormide tõsiste rikkumiste eest. Seetõttu pean eriti väärtuslikuks ideed koostada mitmekeelne brošüür, mis annaks autojuhtidele ja ettevõtjatele selget teavet eri liikmesriikide sotsiaalõigusnormide kohta. Brošüür peaks sisaldama loetelu hinnangulistest karistustest, mida võib kohaldada konkreetset eeskirja rikkuva autojuhi suhtes. Teine huvitav mõte on kasutada GPSi asemel RDS-TMC tehnoloogiat, et teavitada autojuhte reaalajas selles riigis kehtivatest karistustest, kus autojuht parajasti asub.

21. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)

22. Istungi lõpp

(Istung lõppes kell 21.40.)